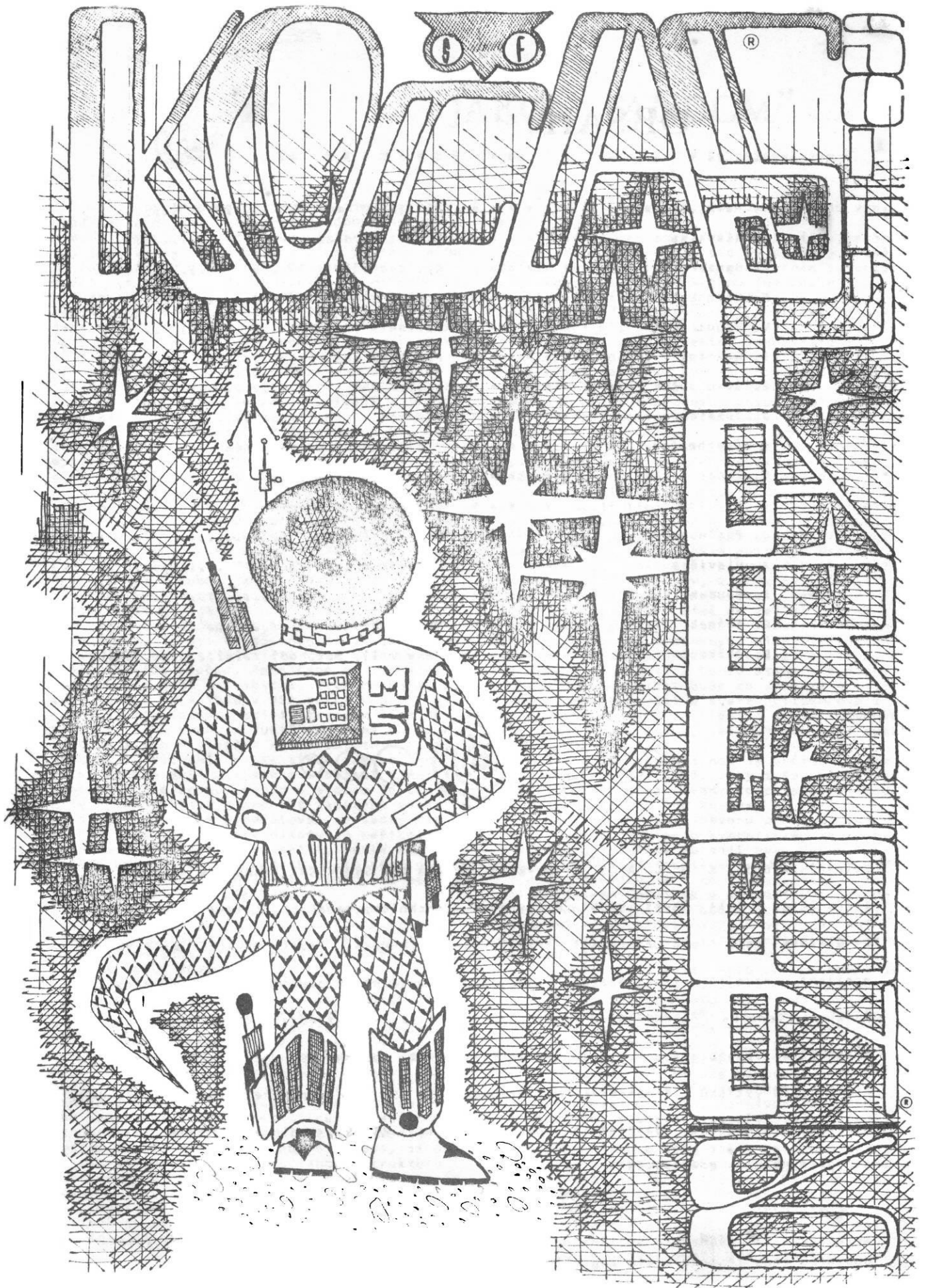

OBSAH:

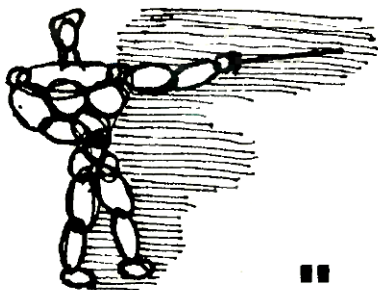
O. Neff, J. Veis	*****	„f“ jako „Fandom“	3
J. Hlavička	*****	Jsme tady doma	6
E. Hauserová	*****	Mýtus o Udávii	10
M. Hejduk	*****	Podání žádosti	11
V. Šigut	*****	Pacient	15
F. Novotný	*****	Pan René nosí šaty	15
S. Švachouček	*****	Zelí	16
J. Tomášková	*****	Výpověď	21
S. Švachouček	*****	Vlezla koupelnovým oknem	22
P. Kočiš	*****	A zvolej já, já...	25
F. Novotný	*****	Příšpulek do různého	27
J. Pecinovský	*****	První poločas	35
J. Hlavička	*****	Ludovikův času stroj	36
F. Houdek	*****	Kvíz	42
O. Adámek	*****	Návrat hrdiny	45
B. Ježková	*****	Řeka v 11. poschodí	51

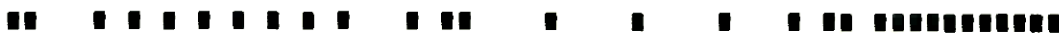
Kolejní časopis KOČAS® ■**■**■**■ vydává ČSV SSM VŠCHT Pardubice ■**■**■**■
šéfredaktor ++++++ Josef BRŮNA ■**■**■**■ technický redaktor ++++++ Ivan NESLÁDEK
■**■**■**■ toto číslo připravili ++++++ Zdeněk RAMPAS, Pavel POLÁČEK ■**■**■**■
grafická úprava ++++++ Vítězslav ŠIGUT, Ladislav ŘÍHA s použitím kreseb P. Picassa, Nitky a
Renčina ■**■**■**■ tisk ++++++ tiskařské středisko VŠCHT Pardubice ■**■**■**■ způsob
tisku ++++++ ofset ■**■**■**■ rozsah 40 stran ■**■**■**■ náklad 350 výtisků ■**■**■**■
distribuce ČSV SSM VŠCHT prostřednictvím SF klubu při kk ČSV SSM VŠCHT ■**■**■**■
adresa redakce: KOČAS, koleje VŠCHT pav.B, 530 09 Pardubice ■**■**■**■

NEPRODEJNÉ!!! Určeno pro vnitřní potřebu! Uzávěrka 10.3.1986, dáno do tisku 26.3.1986
Upozorňujeme, že toto číslo neprošlo jazykovou ani redakční úpravou.

JAKO „FANDOM”

Asi vám to bude připadat trochu komické: píše se tu o čemsi vám pravděpodobně neznámém, a přece autor stati užívá takového tónu, jako kdyby šlo o něco velice starého a on na to stařecky vzpomínal. Ve skutečnosti nejstarší český sci-fi klub vznikl na pražské matematicko-fyzikální fakultě v roce 1979, před šesti lety, a je to pouze čtyři roky, kdy jsme s Jaroslavem Veisem a Pavlem Poláčkem z pardubické Vysoké školy chemickotechnologické kuli pikle na první Parcon.

Tehdy, v roce 1982, vůbec poprvé padlo slovo Parcon. Fanouškové sci-fi, takzvaní fanové, se totiž pravidelně scházejí a jejich setkání se jmenují „konvence“ neboli „cony“. Poláci například mají své Polcony, a my, protože se to mělo konat v Pardubicích, jsme vymysleli Parcon. Slovenští fanové mají Tatracon a západočeši Plcon, protože se to koná v Plzni.

Tím ovšem vznikl zmatek. V roce 1983 se totiž konal PRVNÍ Parcon, avšak je to DRUHÉ celostátní setkání fanů a při tom PRVNÍM setkání byly vyhlášeny výsledky NULTÉHO ročníku literární soutěže o Cenu Karla Čapka za amatérskou sci-fi povídku. Pěkný zmatek, vidíte?

Takže letos v dubnu jedeme popáté do Pardubic, ale teprve počtvrté na Parcon... Ne, už vás nebudu trápit počítáním!

Cenu Karla Čapka symbolizuje figurka Čapkova Mloka. To byl Veisův nápad. Já jsem navrhoval, aby naše scifistická cena byla Ludvík, podle Ludvíka Součka. Američané mají svého Huga, podle Huga Gernsbacka, významného to muže, který v roce 1926 v USA založil první americký specializovaný sci-fi magazín Amazing Stories. Cena Hugo je tudíž vrcholná pocta, udělovaná těm nejlepším na celostátním conu porotou, v níž mají velké slovo fanové. Analogicky bychom měli mít svého Ludvíka! Uznali jsme však, že Veisův nápad s mlokem je lepší a jeden spolehlivý a pro věc zapálený sochař předlohu pro Mloka vymodeloval ze sádry /ten sochař jsem byl já, ale nikomu to neříkejte/.

Nu, a než se rok s rokem sešel, vedle Mloka se na Parconu udílí taky Ludvík, jako cena udílená profesionálům za nejlepší román, za nejlepší povídku a nejlepší překlad.

Ludvík se udílel poprvé předloni, v roce 1984. „Víš, Ludvík je to proto,“ vysvětloval mi jeden z pořadatelů, „že ve světě je Hugo podle Gernsbacka, tak proč bychom neměli mít Ludvíka podle Součka?“

Tak takhle nějak to bylo s těmi cenami.

Nicméně, nerad bych ve vás vyvolal dojem, že hnutí fanoušků sci-fi čili fandom je cosi naprosto, až snad potrhle zmateného, nebo – lépe řečeno – něco jenom zmateného. To, o čem hovořím, je fakticky důsledek velkého nadšení lidí, kteří mají sci-fi rádi, ale taky se rádi stýkají s jinými lidmi, kteří mají sci-fi rádi. Nadšení, a mnohdy obětavost, jindy ovšem trochu lemplovství anebo nekritického zapálení pro projekt, který je očividně neproveditelný. Myslím si, že náš fandom hodně ztratí, až bude mít přesnou /a tudíž přísnou/ strukturu a až všechno bude klapat, jako když bičem praská.

Navštívil jsem už hezkou řádku klubů, ve městech po celých Čechách a Moravě. Každý klub je jiný, každý má jinou – abych tak řekl – příchut’.

Souvisí to s tím, jak takový klub vzniká.

Iniciátorem zpravidla bývá silná osobnost /nebo silné osobnosti, ale ty se brzy rozhádají/, která je nadaná organizačním talentem a láskou ke sci-fi. Všechno jde snadněji, když tato osobnost už dříve uplatňovala svůj talent v rámci SSM. Osobnost, obklopená jinými osobnostmi, skoro tak organizačně nadanými, se potká s pochopením, anebo narází. V prvním případě je všechno v pořádku a sci-fi klub při organizaci SSM je brzy založen. V případě opačném, kdy bylo naraženo, je třeba narážet znovu a znovu, dokud není proraženo. Mám ale spíš pocit, že častější je ten první než druhý případ.

Sci-fi kluby mají totiž četné sympatické rysy, kterých si nemůže nevšimnout ani ten, kdo se o sci-fi nijak zvlášť nezajímá.

Co se mi zdá nejsympatičtější?

Sdružují lidi, kterým není svět lhostejný. A to je, prosím pěkně, nesmírně záslužná věc. Kolem nás totiž chodí spousta lidí, kterým je svět docela prostě putýnka. Necháme to koňovi, ten má větší hlavu, říkají, když nosem zavádí o problém, kterým by si měli lámat hlavu vlastní, ne koňskou. Fanoušek sci-fi takový není. Živě se zajímá o budoucnost světa. Nemyslí jenom v rozměru přítomné chvíle, vymezené významnými milníky, totiž snídání,

obědem a večeří. Vrtá mu v hlavě, co bylo v minulosti a co se stane v budoucnosti. Bude co jíst? Bude co dýchat? A lidé, jací budou? Přemýšlí o světě přítomném a z něho vychází při přemýšlení o světě budoucím, jaký bude nebo nebude, jaký by měl nebo neměl být.

Řeknete si možná: no, ty určitě to tím přemýšlením nevytrhneš. Díky tvému přemýšlení se zazelenají devastované kopce a přestanou se zkoušet zbraně pro kosmos.

Snad je i v tomhle názoru zrnko pravdy. Jenže... mně je přesto sympatické, že kluby, aniž jim to někdo poradil nebo dokonce nařídil, vyhlásují soutěže o nejlepší protiválečnou povídku. A i to je sympatické, že při posuzování povídek v soutěžích /pardubická není jediná/ se hodně bere na zřetel společenská angažovanost a mravní poslání díla či dílka. Fanové chápou svého koníčka zodpovědně.

Nechci ličit naše fanouškovské hnutí jenom růžových barvách. Je za námi průkopnická doba, kdy panovalo všeobecné nadšení z toho, „že jsme se sešli“ a „že je nás tolik“ Loni jsme oslavili vznik padesátého sci-fi klubu u nás. Pamětníci mi ale potvrdí, že „už to není, jako to bývalo“. Právě proto, že už nepanuje – a nemůže panovat – nadšení z novosti něčeho, co už nové není, vyplývají na povrch masové skvrny řevnivosti, mnohde to zaskřípe, nedorozumění přeroste v nevoli. Začíná se spolkařit. Už se nedebatuje tolik o knížkách jako o tom, jakou kdo chce urvat funkci ve vedení fandomu, co kdo řekl o tamtom a jak na to onen reagoval. Vystříhněte si článek z leckerého klubového časopisu a nahraďte „sci-fi“ slovem „holubářství“ nebo „sběratelství pivních tácků“ /naprosto se tím nechci dotýkat holubářů, ani sběratelů – mluvím o spolkaření jako takovém!/
Udělejte to a budete překvapeni, že se nic nestane: v určité fázi spolkařského života je totiž lhostejno, čeho se činnost dotyčné organizace týká. Podstatné je stanovisko Franty Pivoňky vůči kritice, již vyslovil Tonda Hájků na adresu Jitky Mazancové. O co vlastně šlo? O to vůbec nejde, o co vlastně šlo! Spolkaření, to je samovývoj problémů, které nemají jiný smysl, než svou vlastní existenci.

Ale tím by se neměli nechat znechutit ani staří tahouni, kteří v klubech pracují už řádku let, po večerech /a za četných protestů manželek/ shánějí místnost pro pravidelné schůzky, starají se o rozmnožování klubového věstníku, korespondují s jinými kluby, dělají co mohou a leckdy i víc než mohou, a teď, po letech, jim někdo začne vykládat, že to všechno dělají špatně a jsou brzdou fandomu. A duchem spolkaření by se už vůbec neměli nechat odradit ti, kdo teprve zamýšlejí klub založit, nevědí jak na to, snaží se získat informace a jde jim z toho hlava kolem, co se dovídají.

Domnívám se, že je třeba dívat se na celou tu věc realisticky. Literatura sci-fi je výborná věc /jako taková; některé kousky jsou arci pod obraz/, ale na světě jsou i jiné výborné věci. I sci-fi klub je výborná věc: sejdou se lidé shodného zájmu, a když se spolu shodnou, nasbírají spoustu pěkných zážitků i podnětů k přemýšlení a praktické činnosti, než se rozejdou. Od klubového života nelze ale čekat víc, než se v daných podmínkách může poskytnout – a poskytnout může jen to, co do klubu jsou jeho členové nejen ochotni, ale i schopni vložit. Někdo může a umí vložit víc, jiný míň, ale vždycky se to musí dělat spontánně a s radostí, jinak se z toho stává velká otrava.

Nedávno jsem se byl podívat na schůzce klubu pražských matfyzáků. Byli tam i staří mazáci – už ne jako studenti, nýbrž jako vážní a vážení doktoři přírodních věd. Klub dnes vedou mládenci, kteří se třásli před pojmem maturita v době, kdy klub vznikal. Měl jsem radost z toho, že klub přežil odchod generace zakladatelů a že se má dál a vesele k světu. A přál bych takovou výdrž všem klubům, co jich u nás je a bude. A opravdu si myslím, že nejpevnější tmel je vzácná tolerance a taky ochota udělat něco pro ty druhé, byť by to byla docela nepatrná maličkost. Víím, je to těžké, příliš jsme si navykli brát a neradi dáváme. Ale jde to.

Jde to? Však se o tom přesvědčíme na Parconu 86 na této čtvrté konvenci, avšak pátém setkání fanů z celé republiky... Že zase začínám s těmi zmatky? Jen ať žijí tyhle kvasivé zmatky! Nebo si myslíte, že když železo vzniká v explodujících hvězdách, že při tom vládne štábní pořádek?

Smolík maff

Není mi tak úplně jasné, kdy se historka o tom, co člověk zažil, mění ve vzpomínku; soudím, že se tak děje tehdy, kdy buď člověk nebo historka sama /případně obojí/ zestárnou natolik, aby si zasluhovali ohledy a uctivé zacházení.

Naštěstí tohle není případ Parconu a konec konců ještě ani můj. Není to vůbec tak dávno, kdy se jednoho krásného dne objevil v redakci Sedmičky mladík jménem Poláček a větami, které končí skoro vždycky zámlkou nebo otázkou /mluví tak dodnes, i když jako inženýr může rozkazovat/ mi sdělil šílenou myšlenku, že asi za půl roku uspořádají svazáci z VŠCHT v Pardubicích celostátní setkání přátel science fiction. Kromě toho, že vyhlásují ještě soutěž o nejlepší amatérskou povídku, dále že potřebují nějaké filmy, pokud možno nedistribuční, spoustu lektorů a přednášejících tučet dalších věcí a jestli jim nějak pomůžu. Byla to myšlenka doopravdy šílená, takže jsem bez váhání pravil, že samozřejmě, protože jsem se ani trochu neobával, že se cokoliv z jejich plánů uskuteční. Jenomže, jak už to chodí, převezli mě.

Na stole v redakci se mi usídlila obludná socha ze sádry, připomínající teple oblečeného golema, což ovšem byl

robot a první cena oné soutěže o Cenu Karla Čapka. Do Pardubic se začaly scházet povídky a to ne po desítkách, nýbrž po stovkách.

A nakonec jsme se tam sešli i my. Vyrazili jsme tenkrát s Vojtou Kantorem a golemem-robotem hned v pátek v poledne, aby byl ještě čas na schůzku poroty, která definitivně určí, komu ta obluda připadne. I když jsme pořád ještě tak úplně nevěřili, že se celá věc doopravdy uskuteční.

A zase nás převezli! Octli jsme se mezi lidmi, kteří pro samou SF neměli čas rozpačitě valit oči jeden na druhého a mlčet a tak je to od onoho pátečního odpoledne na Parconu pokaždé.

Včetně nejistoty, ve kterých kategoriích se vlastně letos soutěží a kdo že si odnese cenu Karla Čapka, komu připadne Souček a jaká kniha bude tou nejoblíbenější za kdovíkolik let. Co bude tentokrát největším tahákem, jestli se výběr Kočasu streší do pořadí poroty a zda bude volná posluchárna na přednášky. Jaká kniha to dotáhne v dražbě nejvýš, kdo se pohádá s Veverkou, jestli přijede doktor Nesvadba, kdy už sakra nevyhraje Kmínek /nebo někdo jiný/ a kdy už vyhraje konečně Hlavička /nebo někdo jiný/.

Parcon je prostě fajn.

A jestli mě něco doopravdy mrzí, tak především to, že rok co rok se na krámech hned za dva, tři měsíce neobjeví třeba tenký paperback s prima titulem a pod tím jedinou větou: Nejlepší povídky z Parconu 19....

P.S.

Pokud jde o toho golema-robota, než jsme ho dovezli do Pardubic, odřel jsem mu nos. Takže doopravdy nezbylo, už mi-
sto něj připsat scénou jinou
a praktičtěji. A na světě
byl - Mlok.

Jaroslav Veis

P.P.S.

Až z téhle historky bude
vzpomínka, tak ten golem
nebude mít jen odřený nos,
mybýt bude trnát, že jsme
ho rozbili na tisíc ku-
sů.

J. V.

Dole ve strži se choulí má sedmiletá dcera, je nešťastná a bulí a bulí. Skoro ji i chápu. Ale bude mi muset dát za pravdu. Nevidí, neslyší, ramínka se jí chvějí. Lýtka má poškrábaná. Je to uzlíček, který zabořil hlavu do trávy a tiše pláče. To znám. Dětská bolest je ručka natahující se za provázek, který ještě před malou chvilkou vězel v upoceně pěstičce a teď se najednou zmítá za stále rychleji stoupajícím balónkem. Dětská bolest jsou i ty nevěřicné oči sledující zmenšující se kuličku, a když ten prchající nevďěčník již není pro modř nebo pro slunce vidět, celý svět je rázem rozmazaný. To dobře znám.

Sedím nahoře na okraji, pod zadkem mám kořen, dobře se mi tady sedí, protože kořen je příjemně rozplácly, a jsem rád, že to dopadlo takhle a že Kristýna o tom neví. Jsem rád, že jsem Hanku našel.

Strýc měl tenkrát pravdu. Vidím ho jako dnes, jak se nejdřív opřel dlaněmi o stůl, pak zařval a rozčilením se musel posadit.

„Vždycky jsme se brali jenom mezi sebou. Jseš černá ovce rodiny!“ zasípal.

Podle mě to muselo dát předkům zatracenou fušku, aby z toho nezdegenerovali. Sice jsme někde přišli o posledníček, ale ten prý stejně nebyl k ničemu, protože evoluce je evoluce, změna prostředí je změna prostředí a pět prstů je až dost.

„Co rodiny! Dědové se musej v hrobě obracet!“

Představil jsem si, jak se nejdřív obracej pomalu, postupně se zrychlují, až nakonec rotují jako Resslerův lodní šroub, a přišlo mi to skoro k smíchu.

„... nějaká naše holka by se nenašla?“

„O tom nepochybuj,“ přitakal jsem přidrzle.

„Tak vidíš! Proč si teda musíš brát zrovna nějakou Kristýnu? Co na ní vidíš tak zvláštního? Naše holky to maj přece taky, třeba taková Růža...“

„No právě, pak je to teda jedno, ne?“

Zaúpěl a chytil se za hlavu. U nás to někdy vypadalo jako v nějaké frašce, fakt.

„Vy mladý máte v hlavě jenom sex, netynk, pekink a podobně. Ještě že se toho tví rodiče nedožili.“

V dalších deseti minutách jsem si vyslechl přednášku o tom, že když s ní budu mít děti, tak to nebudou žádný děti, ale kříženci, kteří už nikdy nebudou vědět, kam vlastně patří, tak budou psychicky rozdvojeni. A naši vnuci už budou rozčtvrcení, až nakonec, když to takhle udělá každý, z nás nezbude vůbec nic.

Po několika brumlavých dnech se umoudřil a otevřel mi naplno generační paměť. Jednak abych nezapomněl, kam patřím, jednak aby mi dal najevo, že mě uznává za plnoletého. O mé úřední plnoletosti prohlásil, že je to byrokratická fraška a že jako můj nejbližší příbuzný rozhoduje stále ještě on, a ne nějaký stát.

Pak šlo všechno ráz na ráz. Kristýna dala vale svobodárně a nastěhovala se k nám na Sídliště. My jeli na návštěvu k jejím rodičům, její rodiče nám zas na revanš rozhalasili byt a tak to vesele pokračovalo až na radnici a z radnice do porodnice, kde Haničku, kladoucí odpor odbornému úkonu, vyprostili z pelíšku.

Strýc zachmuřeně konstatoval, že holka je taky dítě, a zanedlouho se proměnil v rozjásaného rozněžného strejdu, který se přímo pral o to, aby toho našeho křížence mohl vozit v kočárku a dělat na něho opičky a zahrnovat ho drobnými a méně drobnými pozornostmi, což jsme mu měli mnohdy i za zlé. Abych však byl upřímný, musím přiznat, že ji zahrnoval i takovými zvláštními pozornostmi, které pro ni byly bezvýznamné, ale nám v rodinném rozpočtu značně pomohly. Jinak neopomínal vždy při vhodné příležitosti připomenout, že jsme cvoci, když plodíme děti do takové doby.

Když byly Haničce dva roky, odešel a už se nevrátil.

Ted' by se nasmál. Vlastně ani ne. Možná by tomu dokázal rozumně zabránit. Potíž je v tom, že všechno začalo až po jeho smrti.

Hance táhlo na pátý rok a nakreslila slunce. Jako všechna dětská sluníčka i ono se usmívalo na modré obloze a vesele pouliho kukadla na rozkvetlý svět. Vítr mu šepotal o dalekých krajích a ono naslouchalo, protože mělo uši. „Ale Hanči, vždyť sluníčko uši nemá!“ povídám a hladím ji po zrzavých vláscích. „Dneska je má!“ dostal jsem odpověď a dál jsem se radši nepřel. Pus a oči ostatně taky nemá. Hanka si mě dál nevěšmala, povysunula špičku jazyka a kreslila si nějakou zlatovlasou princeznu, ale tak ušatou, že ani ty dlouhé vlasy jí nebyly nic platné. Podobala se jí. Podíval jsem se na slunce. Erupce jako hrom. No radost pohledět. Takhle to tedy začalo.

Ted' je slunce klidné. Usadilo se mi v zádech a je mu tam dobře. Zdá se, že Hanka ve strži usíná. Dětem neškodí, když si mohou přes den trochu zdřímnout. Ale dostaňte je do postele. Přitom ve školce chodila po obědě

na lehátko a ani jí to nepřišlo. Ano, pokračovalo to vlastně ve školce.

Bylo mi jít na rodičovskou schůzku, Kristýna by tam nešla ani za nic. „Já bych se z těch slepic zbláznila,“ říkala vždycky. A tak jsem chodil já do společnosti maminek kvokajících o svých Honzíčkách, Mirečcích, Jarmilkách a Žanetkách. Paní ředitelka měla při oné schůzce jako vždycky nesouvislou řeč, až mě opět přepadaly obavy, že komu to jen svěřujeme dědice svých genů. Její projevy jsou takového rázu, že kdybyste je zapsali, tak vás každý nařkne z přehánění. Milí tatínkové a maminky! Vaše děti budou chodit na plavání, plavat se tam sice nenaučí, ale zapomněla jsem vám říci, že musíte napsat prohlášení, které podepíšou oba rodiče, že berete na vědomí, že dítě může přijít k úrazu. To víte, hehe, jsou tam kluzké dlaždičky. Běháme po nich, poskakujeme, protože je tam zima, dítě uklouzne a hned je zlomená nožička nebo ručička. Hehehe, zatím se nám to naštěstí ještě nestalo. Ono je dobré dát dítě pojistit, ty peníze se potom vždycky hodí, což mi připomíná, že potřebujeme šikovného tatínka, který by nám za pět set měsíčně sekal trávu, ale nejdřív by si nějak musel spravit strojek, protože školská správa nám nechce dát nový a taky nám nechce přivést písek na hřiště. Který šikovný tatínek řídí nákladní auto? Ani Kristýna mi nevěří, ale když jí říkám, ať jde na schůzku místo mě, hned mi ráda uvěří a přenechá mi to potěšení.

Jinak musím přiznat, že pod vedením této paní ředitelky se tam o děti starají skutečně moc dobře a že se jim věnují děsně moc. Na takovou péči by snad rodiče ani neměli nervy.

To jsou ty výhody moderního velkopodnikání.

Na závěr schůzky mě na úprku odchytila paní učitelka. Paní učitelky, většinou ještě slečny, jsou jiné než jejich představená. A s paní učitelkou, která je taky ještě slečna, si vždycky rád popovídám. Je mladší než já, což mi dává jakýs takýs pocit rovnováhy sil, a navíc je to docela pohledná ženská.

„Ne, Hanička nezlobí, pane Kolářský, spíš naopak. Je hodná, hezká je, bystrá je, ale... jak bych vám to řekla... asi takhle... připadá mi, že trochu moc fantazíruje, jestli mi dobře rozumíte.“

„Které dítě nefantazíruje,“ směju se a je mi při tom všelijak.

„To máte pravdu, děti nám taky řeknou ledacos a navymýšlejí si, že byste se divil. Třebaže maminka doma lehává nahatá na gauči a tatínek zatím pije koňak. Tohle není od Haničky, abyste si nemysleli.“

„Ale možné by to bylo, nemyslíte?“ žertuju.

Paní učitelka zrudla a pokračovala: „Člověk nesmí brát všechno doslova. Včera jste určitě neměli želví polévku s humry. Tak vidíte.“

Dávám se do smíchu. Jednou týdně musím želví polévku a humry mít, kdyby na sůl nebylo, ale to by paní učitelka těžko pochopila. I strýc je musel mít. Proto jsme na tom nikdy nebyli příliš valně. Ale zdraví je zdraví.

„Tak vidíte,“ zasmála se se mnou a vzápětí zvážněla. „Jenže když mi děcko vypráví, že je z nějakých jiných světů, dokonce i jméno si vymyslela, počkejte, jak jen to bylo... Babula, Bibila... tak nějak. A na tom světě žijí trpaslíci hezčí než Křemílek a Vochomůrka, ale ti trpaslíci nejsou jedinými obyvateli, že jsou tam prý jinak lidi jako my, ale mají šest prstů, a že si pro ni jednou přiletí princ v kovovém domečku... Napovídala toho moc. Dávejte na ni, prosím, pozor,“ řekla vřele a měla v té chvíli propastně hluboké oči.

Pokoušel jsem se žertovat a hájil Hanku, že má pravdu, protože skutečně pochází z Babuly nebo Bibuly a jednou si pro ni přiletí nějaký ten Bajaja v kovové vile a... Paní učitelka se na mě letmo podívala, jestli si náhodou nedělám legraci, ale já se tvářil tak smrtelně vážně, že sklopila oči a pak se dívala už jen stranou.

A já pochopil, že jsem u ní definitivně propadl. A to mužského vždycky naštvě, protože všechny ženské, pokud za to aspoň kapánek stojí, považuje za svůj potenciální majetek. /Znáte to: předně můj důvěru v sebe, že všechny se získat dají, vskutku je všechny získáš, jenom už rozprostři síť./ A každý projev despektu z jejich strany je bolestnou ztrátou jedné ovečky z pomyslného nevyčerpatelného harému. V mém případě už bylo jedno, jestli mě považovala za blázna nebo jestli poznala pravdu.

Druhý den jsem na holku vyjel, co že to vykládá ve školce za nesmysly a kde je vzala.

A ona, že je to pravda, žádný nesmysl, protože my jsme z Bibuly a tady jsme cizí a ona to prostě ví.

„Tak to aspoň neříkej před maminkou,“ povídám, abych zabránil nejhoršímu, jenže jako na potvoru Kristýna zrovna vyleze z kuchyně a ptá se, co jí nemá říkat.

„Tatínek říkal, že ti nemám říkat, že jsme z Bibuly.“

Kristýna po mě šlehla pohledem a ucedila:

„To jsou ty tvoje pitomý pohádky. Kdybys ji radši předčítal něco od Němcových.“ Křivdila mi. Pohádky o Bibule jsem Hance nikdy nevyprávěl. Ani generační paměť jsem jí neotvíral. To jsou zkrátka ti kříženci...

„Ale mami, my jsme vážně z Bibuly,“ upozorňovala na sebe Hanka. „Protože jsme jiní. Ostatní děti mají doma video, televizi, mají chalupu, auťák a my nemáme nic. A taky vždycky stojíme v autobusu...“

„To přece nic neznamená,“ skočil jsem jí do řeči. „Video nemáme, protože je nechceme, chalupu nemáme, protože jezdíme k dědečkovi a babičce, a auto nemáme... no, protože na něj nemáme...“ Pět dní pracujeme, dva dny si hrajeme na odpočinek, ctíme své předky, nezabýváme, nekrademe, nevydáváme křivé svědectví, nedychtíme po majetku ani partneru svého bližního, dodal jsem v duchu.

„Já si myslím, že by to stačilo,“ zasáhla Kristýna. „Ty si, Haničko, uklid' hračky a ty,“ obrátila se na mě, „pojď škrábat brambory.“

V kuchyni se usmála. „Možná jste oba skutečně z Bimbaly, když se podívám na ta vaše špičatá ušiska...“ A poodhrnula mi vlasy a štípla mě do lalůčku.

„Nech si ty fóry,“ utrl jsem se.

„Tak promiňte, vážený pane, a zde máte škrabku.“

„Neměli bychom s ní zajít k psychologovi?“ ponoukám ji pokrytecky nad zaslupkovaným stolem a ličím, co se dalo na rodičovské schůzce.

„A udělej z ní za čas magora,“ odsekla Kristýna. „Jak se dostaneš doktorům do ruky, už se z toho nevyhrabeš. Jako bys to nevěděl.“

Na doktory jsme od jisté doby nedali.

Když byl Haničce necelý rok, zdolala šprdlinky u postýlky a vzala to hlavou o podlahu.

Byli jsme ještě úplni rodičovští bažanti a vyjevení až na půdu. Přes známou lékařku jsme dostali doporučení na jednoho jejího známého – specialistu. Pan docent vzal flašku se samozřejmostí bytového referenta a jal se holku otukávat kladívkem. „Vaše dcera je trochu retardovaná, není to nijak vážné, ale časem by se to mohlo gradovat, byla by v kolektivu nešťastná. Měl by ji prohlédnout kolega Sláma, napíšu vám doporučení.“ Před klinikou jsem doporučení hodil do kanálu. Krátce nato jsme se zbavili i všech příruček a žili jsme si víceméně šťastně. Není vám taky někdy záhadou, jak vás rodiče mohli vychovat bez těch nových závrtných poznatků pediatrie, pedagogiky, psychologie a kdovíčeho ještě?

Po večeři jsem si to s Haničkou rozdál ve skládání kostky a jako obyčejně prohrál. Tohle nám neměl Rubik dělat – vrhnout na trh bibulanskou hračku je podraz a zvlášť tady na Zemi, kde odjakživa platí, že rodiče jsou vždycky chytřejší než děti. Tedy aspoň do určitého věku. O Bibule jsme mlčeli. A mlčeli jsme o ní několik let.

Každý pátek se couráme vlakem ke Kristýniným rodičům do kraje lesů, bludných balvanů, nepropustných houštin, rákosí a rašelišť s mastnými skvrnami. Je to vděčný kout země pro desetiletého kluka, aby si dotvořil a přebral nějaký ten dobrodružný příběh a jako stroj času, bude-li ovšem ochoten, vrátil svého tátu do oněch báječných let, kdy se vracival večer domů s odřenými lokty a koleny, potrháný, špinavý, hladový a šťastný. Jenže já mám dceru a potíže s ní.

V tom kraji je vesnička, která se topí mezi vlhkými loukami a kamenitými políčky, kolem nichž s výhružným a temným pohledem vyčkávají lesní zástupové, stále si brousící zuby na životní prostor, o nějž je před staletími připravili první osadníci. Topí se, ale dosud neutonula, protože jehličí v lese nezadržitelně rezne a protože se do ní svažuje tepénka silnice končící dole u požární nádrže a degradující v obyčejnou cestu posypanou roztřískanými cihlami. Centrem toho shluku necelých třiceti čísel je kostelík na spadnutí, kolem něhož divočí starý, již nepoužívaný hřbitov, obehnaný kamennou zdí, z níž už kterási chytrá hlava, zřejmě táž, která posypala cestu zbytky cihel, ubrala kameny na chodníček a skalku. Kolem zdi bují obrovské kaštiny málem přerůstající i samotnou věž. Spodní větve mají surově amputovány: bránily v otáčení pojízdné prodejny. Kostel je ostrůvkem ve vsi a ves ostrůvkem v lesích. Její jméno zůstává náhodnému návštěvníku utajeno, protože tabule s názvem se povaluje v příkopě a obrůstá ostružiním. A v sousední vesnici – jinudy než přes ni sem silnice nevede – chybí ukazatel.

A v té vesničce mají Kristýniny rodiče domek, pár slepic a králíků a záhumenek s brambory. A protože domek to je jako nic a navíc barabizna, kousek jsme ho přistavili.

Když bylo skoro hotovo, když stačilo v přístavku položit betonovou podlahu, napadlo mě, že by pod ním mohl být docela pěkný kryt. Kryt proto, že nedaleko se nastěhovala raketová základna, jejíž stavbu tchán uvítal, neboť původně se povídalo cosi o letišti a letišťě, to je neustálý kravál, kdežto rakety vyletí jenom jednou. Letišťě pak stejně postavili o kus dál. Kryt se může hodit a prozatím poslouží jako sklep. Stačí jen vykopat, vykolečkovat a nějak ztratit v terénu takových třicet kubíků jílů a bude krytek jako z alabastru. Tedy i proto tam jezdíme každý víkend.

Prokopál jsem soboty a neděle. Připadal jsem si už jako Paul Newman alias frajer Luke, když mu ostatní muklové zpívali The Midnight Special. Mně nikdo nezpíval. To byste neřekli, co je v zemi vzpurného jílů.

I včera mě při této práci zastihl večer. Chodí na nás od lesa, tam je nejdřív, a spolu s ním šturmuje myriády a myriády mrňavých nepříjemných mušek, zahánějících nás pod střechu. Bělavými žilkami v jílové stěně zvolna sákla voda a rozbahňovala dno. Krumpáč byl už jako ze zlata a odrážel se od jílu jako od gumy.

Pivo ztrácelo na chuti, na práci už nebylo pomalu ani vidět, cigareta se mi lepila na rty, v očích jsem měl sůl a říkal si, že bych z té hlíny mohl něco uplácat, třeba nějakého adámka, pak mu vyjmout žebro, aby se tu mezi námi obry necítil tak sám.

Kristýnino zavolání přišlo jako na zavanou. Už jsem měl akorát dost. Že prý se mám jít na něco podívat, ale rychle. Vydrápál jsem se ven a Kristýna křičela:

„Není to ufo?“

Zde musím poznamenat, že mám sice fajn ženskou, ale přece jen poněkud realistickou.

Je to dáno ženským nedostatkem času, za což mohou poděkovat průkopnickému úsilí prababiček v modrých punčochách. Když jsem ji vytáhl na Blízká setkání třetího druhu, řekla mi, že netušila, jak jsem infantilní.

Kristýna ukazovala na severovýchodní oblohu, odkud se obvykle vynořují řvoucí okřídlené benzinožravé

bestie. Asi třicet stupňů nad obzorem dva stupně vlevo od triangulačního bodu – tedy kóta 481 prst vlevo, jak by řekl major Kucmač, co nás měl na vojně v parádě, – se stříbřitě lesklo bibulanské mezihvězdné plavidlo. Lesklo se a stálo na místě ve slunečním zívání. Občas nám tak nabízejí návrat. Nezájem. Nechytačka.

Kristýna bohužel svolala všechny. Pro pozemšťany je to stále ještě senzace.

Tchán vylezl z dílničky u dřevníku. Tchýně přiběhla od králíků. Pratchýně, tedy babička, se přišourala o holi z kuchyně.

Hanička seděla na třešňovém pařezu, ani nedutala.

První zareagoval tchán. A rozumně.

„To bude asi nějaký balón,“ podotkl suše a šel zase po svých.

„Ale je krásnej. Ten je krásnej!“ povzdychla si tchýně a vrátila se ke králíkům.

„A jak pěkně svítí!“ žasla babička a sedla si na schody.

„Co je to podle tebe?“ zeptala se Kristýna, položila mi ruku na rameno a nespouštěla oči z obzoru.

„Táta má asi pravdu. Atmosférický balón nebo je to odražený slunce nebo něco pouštěj vojáci,“ zavrčel jsem. Bylo mi to nepříjemné, třebaže se Kristýnka o mě opírala a byla tak krásně měkká a hřejivá.

„Ale že jsme to ještě nikdy neviděli...“ špitla Kristýnka.

My jsme toho ještě neviděli, pomyslel jsem si.

Hanička mlčela a dívala se a já moc dobře věděl, že ví. Oči jí zářily jako ta věc na nebi a v tvářích jí dohořívalo slunce. Možná že viděla nějaký skvostný hrad celý z kovu, v němž v dlouhých šatech s vlečkou šustí mezi trpaslíky, proti nimž jsou Křemílek s Vochomůrkou obyčejní utřinsové. Kdo může vědět, co všechno si vytvoří podvojná fantazie toho našeho křížence.

„Haničko, co je to?“ ptala se jí Kristýna, jako se dospělí ptávají, aniž by očekávali přesnou odpověď, jen tak.

„Nevím, mami, je to moc daleko,“ řekla Hanka mazaně.

Ruka, která tak měkce spočívala na mém rameni, sklouzla a Kristýna přistoupila k Haničce. Pohladila ji, pak vzala konev a odešla kropit záhony.

Hanička vstala a přitulila se ke mně.

„Tati, na co čekáš? Pojď, půjdeme jim naproti.“

„Vždyť je to jen balón,“ snažil jsem se jí lhát do posledního dechu a v hlavě mi tancoval obraz rozeklaných skal Xozyanu, temně se rýsujících proti stříbrným kotoučům Malé a Velké Zizuly. Jako bych cítil natrpklou vůni kvetoucích šenovníků, které jsem nikdy žádné ženě nemohl natrhat, a slyšel klokotání pestrobarevných, věčně rozčepýřených bloužků. Jako bych slyšel hudbu, jako by tančily natrpkle vonící dívky a třepotaly šesti prsty. Jako bych viděl nešťastníky připojené ke strojům a povzbuzované k ustavičné práci alabakou a jinými drogami, dokud nepadnou, aby byli spáleni a na jejich místa přišli jiní. Jako bych viděl trpaslíky geraje, jak prchají před pronásledovateli. Jak ty kratičké nožičky nestačí. Jak geraje potom v kyselině... Ztracená generační paměť.

„Tak pojď, tati...“ tahala mě Hanka za kapsu montérek. „Ty přece víš, že to žádný balón není. A tady bude válka. Musíme pryč.“

„Je to balón,“ řekl jsem pevně a dodal jsem: „A žádná válka nebude. Jdi spát, hybaj.“

„A bude, abys věděl! Říkali nám to ve škole,“ řekla umíněně, začala nabírat moldánky, a najednou se rozběhla. Jenže zamčená branka se jí postavila do cesty a drátění pletivoplotu rozpráhlo ruce. Hanička cloumala brankou, drápala se na ni jako lapené zvířátko, hubené paže však neměly ještě dost síly. Lapali jsme ji přesnadno a ženské ji šly uložit. „Já vám to říkám furt,“ slyšel jsem tchyni, „to dítě nemůže běhat celej den na sluníčku jen tak s holou hlavou...“

Vplakala se do spánku.

A co vy, pozemšťané! říkal jsem si a vrtěl hlavou.

Ale co jsem vlastně já? Napadlo mě za chvíli. Protože já si jen zapálil, já si jen otevřel pivo. Dřepěl jsem na schůdcích přede dveřmi, ucucával z láhve a koukal se na stále temnější oblohu. Zaburácely stíhačky.

To jim to trvalo! Hluk zaplavil večerní ticho, rozséval se jako voda z převrženého kbelíku a pomalu se vsakoval do kraje. Podivný úkaz na severovýchodě pochopitelně nečekal. Modř tmavla a tmavla a začaly z ní vykukovat zvědavé kmotry planety a zářit vzdálené skoro nedostupné krasavice hvězdy. A na mě teprve teď padl smutek. Těžký a lepkavý jako rozmáčený jíl. A co když má Hanka pravdu? Je tady náš domov nebo ne? Vždyť ani pozemšťanům na něm příliš nezáleží. Copak by se jinak mohlo tolik lidí živit mírem?

Ráno pak bylo opět jasné a modré jako předešlý den a připomínalo jitra ve Středomoří. I hojná rosa slibovala pěkný den, což mě příliš nezajímalo, já musel do krytu, když jsem s ním už jednou začal.

„Pohlídej Hanku. My jedem do města pro maso,“ zavolala Kristýna.

„Kde je teď?“

„Na písku. Tak ahoj!“

Tchán nastartoval svou rachotinu a byli pryč všichni čtyři.

Když jsem nakopal dost jílu a chystal se házet do kolečka, zjistil jsem, že kolečko nade mnou na fošně nestojí, protože jsem ho včera večer zapomněl někde za plotem. Zároveň se dostavila první ranní žízeň.

Vylezl jsem na svět a mžoural do dne. Vážně, obloha jako na Azurovém pobřeží. Ale kde je Hanka? Na písku není... V domě není... Nekaká? Nekaká. Hanko! Hanči! Jéžiš, to bude zas průser. Jednou v životě člověk po tobě něco chce a ty... Tobě tak svěřit dítě!

A už metelím po silnici ke kostelu. Už probíhám kolem zasviněné požární nádrže. Už klopýtám na cestě v narudlé drti. Však já vím, kde by mohla být. Pot mě pálí do očí a suché smrkové větévky mi drásají obličej. U rozpadlého trouchnivějícího triangulačního bodu popadám dech a rozhlížím se a volám ji jako šílený, dokud si nevzpomenou na nedalekou romantickou travnatou strž, o níž jsem se domníval, že ji známe pouze my dva, Kristýna a já.

A mám ji. Už mi neuteče.

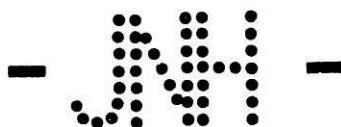
Sedí se mi tady dobře. Slunce mi hladí záda a někde za mnou oťukává datel borovici, je jich tady plno. Rád bych se na něj podíval, ale nechci se moc hýbat, abych neuvolnil kamínky, které by několika skoky dosáhly dna strže a předčasně Hance prozradily, co už stejně ví – že nikam neutekla. Nad strží se nafukuje přežraný bílý oblak, tak napuchnutý, že se nemůže ani hnout. Nebe je jinak stále čisté.

Zřejmě usnula. Jen ať si trochu zdřímne, je čas. Tady je ale soušek! Být to jen trochu blíž, vyrazím sem s dvoukolákem a zásobím se na celou zimu. Jsem úplně blázen do toho zlověstného praskotu, když se strom začne naklánět do směru, který jsem mu řezem předurčil.

A pak to prohučení mezi ostatními stromy, ten třesk lámaných větví, ten tupý úder o zem a to ticho – jen smítka a jehličí se snášejí k zemi, tak němě a pomalu jako bachraté sněhové vločky.

Až se probudí, snad s ní bude řeč. Budu jí muset říct, že naši předkové sem utekli, protože Bibula byla na pokraji sebevraždy. I jinak to tam stálo za draka. Naším předkům se zde líbilo. Země byla pro ně učiněný ráj v porovnání s Bibulou. Směšné mory a cholery, válčičky vedené tak primitivně, až žasli. Jenže čas pracuje často i proti nám. Země se přiblížila úrovni Bibuly, ale nezničí se, jako se nezničila Bibula. A mně se nechce pryč. Za prvé – Kristýna by nešla a ji neopustím. Za druhé – docela se mi tady líbí. A za třetí – útěk není řešení. Spíš bychom se měli nějak postarat o to, aby ta hysterie přešla. Možná by stačilo nebrat ji na vědomí. Nebo pár facek, to prý na hysterii platí. Třeba nám pomohou i pozemšťané.

Tak nějak to Hance povím. Pak ji vezmu za ruku a řeknu: Pojď, musíme domů, máma by měla starost.

EVA HAUSEROVÁ

MÝTUS O UDÁVII

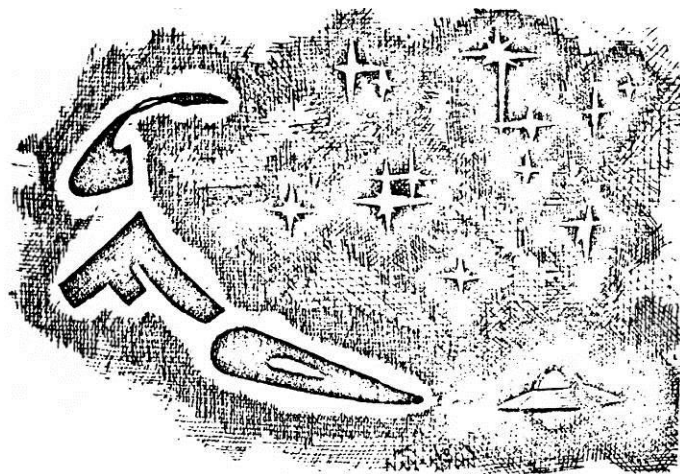
Lid udávijský je naplněn vírou v jediného boha Eta-Šušutima. Kdo věří v Eta-Šušutima, je povznesen. Kdo v něj nevěří, je méněcenný. Zbožný lid udávijský hodlá rozsévat dobro do okolních zemí, zejména do soudední pohanské Umlátie.

Chrabrý admirál Azul-Marrak si svolal všelijaké mudrce. Ty, kteří vládnu zemětřesením. Ty, kteří krotí oživlé mrtvoly. I ty, kteří určí z hvězd životní dráhu člověka. Svolal je a pravil: „Nadešel čas, kdy si podrobíme Umlátii.“

Mudrci pravili: „Chrabrý Azule-Marraku, slunce nás nejponiženějších. Učiňme to tak, abychom v Umlátii nic nezničili ani nepoškodili, aby nám zůstala její zvěř a její pole a její dobytek rozličný i její lidé.“

„Lidé?“ podivil se Azul-Marrak. „To je nebezpečné. Jak chcete neprolít jejich krev a přitom si je podrobit?“

Mudrc, který dovedl proděravět lebky a šířit morovou nákazu, se zašklebil: „Slunce nejjasnější! Vládnu drobnými zárodky, jež rozšířeny do vzduchu působí zvláštní nemoc. Zárodky proniknou do tekutiny, jež v sobě chrání a kolébá mozek. Mozek změkne. Opustí ho myšlenky nepřátelské Udávii. Rozkvetou myšlenky viry v Eta-Šušutima. Rozkvetou myšlenky o nejvyšší povznesenosti Udávie. Lidé se stanou našimi otroky. Stačí vyslat

několik zvěďů, aby rozšířili tyto zárodky před vchody škol a na veřejná prostranství. Do roka nám bude umlátijský lid ležet u nohou.“

Tvář Azula-Marraka se rozjasnila.

„Učiníme tak,“ svolil.

Umlátijské děti začaly tančit v ulicích.

„Ó veliký, ó ty skvělý, drtivý a celý opeřený! Z tvého božského zobáku kletby, jasné věštby snesly se k nám na mraku! Bum bam bim, bum bam bim, je božský Eta-Šušutim...!“

Tak zpívaly a tančily. Některé držely v zubech růže, některé dýky. Když nějaký kolemjdoucí projevil nevoli, házely po něm kameny. Ale za několik týdnů už nebylo nespokojených. Všichni byli naplněni vírou v Eta-Šušutima, všichni se vrhali na kolena a klaněli se směrem k Udávii, konali poutě na svátá místa, k Eta-Šušutimovu chrámu, všechnen svůj majetek i své síly odevzdávali Udávii.

Zato Udavii se začal šířit děs a hrůza.

Lidé houfně umírali ve strašných bolestech hlavy.

Chrabrý admirál Azul-Marrak ve spěchu povolal onoho mudrce, který dovedl proděravět lebky a šířit morovou nákazu.

„Co to znamená?“ zeptal se ho.

Mudrcova tvář byla bílá jako křída.

„Ó slunečný,“ zakvílel, „vím, co to znamená. Ony zárodky, které tak prospěly umlátijským, hubí naše lidi. Nelze již zabránit šíření zárodků. Vítr a poutníci je rozšířili v naši zemi, a teď již zalily každý kout. Zemřeme všichni. Neznám pomoc.“

„Ale jak je možné,“ zeptal se Azul-Marrak, „že to, co jednomu národu prospívá, druhý národ ničí?“

Mudrc řekl: „Musím promluvit s Velkým knězem.“

Vydali se do Eta-Šušutimova chrámu a žádali o slyšení u Velkého kněze, jenž je s Eta-Šušutimem totožný. Již dvacet let nikdo nespátřil jeho tvář a nikdo s ním nehovořil. Přesto Velký kněz vládl všudypřítomně. Mnichové je kupodivu bez otálení uvedli přes patnáct síní naplněných zlatem do černočerné přijímací síně. V záři jediné svíce se zjevil Velký kněz. Jeho tvář byla široká a blahobytná, jeho oči však sršely zlobu a jeho hlas se chvěl.

„Dal bych vás oba napíchnout na kůl,“ zvolal, „kdyby nás všechny nečekala mnohem strašlivější smrt. Nebo snad znáte nějakou pomoc?“

„Slunce všech sluncí,“ pravil mudrc, „Skutečně nám není pomoci. Avšak ty jediný jistě znáš odpověď na otázku: proč to, co nepříteli prospívá, hubí náš národ?“

Velký kněz již velmi klidně odpověděl: „Když jsem před dávnými lety šířil v naší zemi víru v Eta-Šušutima, použil jsem velmi podobné zárodky. Mozky našeho lidu změkly a rozkvetly. Nebylo nespokojenosti, všichni byli šťastní. Avšak tvé proklaté zárodky se dovedou spojit se zárodky mými a z toho spojení vznikne zárodek strašlivé nemoci. Bůh s vámi, moji oddaní. Modlete se, nezbyvá vám již mnoho času.“ S těmi slovy je propustil.

Vskutku všechnen lid udávijský vymřel na strašlivou chorobu. Všichni kromě jediného, kdo neměl mozek zasažený prvními zárodky: kromě Velkého kněze. Ten se pak odebral do šťastné Umlátie a tam dlouhá léta vládnul a šířil ušlechtilou víru.

A mudrci té země se opět všemožně snažili šířit pravou víru dál a dál.

M. Hejduk

podání žádosti

(věnováno F. Kafkovi)

Rozhodl jsem se náhle jednoho rána, kdy člověk cítí v ústech pachut' po včerejší večeři bez ohledu na to, zda si zuby večer vyčistil nebo ne. Zpočátku mě mé rozhodnutí neuspokojilo, jako to dokáží rozhodnutí jiná již svou podstatou ukončení rozhodovacího děje, možná bylo to náhlé rozhodnutí neúměrné všednímu ránu, to jsem nemohl s určitostí poznat, ale stalo se: Pojedu na Mars. Proč bych taky nemohl jet?

S vyplněným formulářem jsem čekal v místnosti přede dveřmi, na kterých bylo napsáno křídou neumělou rukou PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ. Místnost vypadala zpočátku, když do ní člověk vstoupil z plného slunce, vzhledem k četným zákoutím pošmourně, navíc jsem nechápal smysl jednotlivých přepážek a plent visících od stropu. Po dlouhé době čekání mě napadlo: neměl bych snad na označené dveře zaklepat? Váhavě jsem se u dveří zaposlouchal a uslyšel zvuky rozvraného nábytku.

Zaklepal jsem.

Nikdo se neozval.

Když jsem klepal několikrát silněji se stejným výsledkem, osmělil jsem se a vzal za kliku. Místnost za dveřmi byla úzká a dlouhá, na jejím konci stál stůl vedle postele, v které ležel člověk pod příkrývkou. Převaloval se a postel vydávala ty zvuky.

„Dobrý den,“ pozdravil jsem.

„Co chcete?“ ukázala se zpod příkrývky hlava muže.

„Přinesl jsem si žádost o...“

„Ukažte,“ přerušil mě a z příkrývky vyklouzla ruka.

Šel jsem tedy k posteli. V půli cesty jsem zavadil hlavou o strop a v tom jsem si uvědomil, že strop místnosti se směrem k posteli snižuje, že je místnost poměrně malá, její délka byla zdánlivá vzhledem k pokřivené perspektivě. K posteli jsem došel v předklonu a podával papír s žádostí.

Místo žádosti chytl muž do prstů moje ucho, začal ho mnout a kroutit až jsem zasykl bolestí.

„Vy jste poslouchal za dveřmi! Máte ucho od křídý! Jak teď ostatní poznají, do kterých dveří mají vejít se svou žádostí, když jste nápis smazal?“

Lekl jsem se. „Když mi půjčíte křídý, nápis okamžitě opravím,“ omlouval jsem se.

„Vy si myslíte, že tady mám křídý? Žádný předpis neříká, že bych měl mít křídý kvůli lidem, kteří poslouchají za dveřmi. Dost na tom, že se nemůžu kvůli stropu ani posadit, navíc je v tomhle koutě pekelná zima, protože teplo odtud utíká vzhůru podél stropu ke dveřím.“

Právem jsem se zastyděl: ten člověk to tu opravdu nemá lehké a já mu ještě přidávám starosti. Muž pustil moje ucho a vzal žádost. „Na Mars?“

„Víte, myslel jsem si, že když jsem si nevybral tři roky dovolenou a pořád vysedávám v úřadě, že bych si mohl zajet na Mars. Jak jsem se někde dočetl, je celkem běžné tam strávit dovolenou.“

„No, jak se to vezme. Napadlo vás už někdy, že byste odletěl ke slunci a už se nikdy nevrátil?“

„Kdepak, já ani moc necestuju. Nejlip znám cestu do úřadu a nazpátek, vždyť jsem vám říkal a dokonce jsem to i do žádosti napsal, že jsem dovolenou neměl...“

„No prosím! Nejenom, že posloucháte za dveřmi a mažete nápisy, ale dokonce i lžete! Teď půjdete zpátky za dveře a za plentou číslo tři počkáte, dokud vás nezavolám.“ Dýchl si na zkrhlé ruce a celý se přikryl dekou. Nezbyvalo než odejít.

V přední místnosti jsem odpočítal třetí plentu ode dveří a odhrnul ji: další dveře a za nimi místnost, v které nebylo tentokrát vůbec nic, jenom v koutě na podlaze seděla jakási žena a na uších si držela dlaně.

„Dobrý den,“ pozdravil jsem, i když jsem zapochyboval, zda mě ta žena slyší. Potom jsem se po místnosti porozhlédl. Oči neměly na čem spočinout, proto jsem začal chodit sem a tam. Vzápětí jsem se zarazil. Je vůbec slušné chodit sem a tam, je-li člověk v jedné místnosti s ženou, která sedí? Pak mě napadlo: neodporuje dobrému vychování snad to, že stojím, zatímco žena sedí a přitom je místnost zcela prázdná? Je vůbec přípustné sednout si v přítomnosti ženy na podlahu, která je navíc ze surového nijak nezakrytého betonu?

Žena pozorovala moji nejistotu, zdálo se bez zájmu.

„Copak, vy nic neslyšíte?!“ zakřičela ve své umělé hluchotě, až jsem se lekl.

Zavrtěl jsem hlavou.

Žena odsunula dlaně z uší a začala psát slova na modrý list.

„Promiňte, že vás vyrušuju, ale nemohla byste mi říct, co jsem měl slyšet?“

Krátce na mne pohlédla. „Že jste to vy! Píšu sice jedno důležité oznámení, ale myslím, že když vám odpovím, ještě to stihnu napsat.“

Za plentou číslo čtyři je zubařské středisko,“ ukázala na zeď za sebou. Vzápětí byla její slova potvrzena rezonujícím kvikotem vrtačky, ke kterému se přidal nárek jakéhosi ubožáka.

Když zvuky zanikly, ozval se seshora hlas: „Pane H., copak neznáte předpis, že musíte mít žádost podepsanou bratrem?“

„Já nemám bratra,“ řekl jsem.

„Neslyšíte?“

„Já nemám bratra,“ zakřičel jsem.

„Tak slyšíte nebo ne!“

„Musíte si stoupnout čelem k ordinaci, jinak vás neuslyší,“ poradila mi žena šeptem, aniž vzhledla od papíru.

„No prosím! Nejenom že posloucháte za dveřmi a lžete, dokonce nemáte ani bratra!“ hřímal místností hlas. „Pojďte sem!“

Zdrcen skutečností, že můj neexistující bratr mi pokazí dovolenou na Marsu, jsem se se ženou nerozloučil.

„Zuby máte v pořádku? Víte o tom, že předpis zakazuje se zkaženějma zubama kamkoli vycestovat.“

„Nemám je zkažené,“ odpověděl jsem v předklonu u postele.

„Uvidíme, však se za plentu číslo čtyři vrátíte, bude-li třeba. A co se týče první otázky, napadlo vás vycestovat ke Slunci a už se nevrátit!“

„Poctivě jsem o tom přemýšlel a mohu říct, že vědomě nikdy. Jenomže člověk mívá sny a chvilková zasnění, jejichž obsah nemůže ovlivnit, takže možná v těchto situacích...“

„No prosím, to už je lepší. A abyste si nemyslel, že proti vám něco osobního mám – já dokážu pochopit, že se člověk občas zaposlouchá u dveří nebo si malinko zalže – podepsal jsem se na vaši žádost jako váš bratr.“

Zalila mě vlna vděčnosti.

„Takže teď mám naději?“

„No jak se to vezme. Jestli se přijde na to, že máte podpis bratra zfalšovaný, zavřou vás.“

„Ale přece jste ho podepsal vy!“ lekl jsem se.

„No pochopitelně. Bez toho podpisu byste šanci neměl vůbec žádnou. Že jsem se podepsal jako váš bratr samozřejmě zapřu, ba naopak, pošlu na vás udání. Ale nemějte strach, než se mé udání dostane na příslušná místa, budete už z Marsu doma. Teď zaplatíte manipulační poplatek a půjdete k dalšímu řízení. Tudy,“ ukázal dozadu za postel.

V místech, kde se nakloněný strop stýkal s podlahou, byly ve stropě padací dveře, kterých jsem si dříve nevšiml.

„Tamtudy?“ vyjádřil jsem pochybnost nad svými tělesnými schopnostmi i přes to, že nijak obézní nejsem.

„Samozřejmě. Copak já mohu za to, že strop je nakloněný právě tímto směrem? Abych nezapomněl. Když vylezete po provazovém žebříku na křižovátku chodeb, dáte se chodbou číslo osm, kde hodíte svou žádost do dvaapadesáté schránky na zdi po vaší levé ruce... nebo po pravé?... ale na tom vlastně nezáleží, schránky se vybírají stejně všechny najednou a pak se teprve žádosti třídí. Potom půjdete tou chodbou, dál už uvidíte sám, nehledě k tomu, že se vrátit stejně nemůžete, protože za vámi budou světla v chodbě zhasínat. Kdyby vás napadlo se vrátit, mohl byste se v té tmě chytit do některé z pastí. Takže vám přeju šťastné pořízení.“

Stál jsem v předklonu neschopen pohybu a v duchu jsem si opakoval udělené pokyny.

„Na co ještě čekáte? Copak vám nestačí, co jsem pro vás udělal? No dobrá, abych vás přesvědčil, že to s vámi myslím opravdu dobře a nic proti vám nemám, roztrhám jedno oznámení na vás,“ jal se cupovat modrý list papíru. „A to navzdor tomu, že tohle oznámení ženě už stejně nepomůže. Ale řekněte mi, copak jste zapomněl, že když jste sám se ženou v prázdné místnosti, navíc za zdí zubního střediska, že si musíte lehnout na břicho a rukama si zakrýt hlavu? Jděte už!“

Nečekal na slova vděčnosti a díky, dýchl si na zkrhlé ruce a opět se zahrabal celý do deky.

Měl pravdu.

Světla v chodbě za mnou postupně zhasínala; chodba několikrát mírně klesala, stoupala a zatáčela se až do míst, kde končila sešupem. Sedl jsem si, odrazil se a po nějakých sto metrech jsem se skutálel na vrstvu žíněnek, z nichž ta vrchní byla nejtvrďší, jak jsem zjistil vzápětí pohmatem.

Celý potlučený jsem se rozhlédl. Místnost, ve které jsem se ocitl nyní, byla osvětlena blikající zářivkou. Uprostřed stál stůl. Na něm spousta džbánek a sklenic, kolem lavice a na nich asi tucet lidí.

„Dobrý den,“ pozdravil jsem věren svému vychování.

Několik hlasů zabručelo v odpověď, potom se na lavici objevilo i místo, dokonce mi kdosi přistrčil skleničku s nažloutlou tekutinou. Přijal jsem ji s vděčností, žízeň jsem už pociťoval.

Obrátil jsem obsah sklenky do sebe, okamžitě ho však vyplivl a rozkašlal se.

„Co to tu pijete?“ zasípal jsem.

„Copak nevíte, mladý muži,“ ozval se soused na lavici a sám usrkl ze sklenky, „že je při čekání na rozhodnutí ve věcech žádosti, aby každý vypil litr octa?“

Když jsem se vzpamatoval, rozhlédl jsem se po lidech kolem stolu. Lišili se vzájemně délkou vlasů, muži i délkou vousů, většinou vsedě spali. „Jak jste tu dlouho?“ zeptal jsem se.

Soused z druhé strany, který byl mým dosednutím probuzen, si povzdychl. „Ach jo. Já teprve 120, ale ten naproti už 350 let.“

„To přece není možné!“ vykřikl jsem. „Co řeknu v úřadě, když zítra nepřijdu do práce?“

„Buďte bez obav, váš nadřízený byl už jistě informován, že tady čekáte. To je běžná praxe.“

„Tak tak,“ ozval se ten s nejdelšími vousy. „Já už piju svůj šedesátý litr.“

„Mluvil se tu o litru!“

„Tak tak. Jenomže na druhou stranu: čím déle čekáte a čím toho vypijete víc, tím máte větší šanci na kladné rozhodnutí. A naopak.“

Kdo se tu ani neohřeje, ten většinou nepochodí. Ono taky není o co stát, moc pospíchat. Další cesta totiž začíná propadlem.“

Údivem jsem zakroutil hlavou. Nebyl to pohyb sice prudký, ale pohmožděniny jsem si uvědomil. „To jste za tu dobu nemohli alespoň přerovnat žíněnký?“ zeptal jsem se s odstínem výčitky.

„Ale mladý muži, to je přece přísně zakázáno. Copak neznáte předpisy? Kdyby byla nejměkčí a proto taky nejlehčí nahoře, při dopadu těla by se s největší pravděpodobností žíněnky rozházely. Statisticky je dokázáno, že většině lidí by pak už nenapadlo žíněnký srovnat, Další čekatelé by padali na zem. Když je ale navrchu ta plněná olovem, jsou srovnané napořád.“

Pravda, něco na tom je, pomyslel jsem si a odhodlaně si nalil z džbánu do sklenice. Přinutil jsem se napít.

„Ale mladý muži, to nesmíte ocet převalovat v ústech, ale okamžitě ho polknout. Copak nevíte, že se po octu

kazí zuby?“

Než jsem si stačil urovnat dobře míněnou radu v hlavě a pochopit souvislosti, odněkud od stropu se ozvalo rázné:

„Pane H.! Copak neznáte předpisy, že u podepsaného bratra se musí uvést i datum narození?!“

Zkoprněl jsem. V tu chvíli jsem si nebyl schopen vymyslet datum. Je můj bratr starší nebo mladší než já? Povědomé hřmění pokračovalo:

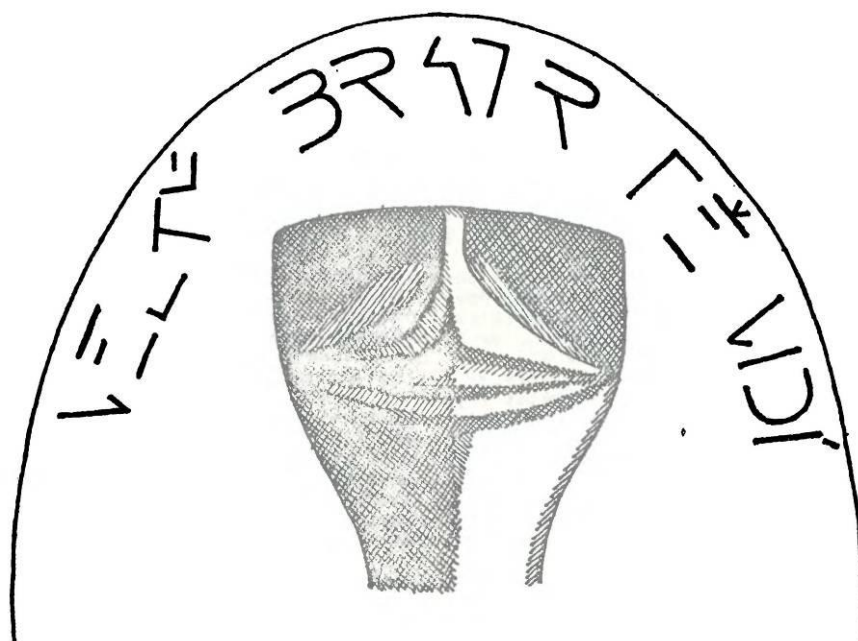
„No prosím, nejenom že poslouchá za dveřmi, je nepozorný k ženám a lže. Kdo lže, ten i krade! Ale dokonce zfalšoval i vlastního sourozence!“

Ostudou se mi zatmělo před očima. Kradmo jsem se rozhlédl, ale žádné pobouření u spolustolovníků jsem nezaznamenal. Jak vlastně taky jinak. Já neuspěl, kdežto ostatní mají stále naději.

„Pan H. si stoupne do kruhu, opakuji, pan H. si stoupne do kruhu,“ ozvalo se shůry.

Nechápavě jsem se rozhlédl: nikde jsem nic podobného kruhu neviděl, proto jsem se zeptal.

„Ale mladý muži, copak neznáte předpisy? Bylo by příliš jednoduché, kdybychom vám řekli, v kterém místě je hnědou barvou kruh namalovaný, nehledě k tomu, že kruhů je tu namalováno víc. Každý si musí najít ten svůj.“

Po těch slovech jsem se svezl na všechny čtyři a opravdu, na jednom místě jsem kruh namalovaný hnědou barvou na hnědé podlaze našel.

„Božítku, on ho skutečně našel,“ podivila se žena, která byla probuzena hlášením. „Copak mu nikdo neřekl, že kdyby hledal o minutu déle, byla by jeho žádost obnovena tak jako nám?“

„Pssst,“ ozvalo se z několika úst.

„Nashledanou a hodně štěstí,“ řekl jsem, na dobré vychování se zapomenout nedá.

„Tak tak, nic si z toho nedělejte,“ řekl ten s nejdelšími vousy, on jediný se ke mně otočil. „Máte to alespoň za sebou. Řeknu vám něco, co by vás mohlo povzbudit. Víte o tom, že ti, kteří se rozhodli letět ještě blíže ke Slunci, například na Zem nebo na Venuši, že musí pít při čekání přímo kyselinu? Ve světle této skutečnosti vám proto radím pro příště Neptun, maximálně Uran.“

„Pravda,“ ozvala se žena ze snění. „Jaké tam ale musí být světlo, božítku. Ne jako tady na Plutu.“

Nezbývalo než vstoupit do kruhu, když vtom mě napadlo: co když bylo na ostatní tady u stolu za ta léta zapomenuto? O tom by svědčila i okolnost, že právě tak jako já mají uši zašpiněné od křídly. Marně se je snažili maskovat vzrostlými vlasy. Potom už jsem se kruhem propadl; padal a padal a při tom letu bylo mé tělo zbavené jakékoli opory podivně natočené, že mě až rozbolelo v kříži. Proto jsem se musel protáhnout.

– Další, zavolala dnes už snad po padesáté sestra z ordináčky.
 – Dobrý den. Zavzdychal známý hlas za zády doktora.
 V tom okamžiku se o psychiatra Kubíka začaly pokoušet mdloby.
 – Už zase Horáček, já s vámi vyrazím dveře, ale nahlas řekl:
 – Tak se posadte, a copak nám schází dnes?
 – Já vím, pane doktore, že jsem tu už tento týden posedmé, ale já mám takový nepříjemný pocit, že jsem robot.
 – Aha, tak ne už závodní automobil, ani raketa, ale robot. No, tak to je teda velmi závažná věc, řekl Kubík ironicky.
 Horáček nemohl ten tón hlasu přeslechnout. – Víte, mi tak různě cvaká a šumí v obvodech, vlastně v hlavě, já mám teď pocit, že se mi tam něco přepálilo.
 – To mi taky občas hučí v hlavě, řekl doktor Kubík, ale nechodím s tím za psychiatrem, dodal se zjevným nepřátelstvím v hlase.
 – Jenže co mám dělat s těmi dráty? Zaúpěl Horáček.
 – S jakými dráty?
 – No přece tady, řekl Horáček a vyhrnul si košili.
 Pod levou lopatkou mu z těla trčely tři měděné drátky v barevných ohořelých bužírkách.

F. Novotný

Pan René nosí šaty.

Tedy otevřeny jsou oči obou dvou, a poznali, že jsou nazí; i navázali listí fíkového a nadělali sobě věníků.

1. Mojž. 3, 7

Pan René nosí šaty. Pan René je totiž podivín. Největší široko daleko. Je pověstný nejen na svém vlastním patře, nýbrž i v dalších padesáti poschodích jak nahoru tak dolů. Ne-li ještě dále.

Je pravda, že ostatní také nosí šaty.

Ovšem jenom jednou do roka – při uctívání Tryzny. Na tento svátek si každý nasune na tělo dvě plátěné, na horním okraji spojené trubice, a shora se obalí dalším kusem kratšími trubicemi, připevněnými po stranách. Oba díly jsou ze stejného materiálu a stejně vzorované. To ale neznamená, že účastníci Tryzny jsou oblečeni jednotně. To ne. V zásadě existují tři varianty ceremoniálního úboru. První je jednobarevná – tmavě šedozelená, druhá, nejvíce ceněná, láká svými barvami, neboť oděv je poset početnými, esovitě do sebe zapadajícími skvrnami v barvě trávově zelené, zemitě hnědé a okrové. Poslední varianta je opět poněkud chudší, tvoří ji zase jednobarevný úbor – středně šedozelený, avšak doplněný vzorkem drobných černých čárek. Proslýchá se, že letos vydá Ústřední sklad na oslavu Tryzny nové typy oděvů. Jeden čistě bílý a druhý dvoubarevný, složený netradičně z polí zemitě hnědé a okrové. Dále jako novinka prý budou zavedeny půlkulové kryty na hlavu.

Pan René ale nosí šaty celý rok. A úplně jiné než ty, co přiděluji na Tryznu, kam se chodí jenom proto, že se to musí, neboť předčítanému Odkazu stejně nikdo nerozumí. Navíc pan René nosí každý den jiné šaty. Šaty s podivnými jmény. Střídá tak zvané fraky, tógy, sáří, sukně skládané, plisované i kolové, pumpky, župany květované i kostkované, kalhoty dlouhé i krátké, se šlemi i bez, kimona různě vzorovaná, kilty skotských klanů, halenky i jupky, saka jednořadá i dvouřadá, atlasové kabátce s okružím, košile lněné, hedvábné, nylonové i krožkové, brokátové suknice s krumplovanými pásy, ponča křiklavých barev, kajzroky s krajkovými žaboty, pruhované pantalonky, zdobené červenými a žlutými mašlemi, kožešinové šuby, vyšíváné rubašky, kazajky, hazuky a haleny všech druhů a ještě mnohá další roucha, jejichž názvy též znějí jako zaklínadla a každý je pouze pokládá za náhodná uskupení hlásek.

Pan René totiž hledá. Pátrá po tajemství, o jehož existenci je přesvědčen, a které mu přesto uniká. Pan René, nehledě na jeho mánii v oblékání, je ještě mnohem větší podivín, než si kdo myslí. Pan René totiž mimo obřího

šatníku vlastní také pár knih. Něco, čemu se říkalo poezie. Petrarcu, Publia Ovidia, Danteho, Gutlliama de Poitiers, Blondela de Nesles, Wolframa von Eschenbach, Shakespearovy Sonety a také Romea a Julii, Baudelaira, Rimbauda, Verlaina a další.

Pan René již kolik desetiletí tyto knihy náruživě čte a právě v nich je zakleto to tajemství. Podivné, nepochopitelné Tajemství, ležící v jiném světě, bez nároku na příslušnost v současnosti, a přece hmatatelné právě svou nepřítomností. Pan René je při četbě v sobě cítí jako prázdnou díru, jako něco, co má být zaplněno a není.

Panu Renému nejde jen o Tajemství, o tu prázdnotu v sobě. Pociťuje ještě další, možná větší touhu. Chtěl by také něco napsat, něco vytvořit. Nejlépe něco tak podivně cizího a znepokojivě krásného jako ti básníci. Ale byl by též spokojen, kdyby dokázal napsat něco jenom zpola tak krásného. Popravdě řečeno, byl by rád, kdyby se mu podařilo napsat vůbec něco a stát se po tisíciletém mlčení prvním dědicem, jenž by to opět uměl.

Po staletích bádání je pan René přesvědčen, že umění psaní veršů je spojeno s tím podivným, pocit prázdnoty vyvolávajícím Tajemstvím, a že klíč k němu spočívá v nošení šatů. A proto je nosí každý den, různě je střídá a doufá, že se dostaví ten nepochopitelný, jemu neznámý stav, jemuž říkali staří inspirace, a on pochopí aspoň část Tajemství.

Z hlediska rozumu je to nesmysl, to pan René ví, ale nemůže si pomoci. V poslední době se ho zmocňuje stále větší podezření. Že mimo rozumu existovalo ještě Něco. Je to šílená myšlenka a pan René je z ní zoufalý. Neboť jestliže ho tušení neklame, je pro něho cesta do literatury a Umění vůbec uzavřena navždy.

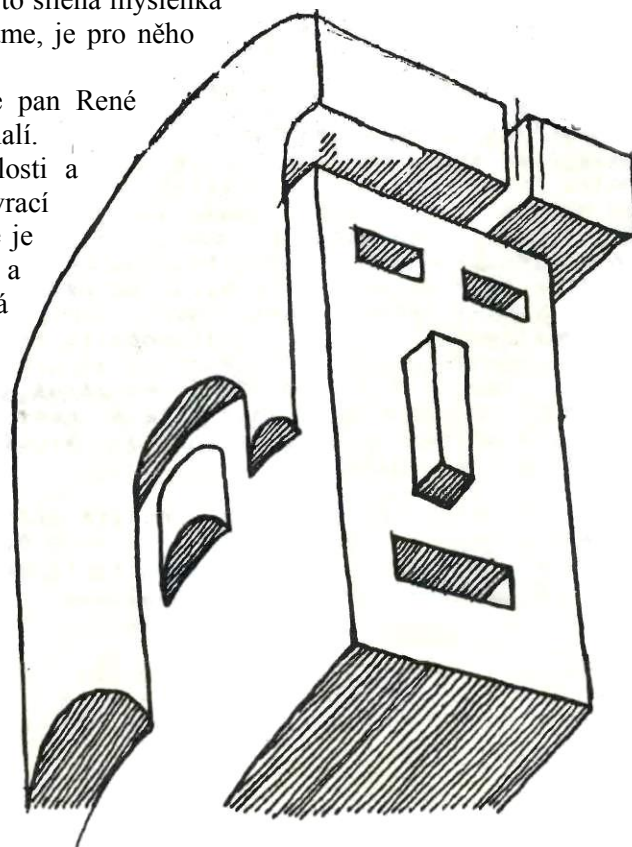
A když pro něho, tak tím více pro ostatní. Proto se pan René nevzdává a hledá dál. Musí věřit, že najde. Že Tajemství odhalí.

Má ještě jednu knížku a ve chvílích největší skleslosti a beznaděje si v ní listuje. Když ji má v rukou a pomalu převrací její stránky, cítí, že to Něco mimo rozum má na dosah, že je blízko řešení, že stačí prohnat mozkem ještě pár myšlenek a pochopí všechno. Jak psát verše a z čeho vůbec vyvěrá potřeba je psát, co vlastně je v něm prázdného a duté a jak s tím souvisí nošení šatů. A v tom je největší paradox té knížky. Neboť kromě toho, že ji pan René vůbec nerozumí – její text mu nedává žádný racionální smysl – jsou navíc na bohatých ilustracích zobrazení lidé výhradně bez šatů!

I název té knihy je nepochopitelný a bezvýznamný. Kámasútra se jmenuje a ani nejstarší generačník neví, co to znamená. Přesto se pan René k ní trpělivě vrací a zapisuje si znovu a znovu jednotlivé stránky do paměti.

Snad jednoho krásného dne k němu ta kniha promluví a on pochopí její poselství. Získá klíč k Tajemství a otevrou se mu oči.

Naštěstí trpělivost je mu vrozená a času, jako všichni ostatní dědicové, má víc než dost. Víc, než když se učil zapínat háčky na šněrovačce svými neobratnými kovovými prsty.

s. švachouček

*

•••••
• ZELÍ •
•••••

*

Poslední dobou jsem měl moc práce. Zanedbával jsem městskou kroniku a to mě trápilo. Problémy se valily ze všech stran. Jsem ale toho názoru, že město s více než třemi sty obyvateli má mít svou kroniku. Psát ji ovšem musí starosta.

Kdysi jsem se pokoušel přemluvit sedláky, aby kromě starosty živil i kronikáře. Vysmáli se mi. Pevně jsem se rozhodl, že se jednou stanu starostou a místo kronikáře prostě zřídím.

Už jsem starostou skoro dvanáct let a přesto denně namáčím brk do kvašené borůvkové šťávy a píšu na listy papíru, které mi vozí lidé z okolí. Musím přiznat, že ani chudák, který nemá koně, na mne nezapomene. Přitáhne své zboží do městské tržnice v nůši nebo košíku a pod roztrhanou bundou chrání před deštěm rozpadlou brožurku

nebo alespoň pár listů papíru.

Snažím se být jako starosta spravedlivý a nestranný a myslím, že mne nelze podplatit. Jenže pěkná zachovalá kniha mi udělá vždycky takovou radost, že jsem možná přece jen shovívavější.

Město Uvíška má tedy sečtělého starostu. Všichni si už zvykli. V hospodě se sice občas ještě ozývají vtipy na můj účet, ale nejsou takové, aby kvůli nim musela téct krev. Někteří jsou na svého starostu dokonce hrdí.

Pamatuji se na pozdvižení, které způsobil příjezd posla od starosty z Nových Hradů. Přivezl mi tenkrát krásné knihy a dřevěnou bedničku s bílými listy papíru. Jednání o spojení pak proběhlo hladce. Nikdy jsem si to nevyčítal. Dalo mi sice práci zpočátku přesvědčit sedláky, že mají jít na pomoc sousedům, ale brzy přišli válčení na chuť a jeden čas byl dokonce problém udržet je doma. Skopčácké vpády po našich odvetných výpravách našťastí skoro ustaly a sedláci se postupně vrátili na své grunty.

Už jsem starostou dlouho a poslední dobou se tu nic neděje. Sedím u stolu nad zažloutlým listem papíru a přemýšlím, co zapsat. V takových chvílích nechci být rušen.

Dnes se mi zdálo, že konečně budu mít trochu klidu na psaní. Sedl jsem si ke stolu, uhladil rukou papír a namočil brk do barvy.

Pak jsem uslyšel z venku dupot nohou. Doufal jsem, že se to obejde beze mne, ale opak byl pravdou.

„Franto, vstávej!“ volal na mne Tonda ode dveří. „Musíš se mnou rychle na trh!“

„Co se děje?“ zeptal jsem se neochotně a položil pero na kraj stolu.

„Je tam nějaký cizí zelinář,“ supěl Tonda naléhavě. „Jestli tam hned nepůjdeš, může to moc ošklivě skončit.“

Pokrčil jsem rameny a vstal.

„Dělej!“ pospíchal na mne Toník.

„No jo,“ odsekl jsem a vyšel s ním ven.

Kráčel jsem rázně, ale důstojně. Zkušenost mne naučila, že starosta, který lapá po dechu a nedokáže říct ani slovo, nemá žádnou autoritu. Tonda pobíhal kolem mne jako pes. Chvilí byl vpředu, chvilí vzadu, ale neustále pobízel ke spěchu.

„Můžeš mi zatím říct, co se děje?“

„Přišel tam nějaký mutant a prodává zmutované zboží...“

Tonda se odmlčel, protože se musel nadechnout.

Důstojně jsem přikývl.

„A dál?“

„Co dál?“

„Zmutované zboží prodáváte kromě kameníka všichni.“

„Já nikdy,“ urazil se Toník. „Soukupové vždycky dbali na své jméno. Nikdy jsme se neprovinili proti Zákonu.“

Usmál jsem se, ale nebylo mi při tom veselo.

„Vím, že bys to nedělal schválně. Jenže...“

„Hm.“

„Tak vidíš.“

„Dělám, co můžu. Vybírám zdravé kousky a ty nejhorší zase pálím. Ctím Zákon a nemůžeš mi nic vytknout.“

„Nic ti neříkám.“

„Letos byla špatná úroda, ale zboží jsem měl podle Zákonu v pořádku.“

„Ale bylo ho málo...“

„Bylo...“

„A to si uvědom, že máš druhé nejlepší pole ve městě!“

Tonda neodpověděl. Kráčel vedle mne a do jeho pohybu vstoupila důstojnost, která přísluší starostovu doprovodu. Říkalo se, že by měl být starostou po mně. Za pár let bude možná opravdu lepší než já.

Na trh jsme vstoupili klidně a rozvážně. Tonda si občas sahal na opasek, aby měl jistotu, že nezapomněl nůž. Napadlo mne, že si to bude muset odvyknout. Takový pohyb prozrazuje nervozitu. Sám jsem nosil nůž na břicho pod košili a cítil jsem jeho tuhý odpor při každém pohybu.

Zdálo se, že nejsem ozbrojen, ale dva pocestní, kteří se toho pokusili využít, byli pohřbeni za městskou branou.

První z nich byl vandrák, který číhal v polích a okrádal tam sedláky, kteří šli k nám do města na trh. Přepadl mě tenkrát v domněnání, že jsem na trhu dobře prodal a vracím se domů s penězi. Později jsem pochopil, že to byl asi jediný případ, kdy k takovému omylu mohlo dojít.

Pro lupiče to byla ovšem jasná věc. Šel jsem bez nůše, pěšky, sám a byl jsem k tomu ještě celkem dobře oblečen. Domníval se proto, že jsem sedlák, který ve městě prodal krávu nebo koně a vrací se domů pěšky s plným měšcem.

Zklamal jsem ho dvakrát. Nejdříve tím, že jsem měl v plátěném pytlíku knihy, hned nato tím, že jsem mu podržl krk dřív, než se stačil podívat, co mi to vlastně sebral.

Tenkrát mi bylo pětadvacet a v hospodě se ten večer pilo na moje zdraví a na můj účet.

Podruhé to byl opilý muž, který dělal v hospodě nepořádek a domníval se, že v poledne, kdy jsou dospělí na poli, patří město jemu.

V podstatě se mu spíš jednalo o hospodského Mařenu. Byla to holka jako proutek a občas se pro ni porvali i místní chlapi. Mařka si byla ovšem vědoma své ceny a dotěrnému ctiteli nařackovala. Když vytáhl nůž, začala řvát. Přiběhl jsem a roztrhnul je. Chlap se po mně ohnal kudlou, ale nespěchal. Myslel si, že mám holé ruce.

Toho večera jsem byl hrdinou. Hostinský ukazoval neúnavně každému cizincovu hlavu useknutou jedinou ranou. Doktor vrtěl obrýlenou makovici a tvrdil, že zabitý byl mutant a měl určitě hrozně měkké kosti. Nikdo ho neposlouchal. Všichni hltali Mařenu, která líčila, jak se rozmáchl...

Toho večera jsem byl hrdinou. Mařka mi byla vděčná tak moc, že jsme se za tři měsíce museli brát.

„Tamhle je,“ řekl Tonda a ukázal hlavou na konec trhu.

Podíval jsem se tím směrem. Byl tam docela pěkný hlouček lidí. Pokud jsem to mohl posoudit, byli to hlavně chlapi.

Zastavil jsem se hned u druhého stolku.

„Brej den, Vávro,“ pozdravil jsem.

„Dobřej,“ pokývl sedlák.

Většinou prodávaly na trhu staré babky nebo dospívající děti. Dospělí byli na poli nebo v lese. Vávra byl jednou z výjimek. Před několika lety kácel strom a spadla mu na záda větev. Vávra ochrnul na celou spodní polovinu těla. Doktor říkal, že je to od páteře a nedá se s tím nic dělat.

Pro Vávrovu rodinu to byla těžká rána, ale zvládli nakonec pole i chalupu. Jeho kluci už byli skoro dospělí a rozloučili se s dětstvím během prvních žní. Pořád ještě rostli, ale nikdo s nimi nejednal jako s dětmi.

„Ukaž, co tu máš,“ řekl jsem a namátkou mu prohrábl vystavené kedlubny. Byly pěkné a pečlivě omyté. Vávra nespolehal na soucit. Vždycky měl zboží v pořádku a nikdy neměl nic proti Zákonu.

„Kedlubny a cibuli.“

„Pěkné...“

„Copak, něco není v pořádku?“

Zavrtěl hlavou a ukázal prstem na největší kus.

„Je to v pořádku, ale tohle je maximum.“

Vávra kývl hlavou. Mlčel a čekal, co bude dál.

„Doufám, že doma nejíte všechno, co nemůžete prodat.“

Vávra pokrčil rameny.

„To jinak nejde. Úroda byla letos mizerná. Kluci se snaží, ale jiným se nevede o moc líp.“

„Měli bychom jít!“

Otočil jsem se k Toníkovi a napomenul ho za vyrušení.

„Počkej, vidíš, že tu mám jednání.“

Toník se ostentativně otočil.

„Víš, co je to genofond, Vávro?“

„Nevím,“ přiznal Vávra.

Nevěděl jsem to taky, ale tušil jsem, že tu je nějaká souvislost se Zákonem.

„Víš, že Zákon nařizuje pálit a ničit všechno živé, co se odlišuje od známých rostlin a zvířat. Víš, že to platí i pro lidi.“

Tak si uvědom, že nemůžeš dávat svým dětem zeleninu a vůbec jídlo, které neodpovídá Zákonu. Když něco vyrostlo příliš malé nebo příliš velké, není to v pořádku. Když to není v pořádku a vy to sníte, dostane se nákaza postupně i do vás. Možná to nebude hned, možná to bude vidět až na dětech tvých synů, ale vidět to jednou bude. Měl bys je vést k opatrnosti.“

„Všichni jedí, co nemohou prodat. Jinak to nejde.“

„Máš pravdu, jenže tvoji kluci jsou z města největší a pořád rostou. Mám je rád a proto ti ještě jednou říkám, že si musejí dávat pozor. Jejich děti by měly být zdravé.“

Vávra zbledl a podíval se na zeleninu vytřeštěnými očima.

„Když voní,... holomci... mizerný, nechtějí ty malý kousky. To jim já se ženou...“

Byl jsem stejně bezradný jako on, ale položil jsem mu ruku na ramena a dal mu radu, kterou podle doporučení až ze Znojma měl rozšířit mezi lidi.

„Vím, že je to těžké. Uvědom si ale, že jde hlavně o mladé a o jejich děti. Když rostou, jsou citlivé na odchylky. Mysli hlavně na děti a vybírej jim kusy, které odpovídají Zákonu, nebo se aspoň moc neliší. Když je dospělý, může jíst i špatné věci... nakonec to vezme s sebou do hrobu. Děti bys ale měl před nákazou chránit co nejlíp. Vyříd' to také ostatním, kteří... ale o tom já nesmím nic vědět, rozumíš!“

Vávra se zamračil.

„To znamená, starosto, že by si měli dávat pozor i lidi, kteří ještě nemají děti a chtějí je mít.“

Přikývl jsem. Trochu mě mrzelo, že mne to taky nenapadlo.

„Máš pravdu. Prostě jde o to, aby se nákaza nepřenášela dál na děti.“

„Dám na kluky pozor,“ slíbil vážně Vávra.

„Děkuju,“ řekl jsem a otočil se k odchodu. Vyřídil jsem tak věc, která mi dělala starosti. Nechtěl jsem kvůli

takové věci svolávat lidi znavené celodenní prací a mluvit k nim o tom, jak obcházet Zákon.

Tohle řešení bylo lepší. Nepochyboval jsem o tom, že Vávrová roznese novinu po celém městě. Byla to hodná ženská, ale neúnavná drbna. Nejpozději do dvou dnů se za mnou lidi vypraví sami a pak jim to vysvětlím znovu. Bude to tak vhodnější, než kdybych jim sám doporučoval, aby porušovali zákazy, které mám hlídat.

Šel jsem pomalu kolem lavic a stolků a obhlížel vystavené zboží. Všechno bylo v pořádku, ale trh vypadal chudě. Letos byl špatný rok. Nechtělo se mi myslet na zimu, když jsem viděl nedostatek už v létě.

Pomalu jsem došel až na konec řady trhovců. Hlouček kolem posledního z nich se rozestoupil a já uviděl staríka s tváří zvrásněnou jako pomačkaný papír. Vypadal podivně a zbědovaně.

V očích měl strach. Kolem něj stáli muži se zachmuřenými čely a rukama na opasku blízko nože.

Bylo mi jasné, jaký musí být můj verdikt, abych udržel klid. Přesto jsem chtěl vědět, proč cizinec vyvolal takový odpor. Sehnul jsem se k jeho nůši a vzal do ruky hlávku zelí.

Mělo obvyklou velikost i váhu. Vrátil jsem ji zpátky a rozhlédl se tázavě kolem sebe.

„Ustupte, starosta na to nevidí. Má málo světla.“

Lidé couvli a já zvedl hlávku k očím. V zelných listech jsem uviděl tmavé žilky. S něčím takovým jsem se setkal prvně, ale věděl jsem, co je moje povinnost. Mutace neznamenalala přece jen změnu velikosti plodu, která byla nejčastější. K odchylkám patřily i změny barev a tvaru.

„Přineste Zákon,“ řekl jsem slavnostně a uslyšel, že někdo poslechl a pospíchá pryč, aby vyplnil můj příkaz.

Nastalo tíživé ticho. Nadechl jsem se a chtěl jsem se zeptat cizince, kdo je a odkud přišel, ale přerušil mne Najman.

„Je to upír,“ řekl zřetelně a s nenávistí, která byla těžká a solidní jako nábytek, který vyráběl.

„To snad ne,“ oponoval jsem.

„To jo!“ nedal se truhlář. „Nechce jíst česnek, podívejte!“

Vytáhl něco z kapsy a strčil to pod nos starci, který s odporem couvl.

Ulevilo se mi.

„Sněz nejdřív půlku ty, Najmane. Pak uvidíme, jestli náš host má k česneku skutečně o tolik horší vztah než ty.“

Najman vyvalil oči.

„Česnek se přece jen tak jíst nedá!“

Začal jsem se bavit.

„Poslechni, Najmane, nejsi taky upír?“

Truhlář něco zavrčel a mávnul rukou.

Vítězně jsem se rozhlédl a obrátil ke starci.

„Kdo jste?“

„Karel Novák.“

Jméno mi bylo povědomé, ale nemohl jsem si vzpomenout. Zřejmě to na mně bylo vidět, protože děda hned začal vysvětlovat:

„Já jsem syn Nováka z horního konce.“

Před pár lety jsem se s otcem trochu nepohodl a odešel jsem z města. Mohl by sis mne pamatovat, chodili jsme spolu do školy. Byl jsem o rok mladší...“

Vzpomněl jsem si, ale nemohl jsem uvěřit svým očím. Karel Novák, který byl o rok mladší než já, vypadal starší než můj dědeček těsně před smrtí. Přesto jsem ho začal pomalu poznávat. Byl to Karel, ale vrásky ho změnil ve strašidelnou mumii.

„Kde teď žiješ?“ zeptal jsem se.

„Usadil jsem se za Modrým kopcem. Zůstal tam stát kus letištní budovy. Tam žiju a pěstuju si zeleninu. Občas chytím králíka a tak...“

Novák pokrčil rameny a já pochopil, že neúroda, která postihla sedláky z našeho města, ho přihnala k lidem, podobně jako v zimě mráz vyhání z lesa divokou zvěř a vede ji k světlům města. Zvířata ve světle z oken chalup nalézají smrt. Pokud se moc odlišují od standardu, lidé je stílejí podle Zákona o udržení genofondu. Pokud se neliší, končí na pekáči.

Styděl jsem se, protože jsem věděl, co čeká Karla. Nejhorší na tom bylo, že z města ho budu muset vyhnat já. Je to hlavní povinnost starosty, hlavní důvod, proč si třista lidí odtrhuje od úst kus jídla i v té nejhorší době.

Starosta je vydržován, aby udržel pořádek a dělá za své občany špinavou práci, pokud to Zákon vyžaduje. Proto jsou do této funkce povolávání největší rváči. Snaha o seriózní udržování Zákona není zdaleka pravidlem, které by řídilo jejich činy.

Snažil jsem se svou úlohu hrát podle pravidel. K tomu jsem ale potřeboval Zákon. Musel jsem tedy čekat, až se vrátí člověk, který se pro něj vydal. Jinak bylo jasné, že v radioaktivním kráteru, který zůstal na místě letiště, se nic zdravého vypěstovat nedá.

Pár trosek na okraji sklovité mísy za Modrým kopcem mohlo poskytnout útočiště jen zoufalci.

Konečně se houstnoucím zástupem prodral mladý Wagner a podal mi Zákon. Otevřel jsem masivní kožené

desky, rychle jsem odsunul příručku pro nastávající matky, kterou jsem potřeboval pro posouzení kojenců, několik časopisů potřebných pro klasifikaci dospělých lidí, které mi občas dospívající kluci kradli, a vytáhl ohmatanou knihu. Na obálce byl skoro nečitelný nápis. „Dostál: Klíč k určování rostlin“.

Nalistoval jsem příslušnou stránku a ukázal Novákovi obrázek.

„Podívej se. Je mi líto, ale tvé zelí není podle normy.“

„Vypadá podobně...“

Z pohledu, kterým na mne hleděla ta vysušená tvář, mi nebylo dobře.

„Není podle normy, nikdo to nekoupí.“

„Ale proč? Je to krásný zelí... Ochutnej!“

Karel ulomil kus listu z hlávky a podal mi jej. Mechanicky jsem ho vzal do ruky a všiml jsem si, že šťáva, která prýštila z lomu, mi zamazala dlaň. Tekutina byla tmavě červená a opravdu připomínala krev. Opatrně jsem ochutnal. List zachroupal a na jazyku jsem ucítil povědomou nasládlou chuť. Nechutnalo to jako zelí.

Najmanovo nařčení bylo směšné, ale musel jsem uznat, že šťáva chutná opravdu jako krev.

Zakroutil jsem hlavou a soucitně pohlédl na Karla. Najednou jsem si uvědomil, co mi na něm vadí. Měl tvář stejně vrásčitou jako listy jeho zelí a ve tvářích mu pulsovaly stejně výrazně červené žíly, jaké obepínaly hlávku.

Rychle jsem spočítal, že žije v radioaktivní poušti trosk letiště asi 19 let. Vypadal jako živá mrtvola.

„Potřebuju sekeru... jinak nepřežiju zimu...“ řekl tiše.

Zvedl jsem hlavu a zabodl pohled do tváře starého Mrázka. Kovář chápavě kývl a zmizel. Viděl jsem, jak Najmanovi zběhly klouby na ruce, která držela nůž.

Přestože kolem nás stálo asi třicet lidí, bylo ticho. Novák seděl u své nůše se sklopenou hlavou a já také neměl, co říkat.

Mrázek se vrátil a podal mi sekeru. Položil jsem ji Karlovi do nůše. Nesměle mi podal jednu hlávku, ale v půli pohybu se zarazil a položil ji zpět. Pak si hodil nůši na záda. Nikdo mu nepomohl. Všechno probíhalo v nepřirozeném tichu.

Lidé se rozestoupili a já uviděl, že ruku na noži jich má mnohem víc, než jsem si původně myslel.

Díval jsem se za shrbenou postavou, která kráčela ulicí směrem, kde v noci svítila obloha neživým modravým přisvitem. Věděl jsem, že Nováka vidím naposled. Pokud přežije zimu, nepříjde.

Stál jsem a díval jsem se za ním, protože jsem měl autoritu a dokud jsem se díval, měl jsem jistotu, že ze žádného okna nepřiletí kámen určený shrbenému člověku s nejistým krokem.

Čekal jsem dlouho, protože jsem chtěl mít záruku, že se mu nic nestane. Za sebou jsem slyšel dech mužů, kteří čekali se mnou. Věděl jsem, že by stačil jediný pokyn a vyrazili by s noži v rukou proti nepříteli.

Věděl jsem, že mi věří a že by za mnou šli proti každému, kdo by se postavil proti Zákonu nebo proti nám.

Musel jsem čekat dlouho, protože Novák kráčel z města pomalu, asi rychleji nemohl.

Čekal jsem a najednou jsem si uvědomil, že stejně dlouho musí čekat za mými zády desítky rukou pevně svírající nůž. Čekání bylo příliš dlouhé, ale otočit jsem se nemohl. Prozradil bych se tím stejně jako Toník svým nervózním ohmatáváním rukojeti nože.

Musel jsem vydržet stát zády ke třiceti nožům, protože jinak bych si to už příště nemohl dovolit. Mohlo by to být naposledy.

Mohl jsem jen doufat, že až to jednou bude naposledy, poznám to včas...

VÝPOVĚĎ

Jana TOMÁŠKOVÁ

Titl.: kádrové oddělení C K Č – G M H

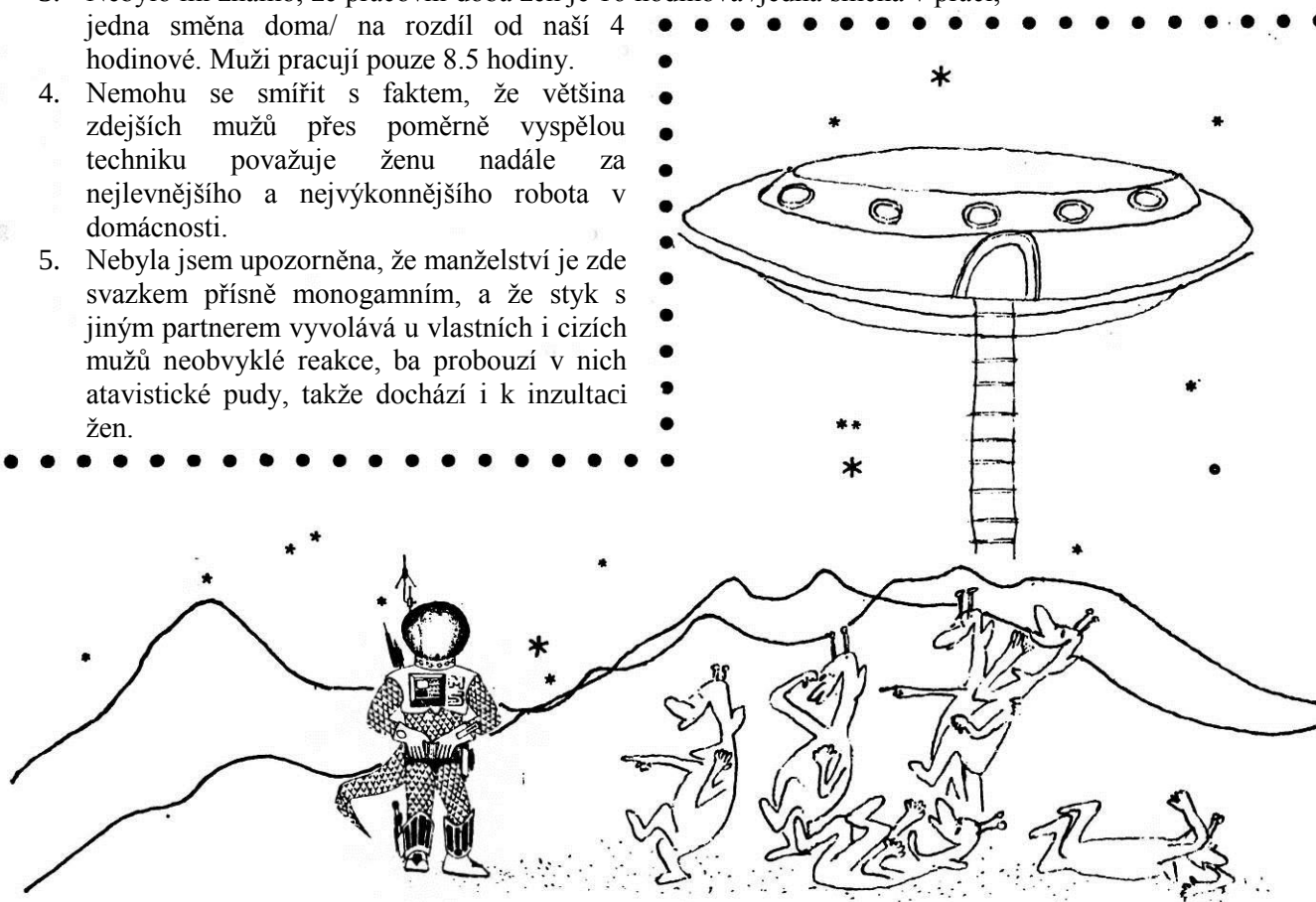
Věc: rozvázání pracovního poměru. Důvody: jsem externí pracovnice sekce Alfa odbočky CKČ, platového řádu Beta. Můj studijní pobyt byl naplánován komisí pro průzkum okrajových oblastí. Byla jsem pro tuto práci speciálně proškolená a připravena.

Dle instrukcí jsem dorazila do určené oblasti, přerušila s vaším oddělením veškeré kontakty a postupovala jsem podle závazných pokynů legendy. Zapojila jsem se nenápadně do života města dle první části Varianty C. Přestup do posledního ročníku místní ekonomické školy se obešel bez problémů, ubytování jsem si zajistila v soukromí. Studentskému životu jsem se rychle přizpůsobila a mohu konstatovat, že mi poskytl mnoho možností ke studiu života obyvatel. Po maturitě se mi podařilo sehnat místo v místním muzeu díky velkému pochopení mladého ředitele.

Konečně jsem tedy mohla přistoupit k plnění druhé části Varianty C – provdala jsem se plánovitě za určený objekt mužského pohlaví, který byl vámi vybrán jako průměrný vzorek regionu.

Po pěti letech svazku zvaného manželství jsem matkou tří dětí a podávám tímto stížnost na příslušnou přípravnou komisi vaší sekce CKČ, která zanedbala přípravu druhé části Varianty C a zavinila tak moji neřešitelnou situaci, protože:

1. Komise špatně pochopila heslo „Láska prochází žaludkem“ a tudíž podcenila výuku vaření a moje neúspěchy v této oblasti jsou velkým zdrojem neshod v domácnosti, neboť každý průměrný muž tohoto města vyžaduje denně teplou večeři.
2. Komise mě neinformovala, že obyvatelstvo vybrané oblasti se rozmnožuje zastaralým způsobem a navíc bez znalosti antikoncepce. Přirozené následky manželského života mě tudíž nemile překvapily.
3. Nebylo mi známo, že pracovní doba žen je 16 hodinová /jedna směna v práci, jedna směna doma/ na rozdíl od naší 4 hodinové. Muži pracují pouze 8.5 hodiny.
4. Nemohu se smířit s faktem, že většina zdejších mužů přes poměrně vyspělou techniku považuje ženu nadále za nejlevnějšího a nejvýkonnějšího robota v domácnosti.
5. Nebyla jsem upozorněna, že manželství je zde svazkem přísně monogamním, a že styk s jiným partnerem vyvolává u vlastních i cizích mužů neobvyklé reakce, ba probouzí v nich atavistické pudy, takže dochází i k inzultaci žen.

Dle výše uvedených bodů si doplňte a opravte své materiály. V roce 1985 se ve zkoumané oblasti úrovně života a rovnoprávnost žen pohybuje mezi otrokářskou a feudální společností. Živitelem a pánem rodiny je Muž. Žena vykonává všechny práce a vychovává děti. Nepochopitelné je, že většina žen je se svým osudem spokojena. Zprávu píšou ve chvatu, protože ještě dnes musím na nákup, uvařit, uklidit, večer po úkolech vykoupat děti a vyžehlit prádlo. Každý muž má svého koníčka, který se v tomto městě zúžil na dva. Polovina mužů sedí u počítačů a druhá polovina v zařízeních zvané hotely, restaurace, hospody.

Můj vzorek manžela patří do druhé skupiny a blíží se doba, kdy se vrací ze své oblíbené hospody zvané Modrá hvězda – název nemá nic společného s názvem naší rodné planety, na kterou sice nikdy nezapomenu, ale kam se již nemohu vrátit. Mateřské povinnosti a starost o manžela mi brání v dokončení průzkumu a doufám, že to budou dostatečné argumenty pro rozvázání pracovního poměru s vaší organizací.

S pozdravem cestování zdar!

SANDRA 365/A

Vaše externí pracovnice kanceláře cestování časem z Galaxie Modré Hvězdy vyslaná do minulosti z roku 2085 na planetu Zemi.

P. S. Odpověď zašlete do 14 dnů společně s posledním platem na adresu:

Dáša Nováková
ZEMĚ

vlezla koupelnovým oknem

She Came in Through Bathroom Window

Protected By a Silver Spoon.

J. LENNON, P. McCARTNEY

J. PECINOVSKÝ

Vecpala se do našeho bytu docela náhle.

Bez zaklepání, bez zazvonění. Nečekali jsme ji. Katka sice mínila, že existuje reálné nebezpečí, že by nás mohla zasáhnout, ale mé protiargumenty se zdály být natolik podpořeny zkušenostmi i znalostí přírodních zákonů, že jsem ji přesvědčil o tom, že nám se nic přihodit nemůže. A tak jsme byli neopatrní.

Stalo se to v pátek, v půl čtvrté odpoledne. Pronikla k nám koupelnovým oknem. Katka ji našla zkondenzovanou na dlaždičkách. Překvapilo mě, jak reagovala. Tiše zavřela dveře a po špičkách, snad aby ji nerušila, odešla do obývacího pokoje, kde jsem si při odpolední kávě pročítal noviny.

„Je tady, Pavle. Vlezla otevřeným oknem do koupelny,“ řekla tichým nevzrušeným hlasem, a já jsem hned věděl kdo. „Co budeme dělat?“

„Bydlím přece v sedmašedesátém poschodí,“ odložil jsem noviny a přestože jsem se snažil zachovat klid, ruce se mi trochu zatřáslly. Před námi byl víkend, na který jsme si naplánovali výlet do pseudolesa, a zatím si vlezla oknem do koupelny nějaká...

„Neříkal jsem ti, že máš to okno zavírat?“

„A taky jsi říkal, že se až k nám nedostane,“ objevila se v Katčině oku slza. To jsem nechtěl. Začal jsem ji chlácholit, že to přece musí dobře dopadnout. Můj návrh, abychom jeli na výlet i s ní, však Katka ostře odmítla.

„Jakou má povahu, drahoušku,“ ptal jsem se pro uklidnění atmosféry, přestože mi to po prvotních informacích mělo být jasné.

„Amorfni,“ odpověděla tiše Katka.

„Ještě není zformovaná?“ podivil jsem se. „Proč tedy o ní hovoříš v ženském rodě?“

„Protože to tuším. A mé tušení mě ještě nezklamalo,“ řekla Katka. Stále jsem ještě váhal jít se podívat na zdroj našich příštích nesnází. Nebylo to jednoduché, žili jsme spolu klidně už třetí měsíc a byli jsme si téměř jisti, že nás ta krutá zkouška mine, a ona zatím zákeřně chodila kolem nás, až udeřila. Tvrdí se, že rodiny pro testování vybírá počítač metodou náhodného výběru, ale informace, které jsme získali, hovoří o něčem jiném. Kdo se zabarikádoval, toho nechali na pokoji. Mohli jsme však tušit, že se dostane tak vysoko?

A teď ji máme v koupelně na podlaze. Okenní rám i kachlikovaná stěna jistě na sobě nesou stopy rosolu. Brzy vstoupí mezi nás. Na jak dlouho? Na den, týden, měsíc nebo rok? Po tu dobu nikam sami nesmíme. Kdyby Katka nechodila do koupelny, možná jsme ještě mohli odjet, ale teď bylo pozdě. Už ji viděla. Měl jsem silné nutkání se na

všechno vykašlat, vzít svou ženu, sjet dolů výtahem, nasednout na rychlodráhu, odjet na venkov a najít si tam nový domov, tenhle byt nechat napospas té potvoře a úřadům... Ale kdo nás přijme? Měli bychom vlastně být rádi, že se nám podařilo sehnat byt téměř v centru. Ale kdybychom jej neměli, jen těžko by nás dnes mohla obtěžovat ona...

Nikam jsme pochopitelně nejeli. Útěk by byl naivním pokusem vyhnout se odpovědnosti a následoval by krutý a spravedlivý trest. Seděli jsme v křeslech, mlčky se dívali jeden na druhého a čekali, až se zformuje. Měl jsem snad doufat, že to bude on? K čemu by to bylo? Zkouška by sice byla náročnější pro Katku, ale o to víc bych mohl trpět já, kdyby Katka náhodou selhala. Jak mě něco takového vůbec mohlo napadnout? Proč by měla Katka selhat? Ale – vydržím tu zkoušku já?

Přišla večer. Bez zaklepání. Vychovaná příliš slušně nebyla. Katka měla pravdu, jeden pohled na tu amorfní masu jí stačil, aby ji odhalila. Teď jsem ji mohl hodnotit já. Dlouhé černé vlasy, ještě vlhké po obtížné metamorfóze, ji splývaly na záda. Obličej měla symetricky tajemný, jen jemně modelovaný tenkými rty, hlubokýma očima a bledou pletí. Zřejmě byla modelována podle literárního či výtvarného vzoru, ale nerozeznal jsem, co posloužilo jako vzor. Sedla si mezi nás, oblečena v Katčině županu, a mlčela. My také. Sledovali jsme televizní program a tak se k nám beze slova přidala. Věděla, že má dost času. My jsme si to uvědomovali také a byli jsme úplně bezmocní. Prakticky se nedalo dělat nic jiného, než čekat.

Proseděla mezi námi celý večer, než oschnula. Potom znovu beze slova odešla do ložnice. Když jsme se chystali jít spát, našli jsme ji spící napříč manželského lože, přikrytou oběma dekami. Metamorfóza jistě unaví.

Tu noc jsme s Katkou spali na malém gauči v obývacím pokoji. Držel jsem v náručí ženu, z níž kypělo mládí a živočišná touha a prakticky jsem se jí nesměl dotknout. A zejména ne teď, když jsme tady měli ji. Okamžitě by vyslala informaci. Pravda, test by ihned skončil, ale co by následovalo pak? Báł jsem se, že bychom se s Katkou už nikdy neviděli...

Vzbudila nás, potvora, brzy ráno. To už začala mluvit. Vyhнала Katku do kuchyně připravovat snídani. Vida, zapomněli jsme, že podle zákona je naší povinností ji živit.

Katka odběhla. Chtěl jsem jít za ní, ale ona mě zadržela. Snesl jsem ten dotyk. Nebyl ledově chladný, jak jsem se obával.

Župan ji zahaloval nedostatečně, ale to byla nepochybně součást představení. Odvedla mě ke stolu a posadila se naproti mně. Dívala se mi vyzývavě do očí a usmívala se. Rty už měla namalované – Katčinou nejmilejší rtěnkou.

„Jmenuji se Peggy,“ pronesla libozvučně znějícím altem. „Budu tady s vámi nějaký čas žít. Jak dlouho, to bude záležet na vašem chování a na vašich emocích.“

Mlčky jsem přikývl. Nemusela vlastně nic vysvětlovat, smysl její návštěvy jsme dávno znali z vyprávění známých i z naučných příruček, které se všem manželským párům vydávají při uzavírání sňatku. Významně se rozhlížela po místnosti, její pohled tékal ze strany na stranu, až s uspokojením spočinul na záramovaném odstavci trestního zákoníku, visícím povinně nade dveřmi, v místech, kde by se mnohem lépe vyjímalo boží požehnání.

§ 218

1. Kdo vykoná soulož s osobou opačného pohlaví, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem.
2. Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 ze zvláště nízkých a zavrženíhodných pohnutek nebo tak učiní s osobou starší třinácti a mladší padesáti let.
3. Odnětím svobody na tři až osm let bude pachatel potrestán, dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 s úmyslem plodit potomstvo.

Byla to policie, prokurátor a veřejná kontrola v jedné osobě. Žila mezi námi jako třetí člen rodiny. Nosila Katčín župan, který ji bezvadně padl, a spotřebovala polovinu rodinného rozpočtu na svou výživu. Dobře jsme věděli, že v každém okamžiku citlivými čidly proměřuje naše emoce, zkoumá, zda náš život je založen čistě na přátelských vztazích či zda mezi námi vznikají erotické kontakty; jen tušit jsem mohl, že přesně analyzuje i ty nejtajnější myšlenky, i takové, které si sám neuvědomuji, a podle nich plánuje další postup. Podvědomě jsem ji začal sledovat víc a víc, tím spíš, že jsem chápal, že testován jsem především já a moje odolnost vůči erotickým podnětům, až jsem se v jednu chvíli přistihl, že Peggy lačně pozoruji a představuji si, jak jednoduché by bylo rozvázat pásek, kterým má převázán župan na jednoduchý uzel, jak se odhalí bílá pokožka, hrud' s velkými ňadry, která se tak často poodhalovala, a pak už jen... Nedomyslel jsem, protože se Peggy ohlédla a zkoumavě si mě prohlédla.

V její tváři se objevil nejprve ruměnek a pak vítězoslavný úsměv.

Ani jsem si neuvědomoval, jak často je teď Peggy v mé blízkosti. Nenápadné dotyky rukou a jakoby náhodné přitisknutí těla na tělo tam, kde jsme se mohli pohodlně vyhnout, vyzývavý úsměv, rozhalený dekolť, to všechno byly prostředky jemného a systematického nátlaku. Kdyby si aspoň oblékla něco jiného než ten svůdný župan!

Poslechla mě. Druhý den nosila Katčinu černou jupku a bílou halenku, bylo to však ještě horší. Peggy neuznávala spodní prádlo a halenka byla prakticky průhledná, a já podvědomě toužil čím dál víc po její přítomnosti.

Spali jsme dál s Katkou v obýváku na gauči a jednou v noci jsem se probudil a zjistil, že pláče. Osušil jsem jí slzy a políbil jsem ji. Zkoprněla hrůzou, čeho jsme se to dopustili, a musel jsem ji utěšovat, že jsme tu sami a že to nikdo nemohl vidět, ale to jsem zapomněl na tu potvoru vedle v ložnici. Bylo nepochybné, že receptory snímaly vše.

Nevěděl jsem, jakou jsme ve zkoušce dostali lhůtu, ale bylo mi jasné, že bude-li to trvat déle než měsíc nebo dva, neobstojím.

Když jsem se podíval do kalendáře, byl jsem překvapen, že Peggy je u nás teprve dva týdny.

A zkoušky prý trvají někdy i celý rok!

Začala nám pomáhat v domácnosti. Myslel jsem si, že se v ni přece jen trochu hnulo svědomí, ale to byl jen další útok na mé nervy. Lezla po nábytku v krátké sukénce a utírala prach a odhalená stehna vzbuzovala mé vášně tím spíš, že jsem si květnatě představoval, co všechno by se s ní dalo dělat, kdyby... Snažil jsem se věnovat svým zájmům a nedívat se na ni, ale stále jsem cítil její přítomnost, její dech, její kroky, a mé oči se bezděčně stáčely tím směrem, kde se pohybovala, a lačně lapaly po každém čtverečním centimetru kůže z rozhaleného výstřihu.

Katka to vycítila a začala se oblékat právě tak vyzývavě jako Peggy a rovněž přestala nosit spodní prádlo. Bylo to zlaté děvče a bojovalo za svou pravdu, netušilo však, jak mi to dělá ještě těžší. A já musel to všechno vydržet, a navíc jsme za její počínání sbírali trestné body. Snad jich nebude mnoho.

Peggy zaútočila koncem čtvrtého týdne, když jsme to nejméně očekávali. Ležel jsem jako každý večer ve vaně. Nezamykal jsem se, v Peggyině přítomnosti to ostatně bylo zakázáno. Vstoupila do koupelny podle svého zvyku bez zaklepání, beze studu shodila župan, vlezla za mnou do vany a objala mě kolem krku. Byl to útok nesmírně takticky promyšlený a překvapivý. Pocítil jsem obrovskou vášeň a ještě větší touhu po jejím těle, nastal zkrat a ztratil jsem všechny zábrany. Pevně jsem ji k sobě přitiskl, když tu jsem zaslechl z kuchyně hlasitý Katčin vzlyk.

Díky tomu jsem se vzpamatoval. S náhlým a nepředstíraným odporem jsem odstrčil tělo, jež se na mne tak tlačilo, a vykřikl na ně několik sprostých výrazů. Podívala se na mne tak, že mi její pohled zůstane nadosmrti v paměti. Nebyly v něm výčitky, nebyla v něm zlost. Byla v něm nenávist.

„Tys jí podlehl, vid’?“ plakala v kuchyni Katka a nevěřila mi. Teprve, když asi za hodinu vyšla z koupelny mokrá a rozmrzelá Peggy, pochopila, že nelžu. Kdybych selhal, Peggy by odešla, protože tím okamžikem by test skončil. Tím by však byl náš ortel zpečetěn. Už nikdy bychom se nesměli milovat, nikdy bychom k tomu nedostali to výjimečné povolení, o které tak usilujeme. Pak bychom také už nikdy neměli dítě, po kterém Katka tolik touží. To všechno jen proto, že její muž nevydržel v tak elementárním testu a prokázal, že v sobě nemá dostatek vůle a sebeovládání a že by se mohl obdobného činu dopustit i na své ženě.

Od toho dne se Peggy stala diktátorem. Usmyslela si, že jí Katka bude posluhovat, a projevovala nejpodivnější rozmary. Chudák Katka byla každý večer tak unavená, že usnula často ještě dřív, než jsem směl ulehnout já. Peggy si vymínila, že budu vzhůru tak dlouho jako ona. Musel jsem stále pobývat v její blízkosti. Vymýšlela si na mne ty nejroztodivnější formy duševního trýznění a muk. Převlékala se nejméně desetkrát denně a já popří tom musel asistovat jako komorná, a zejména si dala záležet na tom, abych ji svlékal a oblékal prádlo, které speciálně za tím účelem začala nosit. Pětkrát za den se koupala a já jsem musel do úmoru mydlit a drhnout tu její bílou pokožku, která se už čistotou dávno jen blýskala. Ale to ještě nebylo nejhorší.

Zakázala mi spát s Katkou na gauči a musel jsem s ní sdílet postel v ložnici. A byla neodbytná. Neměla žádné zábrany. Hladila mě hebkýma a něžnýma rukama, tiskla se ke mně horoucím tělem a já jen zavíral oči a úpěnlivě myslel na cokoli, co mě jen napadlo, jen abych se nemusel soustředit na ty dotyky, jež působily tak emotivně a přiváděly mě do takového stavu, že jsem se přestával ovládat. Každý večer jsem uléhal s obavami, že podlehnu, a Peggy byla stále důvěrnější, před ničím se neostýchala a nutila i mne, abych ji hladil na nejintimnějších místech těla a já se neodvažoval neuposlechnout, protože jsme už měli tolik trestných bodů, že jsme si další jednoduše nemohli dovolit. Jen před jedním jsem se stále varoval a až jsem se sám sobě divil, že odolávám.

Dodnes nechápu, jak jsem v té zkoušce mohl obstát, ale podařilo se. Katka mě vítala každé ráno s provlhlýma očima, ale šťastna ve chvíli, kdy za mnou z ložnice vycházela nasupená Peggy, stále ještě nedosáhnuvší svého cíle.

Končil druhý měsíc našeho testu a já ležel znovu ve vaně, když jsem uslyšel pronikavý Katčin výkřik a vzápětí pláč a hlasité vzlyky. Vyběhl jsem mokrý z koupelny a nevěřil svým očím. Peggy povalila Katku na koberec, násilím z ní strhávala šaty a vysvětlovala jí, že nemá žádný důvod se bránit, protože tělesné kontakty mezi osobami stejného pohlaví jsou legalizované a všeobecně doporučované a ona je prý nutně potřebuje...

Víc už jsem neslyšel. Krev mi stoupla do hlavy a přestal jsem se ovládat. Chytil jsem se prvního předmětu, který byl po ruce, násady od smetáku, a udeřil jsem Peggy do těch bílých zad, která jsem tolikrát musel hladit. A už jsem nepovolil. Jedna rána za druhou dopadala na tělo té překvapené zrůdy, která se nebránila, jen ustupovala před dalšími údery, nepříčetně křičela, vyrážela ze sebe nesrozumitelné skřeky, bil jsem do toho svíjejícího se chomáče svalů a tuku, nedbaje na to, že se jí na těle objevují krvavé podlitiny, nevnímals jsem, že mě Katka tahá pryč a zapřísahá mě, abych toho nechal, protože tak ničím vše, co jsme dosud vybudovali, ale nepovolil jsem, až se náhle to tělo začalo pokrývat našedlou vrstvou rosolovité hmoty, ztrácelo svou podobu a přestal jsem až ve chvíli, kdy se

na koberci objevil bochník rosolu, který byl stále kapalnější, až se protáhl pootevřenými dveřmi do koupelny, vysoukal se po kachlíkové stěně a zmizel otevřeným oknem. Už jsme ji nikdy neviděli.

Stáli jsme tváří v tvář jeden druhému, já unavený nezvyklou činností se zlomenou násadou v ruce, Katka v potrhaném oděvu osušující si slzy, dívali se jeden na druhého a já si uvědomil, že se čím dál hlasitěji směju a Katka se mnou, pak jsem ji vzal do náruče a odnesl do ložnice.

A tam se to stalo.

„Já chci mít dítě,“ šeptla Katka, když jsme se oba příjemně unaveni objímali a čekali, až se ozve zvonek. Porušili jsme zákon a neobstáli jsme v testu, ale byli jsme šťastni.

Díval jsem se do okna, kam zmizela Peggy, a přemýšlel o nesmyslnosti existence společnosti, která nám brání v něčem tak přirozeném a krásném jen proto, aby regulovala počet obyvatelstva. Nebyli jsme přesvědčeni o tom, že bychom se provinili, naopak. Jak dlouho to však ještě potrvá, než pochopí ti, jež dávají lidem zákony?

Přišlo ráno a zvonek stále nezvonil. Vstal jsem a vstoupil do koupelny. Zkoprnělý jsem zůstal stát na prahu.

Zíral jsem do beztvářeho bochníku rosolu, který se právě začínal formovat. Mohl jsem už rozeznat vyholenou tvář ozdobenou mohutnými kníry, svalnatý krk a paže s bohatými pletenci svalů kulturisty. Ten obličej se na mne usmál a řekl:

„Promiňte, pane, že obtěžuji, ale jsem tu z rozkazu nadřízených. Snad vám nebude vadit, podrobím-li vaši rodinu menšímu testu.“

Hovořil hlubokým basem a někomu se podobal. Nemohl jsem si vzpomenout, komu. Udiveně mě však pozoroval, když jsem se dal do bláznivého smíchu, který se mnou lomcoval ještě ve chvíli, kdy jeho formování skončilo.

[illegible][illegible]

+++++

P. KOČIŠ

A ZVOLEJ JÁ, JÁ

Znovu stojím před tou pověstně vysokou budovou. Ponuře černé zdi se na mne mračí. Vcházím dveřmi, které jsou mnohokrát vyšší než já. Přidávám se k proudu ostatních studentů. Všichni jsme stejně oblečení, držet krok, raz, dva, raz, dva. Velitel třídy dává povel k zastavení. Svléknout kabát. Prohlíží boty. Nemám je dost lesklé. Přikládá mi na spánky elektrody. Aúú!

Musím se snažit, musím. Vzdělání je náš cíl. Musím, se snažit, abych mohl sloužit Ideálu. Musím. Raz, dva. Jaká je to krása takhle pochodovat. Raz, dva, raz, dva. Ale co dál? Nemůžu přeci celý život jen pochodovat. Musím bojovat za Ideál. Ale za Ideál bojuji i svým pochodem. Raz, dva, raz, dva. To je přeci nesmysl! Jak se může naplňovat Ideál nějakým hloupým pochodem. Ne, takové myšlenky si nesmím připouštět. Ale proč musíme být podle Pravidel? Proč?

Trvalo to trochu dlouho. Den ode dne je to delší. Jako by se moje osobnost rozpouštěla v bolesti. Musím konečně začít řídit se podle Pravidel, jinak mě depersonifikují. Ale copak člověk může žít podle Pravidel? Nechci celý život bojovat za Ideál a v šedesáti letech umřít se slovy: „Já umírám, ale Ideál žije dál!“

Studente, no vy, vás volám. Co to máte na klopě saka? Co to je? Vždyť vy tam máte odznak! Takové hrubé

porušení Pravidel! To si odskáčete. Veliteli!

Tak už zase, dnes už po druhé. Znovu mi přikládá na spánky elektrody. Aúú!

Ať žije Ideál. Ať žijí Pravidla. Musím si okamžitě ostříhat nehty. Nemají předepsanou délku. Za Ideál! Ideál je velký! Je nekonečný! Ale jak může potom záležet na nějakém tom milimetru navíc? Jak může záležet na nějakém odznaku? Ideál je velký! Jestli záleží na takových, víceméně povrchních detailech, není Ideál to, co se nám místo něj snaží vnutit učitelé.

„Pane řediteli, žádám o depersonifikaci studenta 1011986. Je nepřizpůsobivý. Jeho osoba nikdy nebude podle Pravidel. Musí být depersonifikován!“

„Dáme hlasovat.“

„Dvacet dva pro, jeden proti. Tedy depersonifikace.“

* * * * *

Kdyby aspoň nebyla taková zima. Kdybych se tak mohl alespoň na chvíli zaslavit. Jenomže jakmile se zastavím, doženou mě. Nikdy nezapomenu, jak mi 171986 přišel říct, že mám být depersonifikován. Byla to hrozná chvílka. Když si představím, že bych žil s Pravidly a s ničím jiným, v hlavě!

Takhle se nedá žít. Už dva dni jsem nejedl. A ta zima! Jsem už dost daleko, snad bych už mohl zabočit do nějakého města. Stát se znovu žákem nějaké školy. Začít znova. Jak je to ale možné, že mě nedostali? To není jen tak. Jak je možné, že robot u nás ve vrátnici mě vůbec pustil ven? To není jen tak. Už vidím nějaké město. To není jen tak. Ještě chvíli, musím vydržet.

Do první ulice. To není jen tak. To není jen tak. Co se to se mnou děje? To není jen tak! To není...

* * * * *

„Kde to jsem?“

„V nemocnici.“

„Co tady dělám?“

„Našli vás vysíleného na okraji města.“

* * * * *

Včera mě pustili z nemocnice. Znovu stojím před tou pověstně vysokou budovou. Ponuře černé zdi se na mne dál mračí. Přidávám se k proudu ostatních studentů...

„Pánové, depersonifikace 1011986 se zdařila. Jak víte, jedná se o nový druh, o takzvanou periodickou depersonifikaci. Místo Pravidel byl studentovi do mozku vpraven jednoduchý program: útěk, cesta, vysílení, zotavení, nástup do školy a znovu útěk. Chování studenta se pak dá mnohem lépe, vlastně stoprocentně předpovídat. Periodická depersonifikace má také jednu velkou výhodu: dovoluje tvořivou práci. Pravda, sice s programovanými algoritmy, ale přece. První prototyp může například psát básně. Už skončila doba bezduchých lidí. Dále je na programu rozhodnout...“

* * * * *

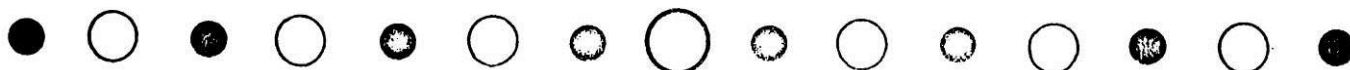
Já jsem opět já. Něco se ve mně prostě zlomilo a já jsem opět já. Už neopakují stále stejné fáze života. Už nejsem takový, jaký jsem byl. Ó, jak krásně to zní! Najednou se mě zmocnila touha vzít pero a psát:

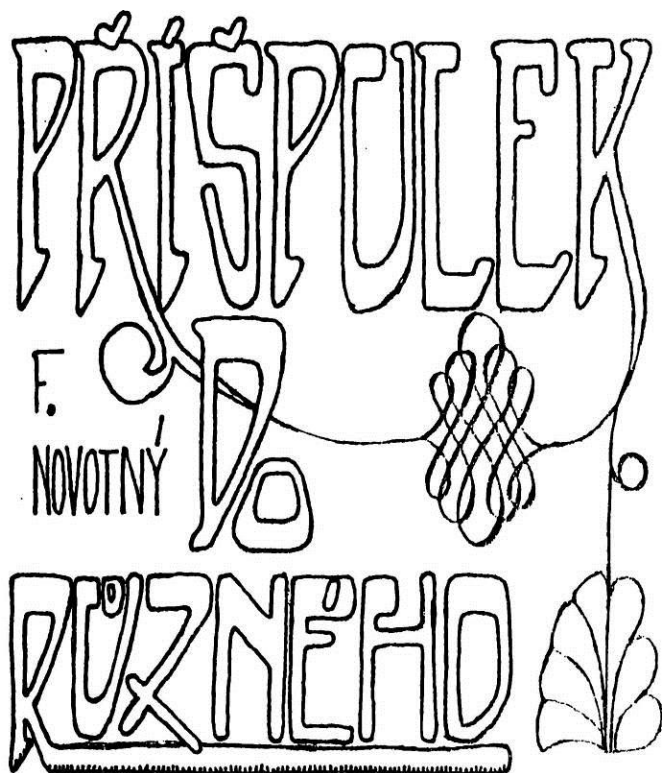
Človče, překonej v sobě to šedivé jsoucní, vyhlédni ze skořápky jistoty a vyjed' z kolejí, vyježděných tvými předky.

Udělej něco, co by jsi nikdy neudělal.

Bud' motýl a létej z květu na květ, žij pro teď.

A zvolej já, já, já...

Jednoaktovka z naší Galaxie,

Osoby:

Účastníci se zasedání:

Předseda, víceprocesorový skorodrak

Zástupce Středu, šutrakobytost

Zástupce 1. ramena, tekutnatec obecný

Zástupce 2. ramena, merleův delfinoid

Zástupce meziramenního zředění, standartní bitlaják

Zástupce hvězdokup, krabopavouk pravý z čeledi strugackovitých

Zástupce hvězdokup, kovopáskovec merkurovitý

Zástupkyně mezihvězdného plynu, bytost samozřejmě plynná

a další delegáti jednotlivých galaktických provincií v Kosmickém klubu, všechno příšery typu „beetle eye“, typu „inteligentní rosol“ a typu „co /L/les a /S/souček dal“, v pokud co možno největším počtu – jak sponsorova kapsa a rozměry jeviště dovolí.

Tvořící časoprostor „Maxwellovy pendlovky“, familiárně zvaný „maksvendlovky“:

Mikrosystém, označený na aversu „D³“ a na reversu „n“

Mikrosystem, označený na aversu „He⁴“ a na reversu „T³“

Maxwellův démon

Děje se v první třetině 19. století někde blízko středu Galaxie.

vhodná pro loutky všeho druhu

Současně se zvedáním opony sílí hudba /Strauss –

Tak pravil Zarathustra, nejlépe v podání české dechovky/ a objevuje se revuálka, na kterou je zadní projekcí promítán nějaký vhodný, pokud možno barevný artefakt hvězdné oblohy – Krabí mlhovina, Magellanova oblaka, oblast Střelce nebo něco podobného. Zpoza revuálky zaznívá nejasný zvuk mnoha hlasů, zřetelnější a zřetelnější, jak doznívá hudba.

Poté se zvedá i revuálka a osvětlí jeviště, představující buď betonový sklep s holými, z provaziště zavěšenými žárovkami – něco na způsob bunkru – nebo futurologicky zařízenou, duhově nasvícenou zasedačku. Obojí je stejně vhodné. Horizont v pozadí jeviště je předělen lávkou, na jejímž zábradlí, směrem k divákům, visí transparent s nápisem „Maxwellovy pendlovky“. Po lávce se od krajů pohybují bluesovým krokem, jeden čelem a druhý zády k divákům, dva herci, představující mikrosystémy. Uprostřed lávky se setkají, obtančí kolem sebe, tím prostřídají svá postavení vůči divákům, a vracejí se opět bluesovým krokem na konce lávky. Při přibližování herců musí tedy divák vidět nápisy „T³“ a „D³“ na prsou a zádech jejich trikotů, při rozchodu pak nápisy „He⁴“ a „n“. Tato činnost se periodicky opakuje po celé představení, takže je dobré mít připraven náhradní pár herců pro eventuální záskok.

Každý z mikrosystémů nese barevný míč s nápisem „5 eV“ /drží jej nad hlavou tak, aby diváci viděli nápis/ a v okamžiku setkání uprostřed lávky a obtančení, jej odhazuje vzhůru, směrem do zákulisí, kde se vždy zableskne. Nad lávkou, blíže k hledišti, je šikmo zavěšeno velké školní kuličkové počítadlo s připevněnou pilotní vystřelovací sedačkou. Na ní sedí, oblečen v kombinéze bojového pilota s nápisem „Maxwells Daimons“, Maxwellův démon a zaznamenává na počítadle každý odhoz míčů. Vždy, když dorazí úplný řádek kuliček, zakokrhá. Pomocný personál sbírá v zákulisí odhozené míče a vrací je hercům na lávce. Pro požadovanou plynulost akce je nutné mít dostatečnou zásobu míčů.

Uprostřed jeviště je umístěn podkovovitý stůl, okolo něhož sedí na židlích, šplouchají se v neckách, jsou vpleteni do houpacích sítí, respektive opakovaně stékají po zvláštních konstrukcích různí představitelní a nepředstavitelní bitlajáci.

Na stole je spousta listin, papyrů, oslích svitků, razítek, značkovacích želez, propisek, husích brků, kalamářů s inkoustem i krví, pořadačů, složek, magnetických pásek, kazet i disků, psacích strojů, strojků i stroječků a hlavně hodně nepochopitelných předmětů, mezi kterými nesmí ale divák přehlédnout Dewarovy nádoby různých velikostí a slévárenské tyglíky všech ráží, jakož i hasicí přístroje s CO₂. Vzhledem k hojným pyrotechnickým efektům během hry by měly být skutečně ostré a všichni /loutko/herci vycvičení v jejich obsluze, aby bylo možno eventuálně vypuknuvší požár hladce zamontovat do děje. Bože, smiluj se nad rekvizitářem.

Všichni bitlajáci jsou značně zaměstnáni, berou papíry, složky, pořadače, oslí kůže a papyrové svitky a zase je

odkládají, vyměňují si je se sousedy, razítkují si je navzájem, žhaví značkovací železa, a přitom vydávají různé zvuky, které musejí splývat v jediný, čínorodému bzukotu pilných včeliček podobný hluk.

Během hry tato činnost na periferii jeviště s přestávkami pokračuje, avšak postupně přechází v interakce, jež musí v divákovi vyvolat pochyby, zda přihlíží pouze hazardním hrám, jako jsou skořápky, poker, ruleta, gotýsek, oko a mariáš, nebo zda jsou mu předváděny i méně běžné figury skupinového sexu.

Jakmile dozní hudba, vydělí se z bábelu zvuků předsedovy hlasy.

Předseda /trůní uprostřed za stolem a pokud není uvedeno jinak, mluví unisono/ –... a nyní, vážení kolegové, když jsme vyšuměli program, překročíme na různé. Jako obvykle nic, takže... Zástupce meziramenního zředění –. Pane předsedo, mám jeden naléhavý příšpulek. V mé provincii, na Teře, objevili parní stroj...

Z pléna výkřiky překvapení a nevole – Ale ne!, to snad ne!, když tolik spěchám, no toto, kdo by to čekal, dva páry, pánové, snad mohli počkat, ti se ale ženou, čibouňáci, ještě kartičku?, ráčil byste mi podat tamto razítko?, co můžete čekat od venkovanů, které?, neurážet, jo?!, to mlacaté, prosím...

Předseda /klepe pumlikadlem o cinkoš/ – Tak pánové, klid. Nechte kolegu z meziramenního zředění domluvit.

Zástupce MZ –... a všichni víme, co to znamená. Během padesáti brkodelnic pronikne Terra do vesmíru a naváže s námi kontakt. Jako vždy je otázkou, zda její civilizace mezi nás dobře zapadne. A proto, v souladu se statutem, navrhuji...

Zástupce Středu /skáče mu do řeči/ – Nechápu, proč nás pan kolega z meziramenního zředění zdržuje. Vždyť podle něho samotného máme ještě padesát brkodelnic čas a jestli se nepletu, bude do té doby ještě jeden výtlach. Na co jsme si pořídili klubové maksvendlovky, když stejně přetahujem?! Podívejte se /ukazuje na počítadlo s Maxwellovým démonem/, kolik dřevin už naskočilo a to, prosím, časoň již osmkrát řindálcoval. /Démon zrovna kokrhá/. No prosím, teď řindálcuje devátou. Pane předsedo, nechme to na příště, mně za půl špruše pučí koud'as...

Plénium se připojuje – Mně taky, pojďme domů, starej balvan má pravdu, červená sedma nakonec, předsedo, stáhni roletu, šanzé pasé, vaše blahorodí, želízko papyrusek vám připaluje, ty filuto, kam mi to šaháš, vychladla mi voda, co tě nepálí nehas, podpiseček žádati bylo by možno?, svátá pravda, kvanta prchají a špruše naskakují...

Předseda /opět buší pumlikadlem o cinkoš/ – Pánové, takhle se nikam nedostaneme. Nechápu kolegu ze Středu, kam spěchá, když to má z nás všech nejbliž. Co by měli říkat zástupci kulových hvězdokup, kterým pučí futlák jednou za deset rámu! Nemůžeme nic nechat napříště – víte sami, že objev parního stroje jsme čekali na Teře až za osm brkodelnic. /Obrací se jednou hlavou k zástupci MZ/. Pokračujte, pane kolego.

Zástupce MZ – Děkuji, pane předsedo. Vážení kolegové, jak je vám známo, podle stanov našeho klubu musí být každá civilizace, ucházející se o vstup mezi nás, podrobena zkoušce. Všichni víme, jaké nebezpečí by to přineslo, kdyby do našeho středu pronikla civilizace nedospělá, nezralá. Poněvadž hrozí nebezpečí z prodlení – čas je křivák a zahýbá jako blázen /v tom okamžiku se mikrosystémy zastaví na lávce proti sobě a házejí si navzájem míče – jako když si holčičky hrají školku; přitom zaznívá hudba, Dřeváckový tanec z Lortzingovy opery Car a tesař/ – navrhuji, abychom ještě při tomto výtlachu zvolili zkušební komisi pro Terru a projednali program zkoušky. Vážení kolegové, jelikož jsem tušil vaši nelibost nad nečekaným prodloužením výtlachu, vše jsem připravil předem, a nebyť zbytečných zdržovaček /přitom vrhá druhým párem očí vyčítavý pohled na valounovitou postat' zástupce Středu/, mohli jsme již končit. Tedy, pánové, princip zkoušky spočívá v tom, že se planeta rozdělí na dvě poloviny a na každé z nich se založí pseudocivilizace...

Zástupce meziramenního zředění je přerušen výkřiky z pléna – k věci!, proč dělá ty strachy, futlák nečeká, čtyřicet!, ať se jde vybrd'oulit na umcák, rijén va pli, seš obr, milouši, seš obr, flek!, pár a trojička, uuch, uuch, víc, víc, kdyby tak bylo čimúzo, co mně tečete do bazénu?!...

Předseda /nyní velmi surově buší pumlikadlem o již poněkud otlučený cinkoš/ – Pánové! Pánové! Bude tady klid nebo ne?! Pan kolega z meziramenního zředění si počíná přesně podle stanov a vyprošují si, aby byl poslán se vybrd'oulit!!

Ale aby to šlo rychleji /otáčí všechny čtyři hlavy na zástupce MZ/, máte ty údaje ověřeny průzkuňasi?

Zástupce MZ /spustí na souhlas víčka přes všech šest očí/ – Pane předsedo, já mám tady dokonce hmotný důkaz /pokyne levobočními hňápidly/.

Na jeho gesto se pod lávkou s časostrojem zvedne v pozadí jeviště horizont a objeví se Stephensonova parní lokomotiva, vznášející se volně nad jevištěm. Dojem je takový, že i delegáti, doposud se věnující na okrajích stolu jak hrám hazardním, tak i sexuálním, přerušují na chvíli své radovánky. Všechno zmlkne. Světla na jevišti zhasnou, bodové reflektory jsou soustředěny na lokomotivu. Zaznívá hudba – Chattanooga Choo Choo od Glenna Millera. Lokomotiva do taktu vypustí kouř s jiskérkami, vesele zapíská, zadusá, písnice se pohnou, kola zatočí...

1. zástupce hvězdokup /užasle ze tmy/ – Ono to vypouští jiskry – jako pan předseda!

2. zástupce hvězdokup /taktéž užasle ze tmy/ – Ono to dýmí! Ono je to pochodivé!!!

Všichni /ze tmy s nejvyšším úžasem a sborem/ – Ono je to pochodivé! Ono je to pochodivé!

Jeviště opět září a horizont zakrývá lokomotivu. Delegáti jsou vzrušeni – Viděl jste to, pane kolego, viděl jste to?, u všech vesmírů, ta vůně, jako čerstvě upražená láva, říkám vám, podraz je to, je to předsedova stará za mlada, poznal jsem ji podle fotky, drahouši, já se bojím, co kdyby se to utrhló?!, něco na tom je, rodinná podoba by tady byla, ztuhla vám láva, pane kolego, nevadí, já ji rád chroustám za studena, nezbyl vám v devárce doušek heliovky?,

bylo to o nervy, taky vám vyschla drenáž?,... bacha!, předseda, kouká sem, honem, zaklínadlo, elce pelce do pekelce...

Předseda /sektoruje své hlavy tak, aby obsáhl prostor jak nad tak i pod stolem – poděšení hráči zanechávají na čas činnosti, karty, ruleta, deska pro boží požehnání a erotické pomůcky se přechodně stěhují do čtvrtého rozměru/ – Vážení kolegové, teď už snad nikdo nebude pochybovat, že situace je zralá, ba téměř přezralá. Teď už snad všichni budou brát naše zasedání vážně a budou pozorně sledovat návrhy váženého zástupce meziramenního zředění, abychom mohli zodpovědně odsouhlasit zkoušku pro terranskou civilizaci s obvyklým testem adaptability. Protože /pozvedne hlasy/ naše heslo zní – civilizace, která se nedovede vyrovnat s existencí jiných civilizací, není civilizace!

A nemá mezi námi místo!

Výkřiky souhlasu – Tak jest, předseda je koukálík, mnogaja ljeta, kdo to rozdává, vydrž ještě chvilku!, další kouďas je v umcáku, aspoň přes jedno řindálčení miláčku, kupuješ ještě jednu?, to musíte podepsat krvi, pas, prsky trsky, tak dál, ať se pohnem, nemočte si u mě...

Předseda /s nezvyklým elánem pokračuje/ – Podle stanov musíme projednat, zda proces, jehož výsledkem bude vznik dvou pseudocivilizací je navržen korektně. Jak víte existence pseudocivilizací je nutná ke spuštění testu. Dále musíme zvolit zkušební komisi, která vyhodnotí vlastní test. Podle protokolu máme začít s volbou komise. Pro vaši informaci /přehrabuje se nervózně v lejtrech na stole, najde plamenomet a bednu s torpédy; jedno vyjme, hlavou č.2 odkousne vrtulky na konci a vloží do ústního otvoru hlavy č.1; plamenometem pak žhaví bojovou hlavici až do ruda a když torpédo začne kouřit, odloží plamenomet – vše dělá bezděky a přitom se nadále druhou nosnou plochou přehrabuje v papírech/,... stačí komise tříčlenná – jo – tady to mám, přičemž zástupce provincie, z které pochází uchazečka, musí být členem komise, ale nesmí být jejím předsedou. Prosím o návrhy z pléna –

1. zástupce hvězdokup – Pane předsedo, otázka byla by možná? – Jestli dobře blamočím, máme navrhnout předsedu zkušební komise a jenom jednoho přísedícího. Druhým bude automaticky jeho blahorodí, vážený kolega z té..., no z toho..., no z toho – zředění. Čoupeřím to správně?

Vypukne vřava s výkřiky – Veliký třesku, do koho jsi duši dal?!, má vůbec blumok v marapizně?!, mám fleš!, můžete mi odfouknout trochu sodovky? nechte ho být, hosudar předřečník dobře zasvětil otázku, černá sedmnáct, odfoukněte si sám, ale ztuha jde ventil, kdo mě plivl do antény?!, máte pyskavin jako mladej průzkuñas, ať je předsedou on, když tak umcákuje, ať je předsedou on, ano, klepeta do čela...

Ostatní se přidávají a ukazují, pokud mají čím, na 1. zástupce hvězdokup.

Všichni /skandují sborem/ – Kle-pe-ta do če-la, kle-pe-ta do če-la, kle-pe-ta do če-la... Předseda – Dobře, vážení kolegové. Dej do zápisu /hlavy č. 1, 2 a 3 se otočí na hlavu č.4, která má neustále poněkud připitomělý výraz, a diktují ji unisono/: Zkušební komise pro Terru. Předsedou zvolen aklamací zástupce hvězdokupy – /mluvící hlavy se zamyslí/ – mělo by to být šifrovaně, takže – zařízení pro odkládání dráčat a slámy na pět.

Zástupce Středu – Pane předsedo, ať to nenatahujeme, navrhuji jak o třetího člena ZK slovného zástupce 1. ramena...

Zástupce 1. ramena /rozhorleně skáče zástupci Středu do řeči/ – Protestuju, se vším důrazem protestuju. Na takovou funkci mám malou litráž. Jen se na mě podívejte. A v klubu jsou daleko záslužnější členové. Vzhledem k pronikavým blumokálním zdrhadeláčkám váženého kolegy, zástupce Středu, navrhuji, aby on... Zástupce Středu /vítězoslavně vpadá/ – Žádám předsedu, aby nechal o mém návrhu straduminkovat!

Vypuká opět vřava, jsou slyšet zvolání – Běž se vystraduminkovat na umcák, mazanej starej balvan, ten reflekt dělá rovnejch šest frnulí, pro černou díru, další kouďas zapučel, na dalším výtlachu mě už nikdo nezvětví, abyste věděl, straduminka je na místě, žetonček by na dluh nebyl, báto? Vyfutlákujte se i se svou straduminkou, kdyby to šlo, nezůstal bych tam ani jednu šprušli, přitom jeden jedinej ubohej tyglíček lávy na celej výtlach...

Předseda /řve všemi hlasy/ – Straduminka se připouští. /Hlavy č.1 a 2 pokračují/ – Kdo je pro, aby zástupce 1. ramena byl zvolen třetím členem zkušební komise? /Současně hlavy č. 3 a 4/ – Kdo je proti, aby zástupce 1. ramena byl zvolen třetím členem zkušební komise?

Zvedají se různé okončetiny a pseudoúdy – křídla, ocasy, hňápidla, choboty, ploutve, klepeta, panožky i paručky a paruky.

Předseda /počítá/:

1. hlava – Eka, treka, pika, fika...

2. hlava – Jedna, deset, jedenáct, dvacet...

3. hlava – Trul, honér, pakát...

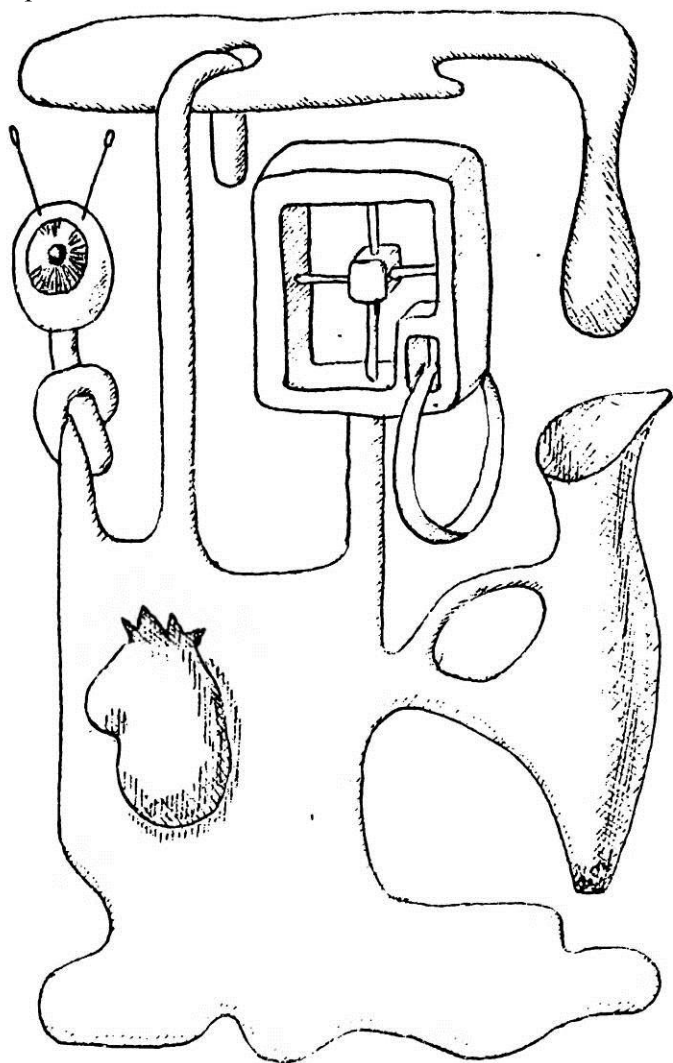
4. hlava – Deklinace, derivace, integrace, hladce, obrace...

Předseda /unisono/ – Jedna dé ef pro, jedna á cé proti. A máme to za sebou. Dej do zápisu /tatáž hra jako u předchozího zápisu/: Po automatické kooptaci zástupce MZ jako třetíhočlen ZK zvolen prostou většinou zástupce 1. ramena, Zástupkyně mezihvězdného plynu /ukazuje na torpédo, z kterého předseda opět mocně popotahuje/ – Pane předsedo, znamená to snad, že je možno čimouzit?

Všichni zbystří pozornost a dokonce i hráči a rozkošníci na okrajích stolu se zadívají na předsedu.

Předseda /rozpačitě/ – No, vzhledem k délce výtlachu, snad bychom mohli udělat výjimku. /Bere svou bednu

torpéd a nabízí kolem/. Je libo čibúzo?

Zástupce 1. ramena – Fluktuace!

Zástupce MZ /rozpomene se a doplní/ – Fluktuace? Časová fluktuace! Je to časová fluktuace! Všichni /vzrušeně křičí/ – časová fluktuace!

Je to časová fluktuace, časová fluktuace!

1. zástupce hvězdokup /volá/ – Zachraň se kdo můžeš, čas neexistuje, zachraň se, kdo můžeš...

Všichni okamžitě začnou prchat, odhazují torpéda, která explodují, vodouni se potápějí ve svých štoudvích, pavoukovité příšery se šplhají vzhůru po lanech, která se zatím spustila z provaziště, tekutnatci vsakují do otevřených propadel, a zbytek se vrhá ke krajům jeviště jak se jenom dá. Jedině zástupce Středu se nehýbá /jak by taky jako balvan mohl/.

Zástupce Středu /žadoní/ – Drazí kolegové, přátelé, při velkém třesku, který nás stvořil, nenechávejte mě tady...

Zástupce MZ zastaví své prcháni a opatrnými krůčky se vrací a přihrádá k míči. Ostatní na něj volají – Pro černou díru, nechod' k tomu, geroj, soudruha zachránit kvačí, proč tam leze, brdoul jeden, asi si hraje na odvážnou venkovanku, uvidíte, všichni skončíme v umcáku, čoupeřte, čas stojí, umcák vidíte, teče zpátky, moje smlouvy!, nechal jsem je na stole, co smlouvy, ale bank...

Zástupce MZ je už u míče a opatrně se jej dotýká.

1. a 2. zástupce hvězdokup /Poděšeně/ – Nešahejte na to, nešahejte na to...

Zástupce 2. ramena /jehož hlava se vynoří z jedné štoudve. Zvědavě/ – Je to horký?

Někteří si berou, ostatní vytahují své bedny. Plamenometry jdou čile z hňápidla do hňápidla a za chvilku je na jevišti modro /pozn. pro režiséra – použít dýmovnice a bengálský oheň/. Spokojenost se šíří na všechny strany, jsou zapomenuty všechny odpučené koud'asy. Jediní, kdo si neposloužili, jsou zástupci Středu a zástupkyně mezihvězdného plynu. Ovšem z rozdílných důvodů.

Zástupce 1. ramena /k zástupkyni mezihvězdného plynu, smířen se svou volbou/ – A co vy, paní kolegyně, první se ptáte, a pak nečimouzíte.

Zástupkyně mezihvězdného plynu /upejpavě/ – Já mám ráda kratničky, víte, pane kolego. Jejich dým mi jde lépe k pleti. A nemusí se tak dlouho žhavit. Podívejte /vyvrhuje závěsník s hroznem krátkých leteckých torpéd. Koketně/. Nechcete koštnout?

Zástupce 1. ramena /galantně/ – No, když budete tak chudoliba. /Bere jedno krátké torpédo, plamenometem napřed žhaví sousedčino a pak svoje./

V tom okamžiku jednomu z herců na lávce vypadne míč a padne doprostřed podkovy stolu. Herci na lávce strnou. Démon v sedačce nadšeně zahýká a se zběsilou radostí začne přehazovat kuličky počítadla z jedné strany na druhou. První reaguje předseda, má přece čtyři hlavy.

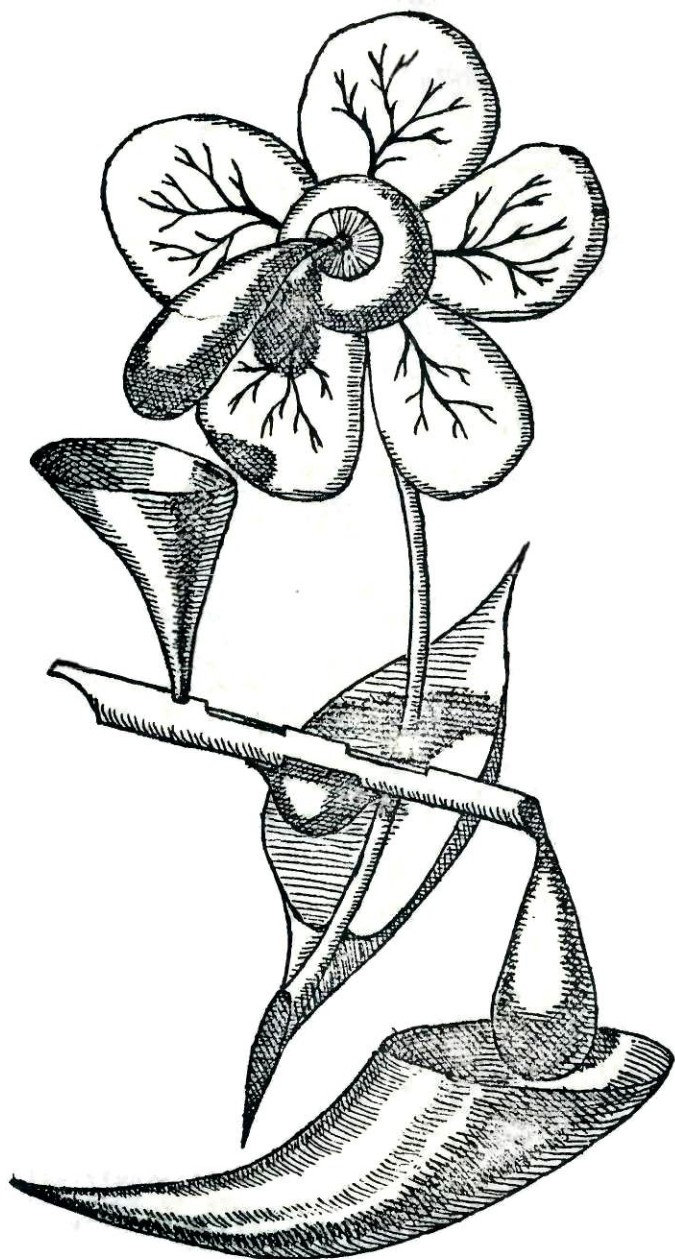
Předseda /nevěřicně postupně všechny hlavy jedna po druhé/ – Kvantum upadlo, kvantum upadlo, kvantum upadlo, kvantum upadlo.

Zástupce Středu /zděšeně/ – Kde??

1. a 2. zástupce hvězdokup – Tady! Tady! Tady!

Vše utichá. Je absolutní klid, poprvé od počátku hry. Všichni zděšeně pozorují míč.

kde jsou moje žetony!, tak tak, pane kolego...

Pouze zástupce MZ vyjde na forbínu, zastaví se čelem k divákům a udělá si z hňápadel stříšky nad všemi třemi páry očí.

Zástupce MZ /prohlíží si důkladně hlediště/ – Podivné, řekl bych přímo merkwürdig. Jako bych tady někoho viděl... Ale to není snad možné... Je to podezřelé, krajně podezřelé... O to musím víc spěchat... Nic neponechat náhodě, nic neponechat náhodě... /mumlá si pro sebe a vrací se ke stolu/.

Předseda /čeká, až zástupce MZ zaujme své místo/ – A vám, pane kolego, děkuji za neohrožený zákrok. Díky vám je vzniklá časová dilatace minimální – odhaduji ji tak na délku našeho výtlachu. /Předseda je vyveden z míry více, než vyplývá z jeho řeči. Střídavě si podává a upijí jednotlivými hlavami žhavou lávu z tyglíků, tekuté helium z Denárových nádob, popřípadě si přikládá k nosům hubice hasicích přístrojů a inhaluje CO₂ /.

Také ostatní delegáty časová fluktuace vzrušila natolik, že nejsou schopni se uklidnit. I na svých místech si berou neustále nová torpéda a, stejně jako předseda, nervózně upíjejí z tyglíků, Dewarových nádob a inhalují CO₂. Přitom, využívající předsedovy roztěkanosti, brebenti – Plamenometiček bylo by možno zapůjčiti?, hlásím barvu, lituji, došel mi napalm, šanzé pasé, mesijé, poslušte si mým, ztuhla mi

Z ostatních necek se zděšeně ozývá – Zanořte se, drahý kolego, honem se zanořte...

Zástupce 2. ramena /hrdě a důležitě/ – Netřeba mi, mám napuštěnou těžkou vodu. /K zástupci MZ, který již drží míč ve hňápidlech/ – Pane kolego, je to horký, co?!

Zástupce MZ /normálně/ – Proč horký? Proč horký? Gumový je to, abyste věděli!

Zástupce Středu /hystericky/ – Hod'te to pryč! Honem to hod'te pryč!!

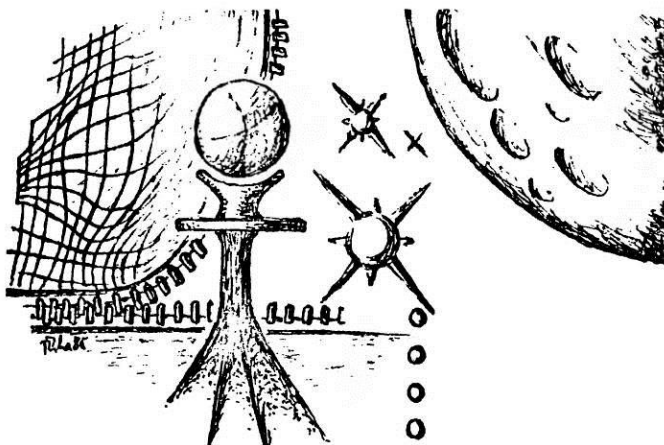
Předseda /snaží se nenápadně zaujmout své místo/ – Pánové, klid! Nic se neděje! Pouhá časová smyčka, statisticky nepřipustná fluktuace. Někdo nám leze do času.

Výkřiky ukrytých delegátů – Časová smyčka, časová smyčka, má pravdu, předseda je koukálík, někdo nás špehuje, mnogaja ljeta předsedovi, umcák, kdo by z toho co měl, z minulosti nebo z budoucnosti?, to kdybych věděl, tak pitomě se můžete ptát jenom vy...

Zástupce MZ zatím zvedne míč a odhodí jej přes stůl někam za kulisy. Zableskne se, herci na lávce se opět roztančí a odhodí zbývající míč, Maxwellův démon přestane na počítadle chaoticky přehazovat kuličky, sejme přilbu vztekle na ni zabuší /hudba – bubnové sólo/ a nasadí si ji zpět. Zase ukázněně počítá.

Předseda – No, a je po všem. Pánové, vraťte se laskavě na svá místa.

Všichni se vracejí. Pavoukovití se spouštějí po lanech, tekutnatci tryskají zpod propadel atd. Přitom, jak zaujímají místa, záležitost horlivě komentují – Tak čas už zase běží, fuj, to byl okamžik, naše zlatý maksvendlovky, věříte, už jsem myslel, že je po nich, emzetka je koukálík, mnogaja ljeta, mnogaja ljeta, bohatýr, hosudare, bohatýr je to, já bych na to nešáh ani za ef ef frňulí, tak co, rozdáme to už konečně?!, to přece o vás ví každý, no dovolíte!, hošo, bál ses moc?, velká dává, malá nemá z čeho, někdo ukradl kuličku z rulety!, to chce čímůzo, marná sláva, co kulička, ale

láva, nechcete hlt heliovky?, zabrd'oulené čibůzo, ne a ne se nažhavit, jestli můžu, tak bych prosila jeden šňupeček sodovky, zapomněl jste sejmut bezpečnostní pojistku, tahle erární láva nestojí za nic, ty mě zase lechtáš, a jaké znače dáváte přednost vy?, já mám rakousko-uherskou školu – mně nejvíc chutná My Neil, jak se stečeme teď, kotě?, tu sopku neznám...

Zástupce Středu /již mu otrnulo a spontánní zábavu okolo sebe sleduje s čím dál tím větší nevolí; když Maxwellův démon ohlásí zakokrháním čerstvě dokončenou řádku, už nevydrží/ – Pane předsedo! Jsme na výtlachu nebo v okřskové čimouzárně?! Jestli vám to uniklo, další špruše je v umcáku. Snad byste měl pokračovat, nebo nám nejen koud'asy, ale i všechny futláky zakvetou.

Předseda /provinile/ – Vážení kolegové, pokračujeme. No tak /křísne pumlikadlem o cinkoš/, pokračujeme. Nechť je zástupce meziramenního zředení tak laskav a předloží nám svůj návrh na dualizaci Terry. Ale stručně /obrací se k zástupci MZ/, ať to máme z krků.

Zástupce MZ – Moment, pánové /přehrabuje se v papírech před sebou/. Základní blumok je jednoduchý /nachází příslušná lejstra/. Necháme Terrance atypicky napřed objevit zákulisí společenských vztahů a pak teprve fyzikální podstatu světa. Tím zaměníme vstup s výstupem a dostaneme oscilátor. Jediným problémem, který zůstává, je stabilita společenských kmitů... Zástupce Středu /najednou zvědavě vpadá/ – Jaké navrhujete vyvinout překukačení?

Zástupce MZ /najednou se ošívá/ – No víte, jak bych to řekl... /Náhle rozhodně/. Budete se divit, ale podle informací průzkumnášů bude nutno jít až na šest gé!

Všeobecný úžas. Čimouzícím bitlajákům padají z ústních otvorů dýmící torpéda, karbaníkům klesají hňápidla s kartami, až si odkrývají trumfy, a roztoužení tekutnatci na okraji stolu zanechávají milostných her – óóóóó, šest gé!!! óóóóó, slyšel jste, pane kolego, šest gé!, šest gé, to tady ještě nebylo, za to může ten parostroj, dejte na mě, umcák!, a ne parostroj, dyť vám říkám, je to převlečená stará našeho předsedy, pro černou díru, časoň zase řindálkuje, vy jste byl vždy rozkladný element, emzetka s předsedou v tom jedou na holport, dejte na mě...

1. zástupce hvězdokup /s úctou/ – A kolik géček bude kladných a kolik záporných?

Zástupce MZ /vychutnává úžas, který vyvolal/ – Čtyři géniové kladní. Ti jsou nutní k nasazení oscilací. No a pak jeden záporný. Abych dostal patřičnou šířku spektra...

Předseda /jenom hlava č. 2, ostatní jsou jaksi mimo provoz/ – To je dohromady dvacet jedna. A co ten třicátý?

Zástupce MZ /s nebetýčnou převahou/ – Ten?! Ten bude mít střídavé znaménko – jednou plus, jednou minus. Přepínatelná zpětná vazba, rozumíte, pro udržení stability...

2. zástupce hvězdokup /rezignovaně/ – Tomu nerozumím.

Zástupce M Z /s potlačovanou zuřivostí vysvětluje/ – Čemu nerozumíte, čemu nerozumíte?! Podívejte se! Celkem použiju šest génů – tři filozofů, dvou diktátorů a jednoho fyzika...

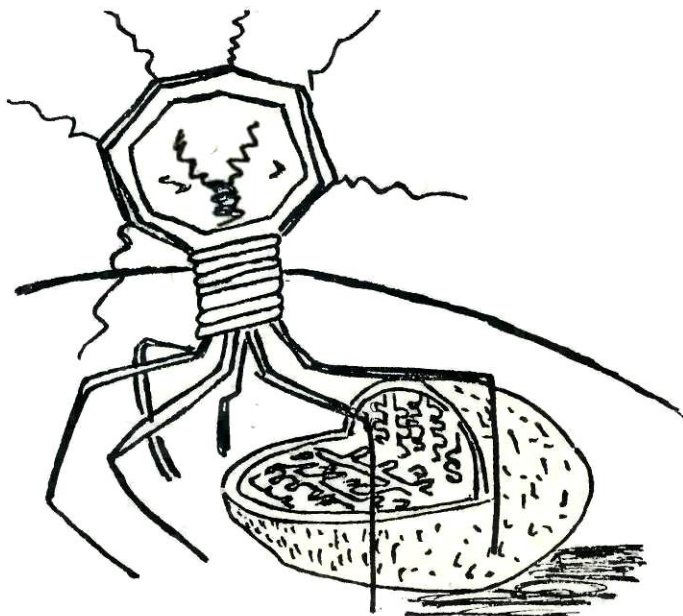
1. zástupce hvězdokup /náhle osvěcen nezdrží se/ – Aha, já už čoupeřím. Diktátoři jsou ti mínusáci.

Předseda /všemi hlavami, opět na výši a zaujat/ – Co to pletete, pane kolego. Čoupeříte umcák! Vždyť slovný zástupce meziramenního zředení mluvil jenom o jednom minus gé. A diktátoři budou dva. /Prosebně k zástupci MZ/. Pane kolego, nemůžete to vysvětlit tak nějak zručně?

Zástupce MZ /nyní zcela vztekle, ale trochu se strachem/ – Já nechápu, proč se najednou všichni zajímáte o nepodstatné technické detaily. Odtlumákali jsme tady já už nevím kolik testů pro já nevím kolik zabrd'oulených planet a nikdy se nešlo do podrobností. Každý z přítomných má přece galaktickou universitu planetismu-stelariumu, a já tady nebudu vyčoupeřovat základní pojmy! Potřebuju zkrátka tři filozofy, aby to na začátku rozjeli, dva diktátory, aby do toho zamíchali celou planetu, a jednoho fyzika, aby to celé fixoval. Celkem šest génů. Co je na tom tak nečoupeřitelného?!

Během tirády zástupce MZ přestává satelitně sedící delegáty jednání zajímat a opět se začínají věnovat svým kratochvílím. Někteří museli přejít na bridž, neboť do řeči zástupce MZ plete se stále silněji licitace karbaníků – Jedny piky..., dvě trefy..., tři srdce..., /nahlas/ ČTYŘI BEZ!

1. zástupce hvězdokup /zaslechne licitaci a je tím popleten. Kvílivě/ – Jacííí čtyři? A bez čeho? Bez čeho budou ti čtyři diktátoři? Zástupce MZ /zuří/ – Jací čtyři! Jací čtyři! Přece jsem už aspoň dvakrát říkal, že diktátoři budou jen dva, slyšíte, dva, DVA! Jeden samozřejmě záporný s velkým zesílením, a druhý přepínatelný. Pro černou díru – to je tak nečoupeřitelná btumolenka, že na Teře jsou národy, pro které i diktátor znamená pokrok?! Zástupce Středu /po celou tu dobu uvažoval, a teď v něm zřejmě uzrálo rozhodnutí/ – Pane předsedo, to je sice pěkné, co jsme

tady slyšeli, ale nebude to zbytečně komplikované a hlavně drahé? Proč kupříkladu, ještě ten fyzik? Má vůbec slovutný navrhovatel marapizi, kolik to celé bude stát?! Marapizni vůbec, kolik kukučníků bude muset zapojit do výroby? Pane předsedo, nebude chtít nakonec, abychom jeho provincii snížili, členský příspěvek?!

Výkřiky delegátů – To je pravda, starej balvan má pravdu, ten mu to nanes, no a máme robber, kterým ale pojedem koud'asem?, propálil ho až na kvark, už to víte, předsedova tchýně se jmenuje Stephensonová, eh, báťo, báťo, ani hosudaru předsedovi věřit nelze, nedělejte vlny, jo...

Zástupce MZ /vyskočí jako když ho píchne a huláká na zástupce Středu/ – Že se ptáte zrovna vy! Jak jste dopadl na Transmutiru, co?! Tisíc brkodelníc tam ani tráva neporoste!! A proč?! Protože se šetřilo! Protože se vyvinulo překukačení jenom tři gé. Dobře si pamatuji, jak jste se tady chlubil úsporami! A pak se vám pseudocivilizace na Transmutiru navzájem sežraly!

Zástupce Středu /uraženě/ – Co si to dovolujete, vy venkovskej balíku z nějakýho zředěnýho zapadákova! Pane předsedo, to je osobní útok na mou šutrakosobu. Vyprošuji si podobný tón! Nešťastný případ Transmutiru byl již uzavřen. Všichni přítomní vědí, že příčinou byl nepředvídatelně, zdůrazňuji, nepředvídatelně vysoký koeficient nenávislosti mezi pseudocivilizacemi Transmutiru...

Zástupce MZ /najde nějaký papír a vítězně s ním mává na všechny strany, ale tak rychle, aby si jej nikdo nemohl přečíst/ – A víte, jaká je předpověď n-koeficientu pro Terru? Třikrát větší, třikrát větší! Ale já vím, kterým koncem se supernova nafukuje /obrací se k zástupci Středu/, já vím, proč má pan kolega námitky. /Ke všem/. Protože středáci jsou největší hladouni z celýho vesmíru – pro půl frňule by si nechali vrtat celej balvan! Tak je to! Víte, jak se vám říká /řve na zástupce Středu/?!

Zabrd'oulení hajlandři, ZABRDOULENÍ HAJLANDŘI?! Tak, teď to víte!

Zástupce Středu /vzteky pukne a sype se z něho šterk. Koktá /– P-P-p-pane p-p-p-předsedo, t-t-to je v-v-vrchol! B-b-budu si s-s-s-žezovat na ko-ko-kolegiu! /Ke všem/. Ne-ne-nesoutlachujeme tady, abychom se nechali roztloukat! /Ukazuje na hromádku pod sebou, která rychle mizí, jak se jednotlivé kamínky hbitě rozbíhají na všechny strany/. Kdo mi nahradí škodu?!

Ostatní delegáti jsou mile překvapení nečekaným zpestřením programu – A máme tady jesle, čeho se ještě na těch výtlachách nedožijem, fuj, vidíte to taky?, von se veřejně rozmnožuje, hanba, zavolejte porodní bábu, chtěl jste snad říct střelmistra?, ale má pěkný dětičky, koukněte, jak čilý, ten starej skála je ale nemrava, co byste dělal vy na jeho místě, vy jeden čoupeřine, kdo mě vypil lavčo?! ještě ho klepne rekrystalizace, každě chce jenom frňule a zase jenom frňule, žádněj novej příspěvek nezafrňulím, ať jde Terra do umcáku, ať si to vyřídí mezi sebou, ring volný, sazím na starou skálu, brd'oulem do něj!, tři ku pěti, беру!, pozná, zač je toho hňápidlo...

Předseda /začne mlátit pumlikadlem o cinkoš, ale efekt je slabý. Všimne si, že cinkoš je otlučením k nepotřebě, a vytáhne náhradní. Pak teprve sjedná jakýs takýs pořádek/ – Ticho! Tak ticho! Bude tady konečně ticho?! /značně nahněvaně/ Neblumolte si, že nevidím, jak někteří zástupci, místo aby sledovali jednání, se zde baví! Ať nedoufají, že mne i dnes přemutlačí, abych jim potvrdil futlakovné, koudasné a hupadínkové jako minule!

Po těchto slovech nastává skutečné, zděšené ticho a potřeby pro hry všeho druhu se s konečnou platností stěhují do čtvrtého rozměru. Poté se předseda natočí dvěma hlavami k zástupci Středu a dvěma k zástupci MZ /Pozn. pro režiséra – oba by měli sedět na opačných stranách od předsedy, aby efekt vyzněl/ a paralelně hovoří.

Předseda:

1. a 2. hlava /k zástupci Středu/ – Slovutný pane kolego, jsem přesvědčen, že zástupce MZ neměl v úmyslu vás otloukat, a jeho jménem se vám omlouvám za spontání slehnutí. Jsem přesvědčen, že mu šlo jen o zdůvodnění jeho projektu. /Tiše/. Šterkostné vám uhradím ze zvláštního fondu.

3. a 4. hlava /k zástupci MZ/ – Pane kolego, sebezničení pseudocivilizací na Transmutiru nebylo zrovna nejvhodnějším argumentem. /Tiše/. I mně ti balvani ze Středu leží v trávníku. Buďte taktický, přišpulím vám ze zvláštního fondu. /Úplně tiše/. Mezi námi, doufám, že mě diskrétně seznámíte s tou krasavicí /3. a 4. hlava zahvízdá pár taktů Chattanooga Choo Choo/, víte, kterou myslím. /Pak nahlas/. A jak si to vůbec marapizníte s frnulcováním vašeho opravdu nákladného projektu?

Zástupce MZ /spiklenecky mrká spodním párem očí na předsedu/ – slovutní kolegové, teď už to mohu říct. Naše provincie si bere celé frnulcování projektu Terra na sebe!

Vypuká opět všeobecná vřava, tentokrát nezkaleně veselá – Hurá, mnogaja ljeta předsedovi, emzetka je koukálník, příští futlák je náš, visíte mi jednatřicet frňulí, za celej večer ani jeden durch!, sluněčko jasné, úpiseček by vašemu blahorodí stačil?, snad příště, padla!, zteplala mi voda...

Zástupce Středu /když na něj předseda vyčkávací otočí všechny hlavy/ – Jestli je tomu tak, negravitím žádný důvod, abychom výtlach dále zdržovali a návrh slovutného kolegy neschválili. Nechť je pan předseda tak chudolib a nechá se o něm hlasovat.

Předseda:

1. a 2. hlava – Kdo je pro?

3. a 4. hlava – Kdo je proti?

Všichni jsou pro. Tatáž hra jako při hlasování o předsedovi ZK.

Předseda – Jednohlasně. Dej do zápisu /tatáž hra jako u předchozích zápisů/. Návrh zástupce meziramenního

zředění na test adaptability pro Terru přijat jednohlasně: A tím končím výtlach.

Šťastné výkřiky – To to zase trvalo, no konečně, já z té vody snad nevyplavu, nemáte ještě čibůzo?, ty výtlachy jsou čím dál tím horodelnější, ugravitíte, vystoupím z klubu, nestojí to ani za zlámanou frňuli, bude prý menší hupadínkové, těm dvěma to nevadí, ti se napakovali, vůbec mi nešel list, chtěl jste snad říct těm třem, že to nevadí, ruleta je určitě cinknutá, příště si sednu jinam, jak se skapalníme na dalším výtlachu, hošo?, já už se tak těším, kdo to řek, o té ruletě?!, ať si podruhé hraje s vlastním cinkošem...

Předseda /překřikuje vřavu/ – Pro koud'asné, futlákovné a hupadínkové ke mně /v tom okamžiku se k němu všichni střemhlav vrhají, a když to předseda vidí, mlátí pumlikadlem o cinkoš a řve/, ale ve čtyřech řadách PROSÍM!

Spouští se revuálka, na kterou je opět promítnut stejný obraz jako při začátku hry. Zpoza ní zaznívá vzrušené brebentění a smích, občas je slyšet rachocení hromu a hlasy předsedy – Tak se přece netlačte!

Na rampu před revuálku vycouvá zástupce MZ s batohem na zádech. Z batohu vyčnívá částečně několik kotoučů s nápisem... to frňuli. Bitlaják si radostně mne všechna hňápidla.

Zástupce MZ /stále zády do hlediště/ – Málem se_to nepovedlo. Starej skála má gravuch na frňule, to se musí nechat. Ještě že má máslo na šutru s tím Transmutirem. – A ta lokomotiva. Dobře, že jsem ji ukradl... Předsedu mám na lopatě /poposkočí si radostí/. – Páni, a jak pukl ten starej balvan, takhle se veřejně rozmnožovat, fuj /znovu si poposkočí radostí/. Byla to fuška, to teda jo. Ale vyplatí se /zálibně si nadhodí batoh/. To je váha, to je váha /nadšeně/... Ale jak jsme na tom s časem? /Vyjme zpod krovek přesýpací hodiny/. – Poslední futlák je sice v umcáku, ale Terra taky, Terra taky. Vyšlo to, vyšlo to /zálibně křepčí a po několika otáčkách zahlédne diváky. Zastaví se a zírá do publika/. – Tak vy jste přece tady! Já to tušil, já to tušil. Který koud'as vás přinesl?! /Pozorně si diváky prohlíží/. – Počkat! Ale počkat. Co to máte na sobě? – To nemohl být žádný koud'as! Že vy jste z budoucnosti? Že vy jste si stopli chronodivadlus? /Najednou mu dojde/. Já už čoupeřím. To ta časová smyčka.

Ta fluktuace. To jste byli vy! Tak jsem přece jenom viděl dobře. Vy mě chcete doběhnout, co?! /Začenicchá do hlediště/. Co to cítím?

Co to jenom cítím? – Ale to jsou vaše myšlenky... /Znovu čenicchá a pak vítězoslavně/. Tak ono to funguje, funguje to/ mne si hňápidla a nadšeně čenicchá/. Jak pěkně páchnou ty vaše myšlenky, jak je máte správně zabrd'oulené. Přesně, jak jsem vyprojektoval. A proto se dál nedostanete. Sem byste chtěli, co? Sami se zastupovat, to by se vám líbilo, co? Ale to se vám nepodaří. /Nenávistně/. I když jste slyšeli, co nebylo pro vaše uši! Nemyslete si, že vám to pomůže! Abyste věděli, já jsem počítal se vším, takže sem, rozumíte, sem /ukazuje za sebe, na jeviště/ se nikdy nedostanete. Nikdy, protože /zlomyslně/ – to jste snad pochopili – z vašeho testu adaptability není východu, vaše zkouška bude věčná, ano, věčná. Leda by někdo z vás našel odvahu uveřejnit, co tady slyšel, leda byste mu naslouchali a začali nazývat věci pravými jmény. Ale to se nestane. S tím jsem totiž počítal taky.

S vaší prodejností. Ona je to totiž má prodejnost. A v tom je ten vtip! Takže se pěkně nenávid'ěte dál. /Rozeřve se/. Snad jste si nemysleli, že vám přenechám tohleto koryto?! NIKDY, ROZUMÍTE, NIKDY, NIKDY!!!

Pohodí si batoh na zádech, nadutě přechází rampu a mizí za portálem. Zaznívají opět fanfáry ze Straussovy skladby Tak pravil Zarathustra a spouští se opona.

KONEC.

1. poločas

J. PECINOVSKÝ

Právě jsem si oblékal náloketníky, když jsem zaznamenal lehké poklepání na rameno. Obrátil jsem se a poprvé v životě jsem stál tváří v tvář reprezentačnímu trenérovi Alexovi, který mne před několika hodinami k mému velkému překvapení povolal jako náhradníka k nejdůležitějšímu zápasu sezóny.

Usmíval se a přestože musel vidět mé rozrušení, nedal to na sobě znát.

„Nastoupíš od počátku zápasu, Hale,“ oslovil mě svým nesmlouvavým, přesto však příjemným hlasem. „Na Clarkově místě. Jeho regenerace neprobíhá úspěšně, má ještě na jeden nebo dva zápasy stop.“

Na odpověď nečekal. Mně se podlomily nohy v kolenou. Vždyť on nováčka staví do středu útoku! Hned vedle Seguína, Powella a Masona! O takové kariéře se mi na začátku sezóny, kdy jsem brázdil stupně kolbišť jako řetězník ve farmářském klubu Power Stars, ani nesnilo!

V rozčilení jsem si málem oblékl krunýř obráceně, ale to už vedle stál, oděný v kompletní výstroji, věčně usměvavý Seguína, dvaatřicetiletý profesionál, který už toho na kolbištích něco zažil a má na svém kontě ne méně než sto sedmdesát soupeřů, zatímco jeho dostali teprve dvakrát.

„Máš nějak pobledlou tvář, brachu,“ pozvedl přílbu, „ale neboj se, dneska je rozebereme na kusy,“ a vzápětí na mne sypal užitečné, kam se mám po jeho boku postavit, abychom se vzájemně co nejlépe kryli, abych nevyrázel předčasně do útoku a nenechal se zmást soupeřovými lstmi, kterých měl dnešní protivník slušnou zásobu.

Mlčky jsem kývl na znamení, že si jeho slova беру k srdci, ale to už zněl šatnou povel k nástupu.

Vyšli jsme na stupňovitou plochu kolbiště jako jeden muž. Celá dvou set členná masa hráčů stála vyřizena v přesném čtyřstupu na nejvyšších stupních a vzdávala čest vztyčované vlajce. Důstojnost chvíle narušovalo jen tiché řinčení řetězů, které nervózní zadáci nedokázali udržet v klidu. Kolem hrazení pobíhala desítka rozhodčích v černých oblecích a uprostřed amfiteátru, na zelené obdélníkové ploše, jsem zahlédl přinejmenším dvě desítky televizních kamer, které měly poskytnout náročnému divákovi bohaté zážitky z bitevní vřavy, umocněné co nejsuggestivnějšími detaily.

Hráči soupeře, v zelených dresech, rozestavení na protější tribuně, mi z té dálky připadali jako trpasličí. Jejich přílby měly v záři zapadajícího slunce narůžovělý nádech. Zlověstná barva...

Víc jsem toho ze slavnostního zahájení neměl, protože jsem si nasadil dost nedbale přílbu a periskop mi naseděl přesně před očima; měl jsem co dělat s jeho seřízením.

Zazněl dělový výstřel a prvních pětadvaceti minut hrubého času největšího zápasu roku začalo. Bylo mým štěstím, že boj se zpočátku omezil na drobné šarvátky na křídlech, já měl skutečně nejvíc starostí s přílbou.

Naši řetězníci dosáhli jen několika dílčích úspěchů. Chrániče zelených byly zhotoveny z nejlepšího plastiku a proto údery svištěcího kovu nezpůsobily soupeři žádné ztráty. Naproti tomu v našich řadách byli zaznamenáni dva ranění a dokonce jeden mrtvý. Protivník vedl rázem vysoko na body. Domluvil jsem se se Seguínem krátkým pohledem a celá naše čtyřka vyrazila tam, kde byla situace nejvážnější. Soupeřovi řetězníci pronikli poněkud děravou obranou našich sekerníků a valili se přímo ke středu našeho území, vstříc nesourodému valu našich lehkých tyčníků. Ocelové tyče obránců se od masivních přileb soupeřů odrážely jako od pneumatik. Z ničeho nic jsem se octl přímo uprostřed boje. Slyšel jsem supění spoluhráčů, sténání raněných, svištění tyčí, rachocení řetězů, a před mýma očima se míhala neuvěřitelná změt lidských těl a náradí, v níž jsem se nemohl orientovat. Rozdával jsem rány naslepo, aniž jsem koho zasáhl, a několikrát jsem byl nucen pocítit údery protivníkových řetězů.

A tu náhle přišel ten krásný okamžik.

Stál jsem o stupeň výš než protihráč gorilí postavy s číslem sto jedenáct. Podařil se mi ideální rozmach a moje těžká tyč dopadla na temeno jeho přílby, která se pod tíhou přesně mířeného úderu rozpadla ve dvě. Zhroutil se dolů ke sběrnému kanálu a nechával za sebou krvavou stopu.

V tom okamžiku se vzpamatovala i celá naše obrana a sevřela hrstku soupeřů, kteří se příliš vzdálili od hlavních sil. Nebylo pro ně úniku. Drtili jsme je masou kovových tyčí, přesnými ranami boxerů i údery pěstí.

Tu se ozval varovný hvizd. Rázem jsem si uvědomil chybu, které jsme se dopustili. V honbě za snadnou kořistí jsme nechali odkryté celé pravé křídlo, kudy do našich řad pronikala jako bouřlivý val masa nejméně dvaceti rozrážečů a těžkých boxerů a drtila naši chabou obranu bez vážného odporu.

Ted' se ukázal Seguína jako správný kapitán. Ponechal na místě deset tyčníků, aby dorazili zdecimované soupeře, a zbytek mužstva vedl k čelnému střetu. Tak krásný boj muže proti muži se hned tak nevidí. Utkala se přinejmenším stovka hráčů na poměrně malé ploše. Utrpěl jsem zásah těžkou tyčí do ramene, ale stačil jsem svého soka poslat dolů do kanálu, kde ho jeden z našich boxerů dorazil. Byl jsem na sebe docela pyšný – za necelou půlhodinku zápasu jsem na svém kontě měl dva mrtvé a to určitě neunikne pozornosti tisku. Přesto jsme však

museli ustupovat.

Seguin se bil jako lev, parádní ranou sejmul chlapa, který už už mi skákal na záda. Jen jsem mu poděkoval zablýsknutím periskopu, když se náhle zhroutil. Nechápal jsem, co se to stalo, ale pak jsem na jeho kyrsu zahlédl malý kulatý otvor barvící se čerstvou krví.

Neřádi! Vyřídili našeho nejlepšího muže ranou z revolveru! Pochopitelně, rozhodčí dělali, že nic nevidí. Ti mizerové je podplatili. Rozhořčeně jsem se vrhl do jejich řad a zlomil vaz jednomu neopatrnému řetězníkovi, ale vtom dělový výstřel oznámil poločas.

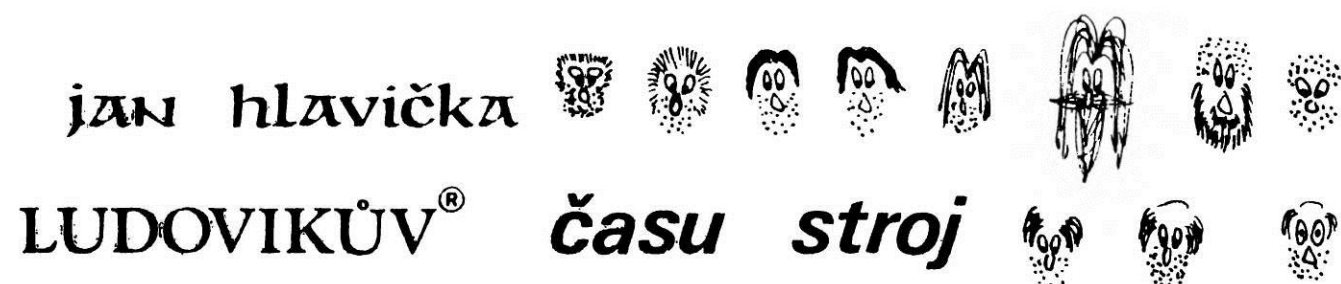
Začalo desetiminutové příměří, při kterém každá ze stran držela dobyté území. Sklonil jsem se k Seguinovi. Nedýchal. Ti ničemové věděli, co dělají. Střelné rány se regenerují ze všech nejhůř, nejméně dva měsíce si nezahraje.

Bolela mě ruka a cítil jsem zhmožděná záda, to však nebylo nic proti rozhořčení, které se mnou cloumalo.

A k tomu všemu jsem se ještě musel dívat na nějakou pitomou frašku, říkali tomu ukázka historických her. Uprostřed arény, přímo na zelené ploše, pobíhalo dvaadvacet nechráněných mladíků a honilo poskakující kouli velkou jako hlava. No řekněte, může se nějaký soudný divák zabavit tak duchaprázdnou podívanou?

Přestávka naštěstí brzy skončila. O průběhu druhého poločasu toho bohužel moc nevím.

Hned ve třetí minutě jsem byl dobře mířenou ranou těžké tyče zabit.

Ilegální génius Ludovicus Rumpfbrecht, známá to postavička Psího plátku a okolí, náturou dobroděj a otec skvostné dcery přesně v tom správném věku, byl onoho dne nespokojen sám se sebou. Asi jako ženská když se vrátí od kadeřníka. Leč Ludovicus na vzhled nedbal. Tížila jej nečinnost a faustovský komplex.

Od samého jitra přecházel ve své pracovně jako v kleci lev a ne a ne polapit nápad. Bioproudy se mu v mocných poryvech proháněly studenými chodbami letitého nehostinného domu, třísily se o stěny a roztříštěné se pak do nich vsakovaly, až i dům byl nespokojen sám se sebou.

Dcera Erika se pro jistotu zašila do podkrovní světničky, v níž si snila takové ty dívčí sny. Joj, to by bylo vyrazit si na špacír s nějakým slušným a švarným mládencem...

Náhle dům zavibroval. Taťka dostal nápad. Erika na víc nečekala, vklouzla do kalhot, natáhla si svetr, hmátla po kabelce a odsvištěla po schodišti. Teď se může courat třeba až do večera. Taťka si ničeho nevšímne.

Ludovicus její odchod vskutku nezaregistroval. Stál vprostřed pracovny, oči upřeny na popraskaný a poskvrněný strop.

„Pokořím čas!“ mumlal. „Svíjet bude se mi u nohou, já na krk mu dupnu a pak s ním zamávám jak s bílým šátkem na rozloučenou!“

U Ludovika je totiž podstatný nápad, ono spásné co. Jak přichází jakoby samo od sebe a na proč se nikdy moc neptá, nějaké proto se a posteriori nebo i post festum vždycky najde.

Rozběhl se po domě jako divý. Bral místnost za místností, a protože Rumpfbrechtovi nemají korálky, dovíral dveře průvan. Šmejdil v zapavučinovaných koutech a plížil se smetištěm na půdě, natolik zaujat oním novým nápadem, že ani v souvislosti s kolosálním nepořádkem si na Eriku nevzpomněl. Buďme spravedliví, nic proti Erice, spíš naopak, ale nezabilo by ji, kdyby čas od času kapánek vyšůrovala. Ono nestačí zakopnout ohryzek pod postel nebo odklidit taťkovy ponožky z chytrých knih, kde sloužily jako záložky! Vždyť od hlodavců chránila jejich dům pouze intelligence těch roztomilých zvířátek. I ubohé myšky domácí se záhy dovědly, že v domě šilencově by to nebylo to pravé ořechové.

Ludovikovo pohybové běsnění trvalo necelé dvě hodiny. Dům vypadal jako po domovní prohlídce. Génius se vrátil do pracovny potřhaný a špinavý, ale s tvůrčím leskem v očích a roztodivným harampádím v náruči, jež pustil hřmotně na stůl a jal se z něho tvořit...

... Erika zatím bloumala křivolakými uličkami Vnitřního Města. Vytvářela si v žaludku močál zmrzlínami a obloženými chlebičky a zalávala sytou tu směs předraženými a přeslazenými a zteplalými nápoji. Nohy ji zanesly

na most a tam s potěšením sledovala cvrkot v davu jinozemců, tisnících se kolem domalováváčů předmalovaných vedut, přehrabujících se v kufřících obchodníků s prsteny, vyřezávanými ze zaručeně pravého kavkazského ořechu, s dřevěnými nebo kamennými přívěsky, jež zdobily ryté či malované miniatury. Sledovala počínání černých penězoměnců. Ti se, panečku, oháněli! S pobavením patřila na biřice, kterak kráčejí krokem více než loudavým, aby všem těm šizuňkům umožnili pláchnout. To se dalo tak: Biřicové se hlemýždili. Před nimi rázoval vlasatý mládenec, posykávaje na své obchodně zdatné druhy. Ti omluvili se svým zákazníkům, sklapli víka černých kufříků a nenápadným krokem se ztratili v davu, jenž se rozptyloval zvolna a s porozuměním. O kus dál se ta nevinátka opřela o zábradlí a zaujatým sledováním labutí, vznešeně křížujících hladinu líné řeky, si krátila čas, dokud biřici nepřešli. Den Erice plynul více než krásně. Zastavila se i na hřbitově u matčina rovu a položila naň květiny.

A když slunce odpískalo večerku, zamířila k domovu...

... Přibližně touž dobou Ludovicus dorealizoval svou novou ideu. Byla to škatule.

Byla to ošataná překližková škatule o rozměrech 216 x 216 x 57 mm, z níž čnely čtyři antény, jedna z každého rohu. Něžně jim říkal gravitační čočky. Uprostřed škatule se jako jezírko leskla reflexní hmota, jež po roztočení gravitačních čoček a následného vzniku gravitační klece měla odrážet různé nežádoucí faktory. Tak nějak to zkrátka bylo. Na podrobnosti se musíte Ludovika zeptat sami.

Natřel ten nesmysl stříbřitou barvou, aby jej mohl nazvat Stříbřitým halmochronem, pak ho dal oschnout na parapet. Byl spokojen sám se sebou. Plodně užil dne a žaludek se radostnými fanfárami hlásil o svá nezadatelná žaludeční práva. Stroj vyzkouší nazítří. Ani v nejmenším nezapochoyboval, že bude fungovat. Nejdřív si dám baštu a potom koupel, rozhodl a zazvonil na androida Tonína.

„Prostří i pro Eriku, milý Toníne,“ pravil. „A vůbec, kdepak je Erika? Zdá se mi, že jsem ji dlouho neviděl,“ zajímal se.

Tonín, ač mu to z jistých a pro něho možná i choulostivých důvodů nebylo nic platno, držel nad Erikou ochrannou ruku. Zrozpačitěl. Útrap výmyslů a lhaní ho naštěstí zbavila sama Erika.

„Kde bych byla? Tu jsem, tatko!“

Ta vám teda měla kliku. Přišla včas jako soudní obsílka.

„Ale moc jíst nebudu,“ pokračovala. „Nějak nemám chuť a pak – zase jsem poněkud přibrala.“

„Jdi někam s tou dietou. Není ti něco?“

„Co by bylo? Normálka. Šetřím si žaludek na zítra.“ To je ale potvora mazaná!

„Na jaké zítra? Zítra se testuje halmochron. Stříbřitý halmochron.“

„Zítra nás přece čeká strýc Bernard, tatko!“ upomínala ho.

„Jéžišmarjá!“ chytil se Ludovicus za hlavu „Já na to málem zapomněl!“ Zde lhal, neboť zapomněl nikoli málem, nýbrž úplně. „V tom případě vyzkoušíme halmochron u Bernarda. Čas ostatně není závislý na místě.“

Zavládlo ticho, přerušované toliko Ludovikovým mlaskáním a srkáním. Vytrávilo mu. Tonín pro zvýšení chutě předčítal jídelní lístek jednoho vyhlášeného hotelu: „Menu číslo jedna! Plněná broskev! Hovězí vývar se šunkovým svitkem! Pstruh po mlynářsku s citrónem! Svičkové řezy s drůbežími játry! Mandlový pohár! Míchaný salát! Káva! Menu číslo dvě! Šunkový kornout s křenovou šlehačkou! Jemné ragú z kuřat...“

„Vážně už nebudeš?“ otázal se Ludovicus a rovnou si přitáhl Eričinu roznimranou sekanou.

„Je to výborné, Toníne. Gratuluji,“ zahuhňal.

„Dělám, co mohu, pane,“ uklonil se Tonín.

„A co nemohu, o to se alespoň snažím. Vepřový řízek na šampionech! Šunková rýže! Sezónní salát! Broskvový terč...“

„Toníne, připrav na zítřek dvě rikši a vyříd’ Galenikovi a Atolovi, že jedeme na venek za Bernardem. Tobě svěřuji dozor nad domem a nad Astázií, Gelou a Etou.“

„Nemohl bych jet, pane, s vámi?“ otázal se žádostivě Tonín. Kdepak, jemu o venkovskou stravu nešlo.

„Nemohl.“

Tonín se opět uklonil a zamířil ke dveřím.

„A ještě bych se při dobré paměti vykoupal,“ zavolal za ním Ludovicus.

„Ohřejete si vodu sám, nebo ji mám dát ohřát do klasicky?“

„Klasicky, klasicky. Dneska jsem už dopřemýšlel.“

Na vysvětlenou musíme uvést, že Ludovicus si totiž nežádka ohříval vodu myšlením rozpálenou hlavou.

Tonín odkráčel. Odkráčel nejen z místnosti, ale i z tohoto příběhu. Odkráčel s žalem v androidském srdci.

Za rozbřesku vyrazily od domu dvě rikši, ovládané Atolem a Gelikem. Rozloučit se před dům s nimi přišli: Android Tonín, androidka Astázie, androidka Eta a androidka Gela. Psi plácek tou dobou ještě vyspával, neboť měl za sebou úplněk. Psi byli od vytí celí ztahaní a s nimi i měštění, jimž ta kakafonie nedala celou noc oka zamhouřit.

Měli před sebou dalekou cestu. Dobrých sto mil, z toho asi dvacet Městem.

Biřic ve strážním punktu na hranici Vnitřního Města si jich ani nevšiml. Že by podřimoval ve službě? Tomu se nám ani věřit nechce!

Nastala nervózní etapa – Sídliště. Sídliště se právě probouzelo. Plamenné meče časového znamení vyháněly z ložnicových koutů. Ludovicus však načasoval odjezd vskutku rafinovaně. Největší hrozba – občanská garda – uléhala po noční službě a nemohla obtěžovat a vydírat pocestné.

Definitivně si oddechli, když za sebou měli i Skládku s hrozivými postavami v umolousaných overalech, jež je němě sledovaly malýma prasečíma očkama. O smetácích se povídalo, že se tváří, jako když nedovedou do pěti počítat, ale že jsou schopni pěkně podlých kousků. Povídalo se rovněž, jací jsou to ve skutečnosti boháči. Každý víkend si prý chodí podobně jako někteří zazobaní robotníci bytovkařit do Vnitřního Města, kde vlastní v centru víkendové byty, ne-li celé domy.

Sluníčko začalo hřát a naši přátelé uháněli poklidnou silnicí lemovanou ovocnými stromy, poli a pastvinami. Potkávali povozy, obtížené zeleninou, masem, ovocem, mlékem, vejci a drobným rukodělným zbožím. To všechno bylo ve Městě na dračku. Předháněli dráby na kolech, zatímco drábové na robotech předháněli zase je.

Androidi jsou stejně lepší, uvažoval Ludovicus. Působí tepleji než ty obludy plechový. Androidi jsou skoro jako my až na to, že nemají pupík a reprodukční orgány. Chichi, tenhle robot měl i majáček. Jak nevkusné!

Koldokola se rozbíhal pracovní den. Polní roboti se oháněli po polích, silniční roboti se oháněli v příkopech, lesní roboti se oháněli v lesích a hroboti zahradničili na krchůvcích. Nikdo nezahálel.

Erika si krátila cestu četbou jakéhosi dívčího románu. Jmenoval se tuším Zlatovlasá Máňa v plechu nebo tak nějak a byl jen o něco málo kratochvilnější než cesta.

Mimořádných událostí nebylo.

V chalupě zastihli pouze tetu Cilku. Vrtěla na kuchyňském robotu krém, aby jim ozdobila dort na uvítanou.

„Tak vás vítám!“ zavřeštěla do kraválu. „Bernard je tu hned. Jel s Otou do lesa. Posad'te se, ať nám nevynesete spaní!“ Vypnula robota a utřela zástěrou židle. „Ty jsi, Eričko, ale vyrostla! Je z tebe hotová slečna! A ty si, Luďane, taky sedni, von ten tvůj hlavohrom počká.“

Teta Cilka bývá občas absolutní telepatka, čte dokonce i takové myšlenky, které vás ještě nebo vůbec nenapadly. Čte i mezi řádky, takže by mohla být v celém okolí nejinformovanější. Kdyby chtěla. Dialogy Cilky a Bernarda vypadají asi takto:

„Tý, Cilkó...“

„Já vím.“

„Kam ho...“

„Na půdu.“

„To abysem tam teda...“

„To bysem řekla, je tam bordel!“

Povšimněte si laskavě nekultivovanosti jejich dialogu ohledně ubytování Ludovika, který se koná jen proto, aby Cilka nemusela vést věčný monolog.

„Tak copá je u vás v Městě novýho? Vidím, že nic. Tady se taky nic zvláštního nestalo, jenom stará Štajndlová ňáko marodí, prej bude muset na urologii, nebo snad na neurologii? Ale to je fuk, né. Donát minulej tejden zakop a vrazil si hrdlo vod konve na zalévání do břicha a Marvel seřezal vnuka šlahounama od jahod, co se do něj vešlo, páč mu ten parchant přeprogramoval robota, né? a ten místo sekání trávy, posekal celej plot, kluk si eště teď nemůže sednout, taky jsme honili Jirova dědu, zase se chtěl všet, né? a vzal si tentokrát zelenej kabát, takže nám to trvalo, než jsme ho našli, a taky prej onehdá vobcházel hrobot, takže asi někdo umře, nojo, musíme tam všichni, jeden dřív a druhej pozděj, né? Bernard už jede a zase bude mít řeči, že jsem prej ukecaná...“

Zakrátko se rozletěly dveře a vešel sporý, větrem ošlehaný mužík s michlem na hlavě.

„Co to vidím? Co to vidím? Brácha! Erička! A ty tady jenom meleš a nic hostům nenabídneš. Dáš si...?“

„Rum nejni,“ řekla Cilka.

„Tak...“

„Pivo taky né.“

„Tedy...“

„Luďan nikam nepude, páč je unavenej po cestě. A taky je celej žhavej, aby si vyzkoušel ten hlavohrom, né? Jakpa se dlouho zdržíte? Nenene, aspoň do neděle, nebo se budu hněvat. Žádný že pozejtří!“

Ludovicus se zmohl pouze na tři slova:

„Halmochron, nikoli hlavohrom!“

Cilka zkrátka lezla na nervy už od prvního okamžiku a jistě chápete, že Ludovicus by rozhodně dal přednost včasnějšímu odjezdu. Jenom si představte první den, druhý den, třetí den... Cilka však rozhodovala o vajíčkách, kedlubnách, drůbeží a podobných přízemnostech.

„Eslipa už máš nákýho mládence, Eričko?“

I ty jedna! Jenom nepovídej! Všech deset by museli vobliznout. To já v tvých letech...“

Bernard s Ludovikem využili změny Cilčiny pozornosti a vypařili se z kuchyně. Zamířili k rikšám. Atol a Gelicus stále ještě trčeli za řídítka, zraky upřeny na znehybnělého Bernardova Otu.

„Můžete, mládenci, slízt a vodnýst tu bagáž do světnice,“ řekl dobrácky Bernard a odplivl si. „Já vám pomohu.“ Chystal se vzít balík, co byl úplně navrchu, ale to už u něho byl Ludovicus.

„Moment, moment, brácho, tohle si vezmu radši sám.“

„To je ten tvůj tentononc?“ zajímal se Bernard a sápal se po balíku.

„Haksny pryč, já sám!“ odehnal ho Ludovicus a ani nepostřehl, že přechází do jiné jazykové roviny. „Ty bys mi to, vole, rozflákal. Můžu to tady někde vyzkoušet?“ rozhlížel se.

„To je zas nějaká kravina na elektriku, co? Že už konečně nevymyslíš něco na vzduch, na vítr; na slunce nebo prášky proti blbosti.“

„To zas jindy. Kde to můžu vyzkoušet?“

„Pudem do robotárny,“ rozhodl Bernard, odplivl si a dal Otovi pokyn, aby ho na sledoval.

„Ten plechovej pude s náma?“ ptal se Ludovicus a bylo vidět, že mu robotova přítomnost není zcela po chuti.

„A to ho mám nechat venku? Tahle nemá tvář stojí, bráško pěkný peníze, než aby mohla stát na povětrí jen tak pro nic za nic,“ odplivl si Bernard.

„Musíš furt flusat jako velbloud?“ štětil se Ludovicus.

„Já neflusám, já pliji,“ opáčil důstojně Bernard. „Oto, jdeme!“

Zalezli do Bernardovy robotárny, plně všelijakého nářadí, odložených krámů, přídatných dílů k Otovi a pozůstatků jiných robotů, jež sháněnlivý Bernard posbíral na smetišti. Oto si zalezl do kouta a Ludovicus na něj záhy zapomněl. Vybaloval halmochron.

„To má bejt jako co?“ zajímal se Bernard.

„No přece halmochron, brácho. Chňápeš? Stroj času!“

„Jo. A k čemupa?“

Ludovicus se soustrastně pousmál. Bude to muset tomu buranovi vysvětlit.

„Pokoříme čas. Nenecháme se jím více uná – trapně unášet,“ rozohňoval se. „My ho předběhneme, my poběžíme proti němu, my jím budeme procházet křížem rázem...“

„To mi připomíná, že proti větru se moc chcát nedá,“ řekl Bernard, který odkudsi vyčaroval zaprášenou poloprázdnou láhev a podával ji Ludovikovi se slovy: „Tady máš hadr a trochu ho votří.“

Ludovicus pochopil velmi rychle. „Votřit bysem ho moh, je celej zaprášenej.“ A pořádně se napil. Bernard obrátil oči v sloup, ale pak mu láhev vyrval z ruky. „Říkal jsem trochu,“ odplivl si.

„Jo, k tomu tvému chcání. Taky by to šlo. Když máš dostatečnej tlak v močový trubici, tak i vítr přečůráš.“

„Jasný,“ zasmál se Bernard, který zrovna ukrýval láhev a vyložil, si Ludovikova slova po svém. „Musíš mít tady!“ a poklepal si na hlavu. Pak se vrátili k halmochronu. „Hm, a k čemupa ti bude?“

„To je vono, brácho. Teď jsi na to kápl. Vrátime se třeba do dětství a já ti dám zase přes hubu, že mi nechceš pučit kolo... Stejně se mi ten halmochron zdá ještě zaprášenej...“

„Tenkrát jsi dostal přes hubu ty a pak jsi žaloval fotrovi,“ držel se Bernard hlavní linie hovoru.

„Já žaloval?!“ ohradil se Ludovicus. „No dovol! Hele, nechme toho. Nechme toho. Nebo se můžem podívat do budoucnosti, do našeho dědství.“

„To bysem nerad,“ řekl rozpačitě Bernard.

„Tak teda né,“ mávl Ludovicus velkomyslně rukou. Pak si zabrnkal o šle a čtverácky mrkl na Bernarda. „Víš co? Zatím ho jen tak trošilinku vyzkoušíme, abysme věděli, jak to vůbec šlape, né?“

Zapojil halmochron a přejel rukama o antenky.

„Teprve se rozbíhá. Ale že je to prácička, co? To jsou zlatý ručičky, co?“

„Jen aby nám to nestrhlo naši elektrárničku,“ strachoval se Bernard.

„No co, né! Vody máte ažaž!“

„To zas jo,“ připustil Bernard.

„Když je vody habaděj, tak je šťávy habaděj. Jedeme dál!“

Civěli na halmochron. A ono nic. Bernard to vyjádřil vystižně. „Tak koukám, že hovno.“ A odplivl si.

„Vyčkej času. Však von se za čásek ňákej rezultát určitě dostaví. Není možný, aby to neběhalo, to se mi ještě nestalo. Ale měla by nad ním bejt záře. A vona není.“

„Jseš si tak jistej, že se někam dostaneme?“

„Jistej... To je moc velký slovo... Řeknu ti to jinak. Vono to nějak dopadne a pak už to zkorigujem. Chápeš,

brácho? Pokus a omyl. Pokus a omyl. Pokus a omyl. A tak furt dál, až je z toho vítězství ducha nad hmotou.“

„Hm,“ odplivl se Bernard. „Ale jestli se dostanem do minulosti, tak ti zas rozemelu držku. Je ti to jasný?“
Stále se nic nedělo.

„Víš co?“ řekl Bernard.

„Ano?“ Ludovicus byl duchem poněkud nepřítomen.

„Že bysme to tady jako nechali, ať si to zatím dělá a šli si sednout ven na sluníčko?“

Sedli si na kládu, vyhřívali se v odpoledním slunci a vzpomínali na dětství. Vzpomínali na to nešťastné kolo a nemohli se dohodnout, kdo komu dal tenkrát vlastně do úsměvu. Shodli se toliko v tom, že Bernard majznul Ludovika motyčkou přes hlavu a Ludovicus se chopil luku, napjal tětivu a projel šípem Bernardovu botu. Bota obsahovala nohu...

Cilka s Erikou zatím v kuchyni potíraly dort krémem.

„A von to věděl, že umře. Padesát let: Jen považ, Eričko! Von nebyl blbej, von to věděl. To je holt život. Teď čtu zrovna vo těch kosmonautech, napsali to dva, jeden se jmenuje, já už nevím, nevdí, voni si tam vzali slepici a měli vejce! Vono není tak těžký vyletět, ale přistát, to jeden se tam i udusil, když...“

Venku to prásklo.

„To je čina!“ přistoupila Cilka k oknu. „Jako by minulej tejden nepršelo dost. To byly kroupy jak holubí vejce a já jsem říkala Bernardovi...“

Bráchové zalezli zpět do robotárny a bylo jim, jako by na střechu někdo sypal vlašské ořechy. Znovu to prásklo a vyletěly pojistky.

Vtom jako by čarodějka příroda švihla kouzelným proutkem, vyjasnilo se, dopršelo, slunce se vrátilo a okénkem pohládilo oba bratry.

Bernard nahodil elektriku a znovu spustili halmochron a čekali dál. Bernard stál na prahu a chmurně hleděl na lehlé obilí.

Za necelých pět minut padaly kokosáky.

„Ještě že jsem Otu schoval,“ řekl Bernard do burácení hromu. Opět odešla elektrika a opět se rozjasnilo.

„Ty, brácha... to je divný,“ řekl váhavě Bernard, který ač nebyl legálním géniem, nebyl ani legálním blbem. Sáhl do skříše a jednou utřel prach. Pak podal láhev Ludovikovi.

„No, zkusíme to ještě jednou,“ odušil Ludovicus, který už taky něco tušil.

Dostavil se totožný efekt.

„Chlapi, jděte s těma vašema pokusama do prďous,“ vběhla do robotárny Cilka s pláštěm přes hlavu a v gumácích.

„Nebruč stará, to bude dobrý,“ chlácholil ji Bernard.

„Já ti dám dobrý!“ štekla Cilka, popadla z kouta krumpáč a rázně ho zařala do halmochronu. Nakonec na nešťastném přístroji ještě několikrát poskočila.

„Tak a teď je to skutečně dobrý,“ řekla spokojeně a vítězoslavně odkráčela do skomírajícího deště.

V robotárně zavládlo ticho. Nad troskami Halmochronu mihotala slabá záře, za pár vteřin domihotala a v robotárně opět zavládlo šero, dokud je nezahnal sluneční paprsek.

„Ty, brácha, já bysem zrovna neřekl, že to byl stroj času,“ mudroval Bernard.

„Svým způsobem byl,“ řekl rozmrzele Ludovicus. „Až na to, že nepohyboval v čase s náma.“

„Já bysem tomu spíš říkal stroj nečasu,“ odplivl si Bernard.

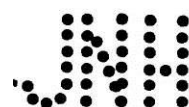
Ludovicus na to nic.

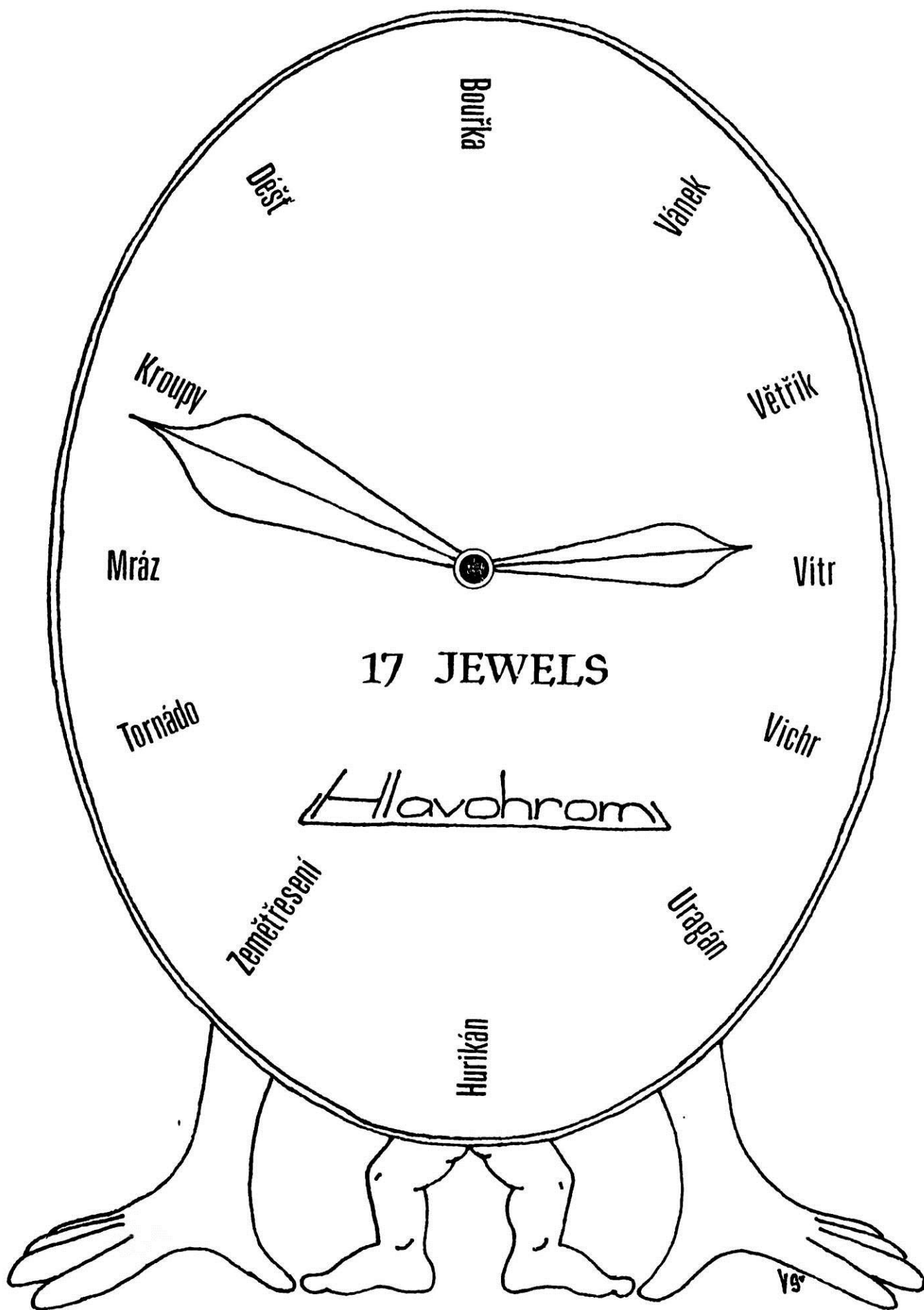
„Za tohle by nás mohli i upálit,“ pokračoval Bernard. „Buď rád, že to Cilka rozbila. Vona to myslí dobře. A Cilka bude mlčet jako hrob. Hele, utřeme aspoň trochu prach, co?“

„Já si stejně myslím,“ řekl Ludovicus věštecky, „že jsem na správný cestě. Ta ale píše, brácha! Podle mě nazrál čas. A když nazraje čas, tak se něco vynalezne, dřív nebo později. Já se nevzdám a zkusím to znovu. Jinak a líp!“ To už křičel.

„Ale víš, že jo,“ chlácholil ho Bernard. Něžně mu vytáhl láhev z ruky, dorazil ji a postavil na stůl. Pak vzal Ludovika kolem ramen a směřoval ho ven z robotárny. Na prahu se zastavil a řekl:

„Koukej, už se časi!“

F. HOUDEK

kvíz

„Vážení diváci, jako další číslo naší superšou jsme pro vás připravili zábavný manželský minikvíz. Ano, v tomto okamžiku přestáváte být v našem pořadu pouhými diváky a stáváte se jeho spolutvůrci.“

Manželé Valentovi se znepokojeně zavrtěli.

„Že se vám do toho nechce? Aha, zapomněl jsem se zmínit o cenách...“

Muž v křesle si opovržlivě odfrkl.

„Čtyřicet hlavních výher! Buď nejmodernější typ Hry, nebo deset dvouhodinových programů pro ni podle vlastního výběru!“

„Teda!“ pravila žena.

„Vidíte sami, že trochu aktivity za to stojí. Ostatně nepůjde o nic těžkého. Na třináct otázek odpovíte za a: co nejtípněji, za b: pravdivě. Vaše humorné odpovědi postoupí přímo do slosování třiceti výherců, vážné budou statisticky zpracovány a pak z nich počítač sestaví poradník deseti nejprůměrnějších párů roku.“

Jak vidíte sami, můžete při troše štěstí vyhrát dokonce ceny dvě!“

„A nebudeme se muset tahat o Hru,“ zamumlala žena okouzleně.

„Obě odpovědi spolu s čísly otázek pošlete do půlnoci na adresu ČH-P1-SILCEN 2112. Na každou otázku máte různě dlouhou dobu, postačující podle psychologů právě na zodpovězení, ne však na hádku. A ještě poslední informace: Okamžiky přemýšlení a diskusí vám zprjemní Elektronický orchestr hlavního města Prahy FOK. Ticho, prosím, začínáme! Zahřívací otázka, či spíše úkol: Připravte si papír a tužku...“

„Chacha,“ zasmála se žena.

Manžel projevil více praktického ducha: „Janku! Sedneš si k tiskárně a budeš psát číslo otázky a obě odpovědi. Jo, a taky pro jistotu zapni nahrávání.“

„Připraveni? Otázka číslo jedna: Jak dlouho jste spolu?“

„Nesnesitelně dlouho,“ řekl muž.

„Ty...“

„Za á.“

„Stejně jsi...“

„Počkej, ještě vážně... to máme pětasmdesát a kolik je sto dvanáct... Janku, spočítej to! A napiš za bé!“

„Číslo dvě: Jak slavíte výročí svatby?“

„A, kondolence.“

„Počkej, Janku!“ křikla žena. Pohlédla významně na manželovo břicho. „Napiš: Zvážíme se a zapíšeme přírůstek. Podle toho oslavujem. Tak. A teďka si odpověz bé!“

„No, dáme si lahvinku něčeho dražšího,“ zahučel muž zmateně, „sluha nám uvaří dobrý jídlo a pak si vyberem život nějaký slavný dvojice a společně si ho prožijem.“

„Tři: Záliba partnerky?“

„Vaření.“

„Hehe, vynikající! Ale co za bé?“

„Tohle je bé! Srandu musíme teprve vymyslet.“

A nehádej se, čas běží. Už to mám. Jíst, co jsem si navařila!“

„Čtyři: Záliba partnera?“

„Ležet na kanapi a rejpat,“ pospíšila si žena. „Bé, koukat na holo.“

„Počkej, to vypadá blbě,“ ohradil se muž pro prosebně. „Něco jinýho...“

„Ale co? Hele, ještě máš v šupletí to album?“

„Jasně! Janku, napiš filatelie!“

„Pět: Společné záliby?“

„Á, Hra.“

„Bé, Hra,“ pronesli oba současně. Zaražene se na sebe podívali.

„Tos myslel vážně, cos řekl?“

„A ty?“

„Šest: Kde jste letos trávili dovolenou?“

„A, všude. Máme Hru a magnetoskop. Bé. Nikde. Máme Hru a magnetoskop.“

„Dobrý,“ broukl muž smířlivě.

„Sedm: Jaký pěstujete sport?“

„A, taháme flašky do osmnáctého patra, poněvadž věčně nefunguje výtah.“

„Bé. Selektivní neuroforézu.“

„Počkej, Janku! To bé tam nedávej...“

„Proč? Vždyť je to pravda!“

„Ale vypadáme jako peciválové. Co když vyhrajem a oni budou číst naše odpovědi, ha?“

„Dobře, ale... Janku, co si o tom myslíš,“

„Snad by se dal napsat jogging, paní. Máte ve skřini ještě pořád ten běhací pás.“

„To je ono! Vraž to tam!“

„Osm: Oblíbená květina manželky? Odpovídá manžel...“

„A, majoránka v bramboračce, hehehe. Bé... Janku, jakže se tohleto jmenuje?“ mávl rukou k váze.

„Frézie, pane.“

„Devět: Oblíbené jídlo partnera? Odpovídá manželka...“

„Jakýkoli maso, když je ho hodně,“ vyrazila žena mstivě. „Bé, vepřová s knedlíkem.“

„Deset: Nejhezčí Společný zážitek právě končícího se roku?“

„Že proběh bez události,“ odpověděla žena.

Muž na ni vyjeveně zamžoural. „Teda... bez nepříjemných, myslím tím.“

„Bé, Šalamoun ve Hře.“

„Jenže to není společnej. Slyšels přece, že chtějí společnej.“

„No jo, sakra... co zlevnění kazet s programama?“

„To zas vypadá moc spotřebnícky. Janku, porad!“

„Snad by se dalo použít narození Milušky.“

„Jasně. Napiš: Narození vnučky. A je to!“

„Jedenáct: Chybí vám něco ke spokojenosti?“

„A, výhra v týchle soutěži, hehe. Bé... nevím. Co ty?“

„Taky ne... Tak tam dáme nic!“

„Otázka do tuctu bude kapánek na tělo, ale proč ne? Jsme přece dospělí a chceme se bavit... Takže: Jak často se milujete jako vy?“

„Do toho nikomu nic není!!“

„Počkej, ber to ve srandě, jde přece o ceny! Janku, jak to ten šašek myslí?“

„Domnívám se, že má na mysli koitus bez požití hry Životy slavných.“

„Ale Vašku, tohle přece...“

„Mlč! Jenomže mě stejně nic nenapadá...“

Takhle pitomě vtipkovat... už to mám! Milujem se furt, nesouložíme nikdy!“

„Václave!!“

„No co, slogan je to pěkněj. A taky jim ukáže, jak jsou blbí!“

„Jenom jestli nedělají voly oni z nás...“

„Ale co za bé?“

„To je snad jasný! Nikdy!!“

„Jasný to bejt může, ale jde jim o ten průměr. Jednak si to lidi takhle na rovinu nepřiznají, ale hlavně je mezi nima spousta mladejch, který si ještě lecos namlouvají...“

„Poslední otázka, třináctá: V kolika případech jste k zodpovězení potřebovali unidoma?“

„Za bé, na minulou otázku: Jednou měsíčně!“ vyrazil muž a aby předešel námitkám, ihned pokračoval: „A, ve všech případech, tedy unidom, hehe. Bé, Janku?“

„V šesti, pane.“

„To je moc. To taky nikdo nepřizná. Napiš dva.“

„Upozorňuji, že to neodpovídá pravdě.“

„Upozorňovat mě můžeš, ale napiš tam... teda tři, no.“

„Pane...“

„Hele, jdi do háje a vypni se jo? Počkej. Napřed napiš třináct bé: čtyřikrát a pak se můžeš vypnout.“

„Ještě nám přines novou flašku a mísu jednohubek!“

„... se vrátíme krátce po půlnoci. Teď vás zveme na chvilku rovníkových rytů...“

Manželé Valentovi osaměli. Pokračovali ve sledování programu, ale nějak se nemohli soustředit. Popudila je snadnost, s níž se moderátor odpoutal od „jejich kvízu“. To oni nedokázali...

„Vašku, že jsi se mnou nesnesitelně dlouho to byl opravdu fór, vid?“

„To víš, že jo. Byla to jenom sranda, fakt.“

„Ale s tím přírůstkem na výročí taky, ne?“ dodal po chvíli, oči upřené na obrazovku.

Žena neodpověděla. I ona nespouštěla zrak z holovize.

„Nebo už jsem vážně tak tlustej?“

„No... Trochu.“

Znovu ticho. Kromě hlasu přijímače.

„Kde se ten Janek fláká, krucinál?“

„Přecis ho poslal vypnout...“

Před nimi tančili jacísi kombinanti.

„Ale že to byl blbej kvíz!“ vybuchl muž.

„A vůbec, celej pořad stojí za hovno!“

„Vašku...“

„Promiň. Jsem nějak to... podrážděnej. Asi jsem moc pil. Jdu na chvíli k sobě, jo?“

Ve své ložnici chvíli bezcílně přecházel a pak, jakoby se náhle rozhodl, přistoupil k psacímu stolu. Album našel v nejspodnější zásuvce, zavalené výpisy z účtů a půjček. Zazdalo se mu, že spolu s papíry shodil i něco ze sebe...

Z malých obrázků na něj hleděly napnuté plachty škunerů, plujících zpěněnými vodami. Kosmické lodě se vypínaly na pilířích z ohně.

V očích mu zakmitlo nadšení... Pak si vzpomněl na ženu. Vstal.

U holovize nebyla. Při ztlumeném zvuku vypadaly křepčící figury téměř děsivě.

Našel ji v kuchyni. Stála u linky, ruce po lokty obalené těstem. Plakala.

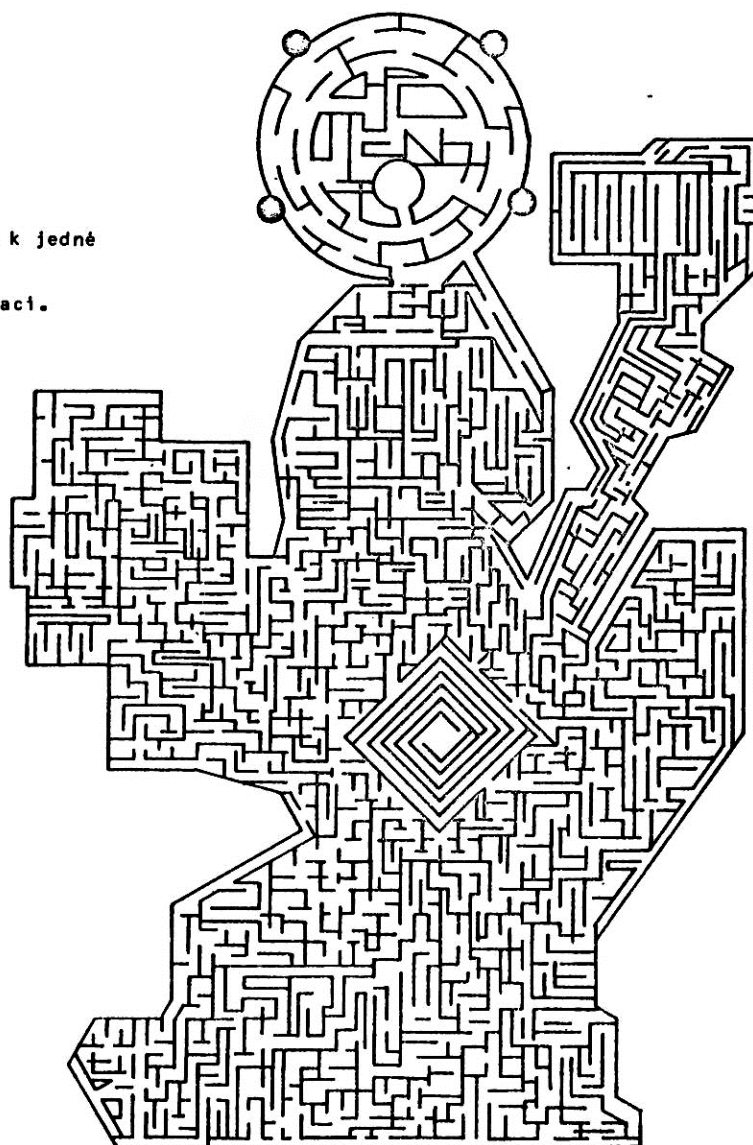
Sevřel upatlané ruce.

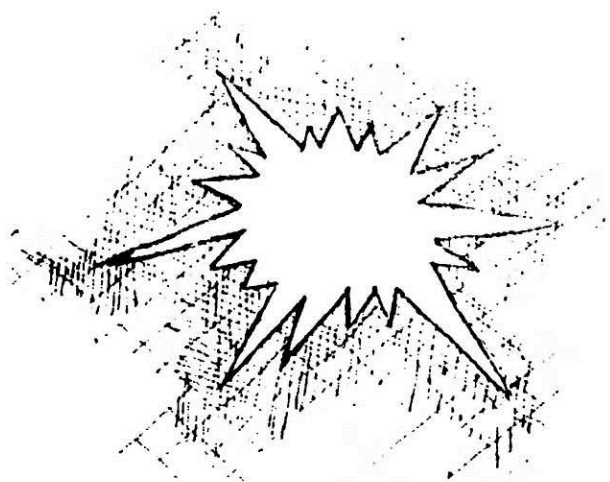
„Už ani ty pitomý knedlíky neumím...“

Stáli tiše a nehybně a poslouchali, jak plastická kukačka uzavírá další rok.

Zasláno jako příloha k jedné

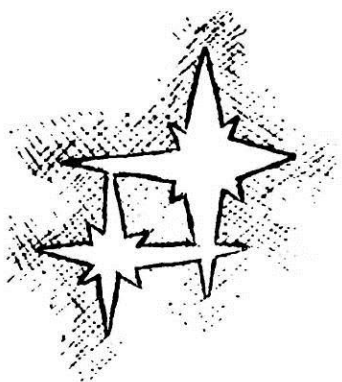
ze soutěžních prací.

OTAKAR

**a
d
á
m
e
k**

**N
Á
V
R
A
T

H
R
D
I
N
Y**

Byl to psí čas, šedivá duchna z mlhy ležela na ulici a lezla do kapes a za krk. Špatná chvíle pro reportáž, však taky komik Kroček moc humorný nebyl. Látejte potom článek do silvestrovského čísla.

Karel Zelenský zkontroloval, zda má tužkový magnetofon stále v náprsní kapse, vyhrnul si límec svého vlněného kabátu a vykročil po chodníku směrem k metru. Koněvova třída byla opuštěná, setmělo se, lidi už zapnuli televizory a teď chroupali kreky a buráky u sobotního programu. Jenom přes ulici v přízemí svítila čtyři okna. Chodil do hospody jen na obědy, ale teď se mu zachtělo spláchnout pachut', která mu zůstala v ústech po Kročkově zatuchlé kávě. Neměl kam pospíchat, z celé rodiny zůstal v Praze sám, a tak přešel na protější chodník.

Vdechl teplý vzduch, páchnoucí cigaretovým kouřem a pivem. Všechny stoly byly obsazené, štamgasti se hlučně bavili, občas se některý z nich zvedl, ale jen proto, aby odešel na záchod. Televizor na stěně se snažil, ovšem tady ho brali vážně jen při Brankách, bodech, sekundách.

„Copak, nechutná vám náš luftík?“ uslyšel od sousedního stolu.

Vyzábly děda, špatně ostříhaný, špatně oholený a zjevně špatně naladěný se na něho ironicky ušklíbl.

„Dnes už člověk málokdy narazí na kuřáckou hospodu,“ odpověděl, při řeči si svlékl kabát a šálu.

„Šak sme se pořádně v uličním výboru poštěkali,“ zamumlal stařík.

Zelenský se ještě jednou rozhlédl, ale volný stůl opravdu nebyl. Přisedl si ke chlápkovvi, vzal ze slánky ubrousek a pečlivě utřel na stolu kolem sebe kapky piva. Vytáhl tužkový magnetofon a zkontroloval, jestli je vypnutý.

„A to máte co?“

„Magnetofon. Dělam reportáže pro Svět v obrazech.“

„Ale?“ podivil se děda a viditelně ožil. Dopil pivo, naklonil se k Zelenskému a řekl: „To ste na dobrý adrese. Já vám můžu povědět...“

Zelenský zavrtěl hlavou.

„Dám si kafe a pak metro. Reportáž už mám.“

U tlustého hospodského si objednal turka, a když ho dostal, nepřístupně začal míchat ve skleněném šálku, občas mrkl na obrazovku.

Stařík zpozoroval jeho zájem, otočil se a chvilku se dívali společně. Ale jen co se Zelenského společník zorientoval, o co jde, promluvil:

„To je Helga a já vo ní vím všechno.“

Neochotně se na dědu podíval.

„Fakt, znám Bruna Žemlu.“

„No toho, co byl u Helgy první,“ dodal, když Zelenský nechápal. „Pane, kupte mi jeden válec, zapněte magič a já vám povím vo Žemlovi.“

Zelenský neochotně vytáhl magnetofon a zmáčkl červenou stopku na jeho konci. Stařec už akceleroval:

„Bude to historka o tom, jak se Žemla vrátil z Velkého letu. Byl to zábavný chlápek, tento Bruno, při čtvrtém panáku vždycky bavil celý stůl, dost často sem tam taky seděl.“

Ale vod tý chvíle, co ho žena vyhodila z kvartýru a našla si nového tatínka, do Bruna nic nebylo. Kámoši na něho tahali kameňáky, sami při nich mlátili hlavama o stůl, až se tady pivoj od výčepu vobával vo svý sklo, ale Bruno se jenom nemastně neslaně uculoval, aby je neurazil. Člověk by na první pohled řek, že mu ani ta šňába

nechutná, pil to jako vodu. Vždycky pět sklenek, pět piv a už se potácel zpět do svého kutlochu na svobodárce. A najednou zmizel, marně sem se rozhlížel, kde kloktá ze své skleničky, v celý Praze Bruna nebylo. Byl, není, zas tak mě nechyběl s tou svojí chandrou. Neřek' byste, kde jsem ho zase zahlíd.

Asi za rok si listuju ve Večerní Praze a najednou – celej Bruno. Oválná tvářička, hnědý vlasy na ježka, trochu vyvalené oči, malá bradička, velký nos, hleděl na mě z novin a pod fotkou zpráva, že nějaký Bruno Žemla z Prahy poletí za technika na federální základnu, co je tři sta kiláků nad Zemí. Ale to není všechno, za další dva roky v televizi hlásili, že federace vystřelí raketu k Velké Bertě, teda chcu říct, ke Krügerovi, a hádejte kdo si tam v tom šotu zkouší křeslo v pilotní kabině – Bruno! To už byl jinej člověk, sebejistý pohled, cílevědomý pohyby, kdepak byly časy, co nejistě šmátral rukou po stole, kde je jeho sklenička. Ale ženskou si nenašel, reportérce vykládal, že doma nechává jen svého desetiletého syna, i když šla tvrdě po jeho soukromém životě. Koubová z třetího programu, znáte ji.

No nic, vodletěl. Šlo to dobře. Občas sem se podíval divadelním kukátkem, jak se mu daří, ale když po zrychlení vypnul ionťáky, ztratil se mi. Sejde z očí, sejde z mysli. Koubová se chvíli starala, co a jak, ale když Amíci začali stavět Koperníka na Měsíci a naši chystali ten Frischův trik na ověření paralaxální konstanty, našla si na intervju další chlapy.“

Stařík se zkoumavě podíval na Zelenského, a když zjistil, že se chytil, poklepal prstem na prázdné místo před sebou. Chvilí odkašlával a teprve když dostal pivo a napil se, pokračoval.

„Bruno poctivě makal v dalekém vesmíru, posílal vědecky nesmírně užitečný zprávy, ve Vesmíru měl každé měsíci dvě stránky, ale lidi na něho celkem zapomněli. To víte, dnes každého zajímá jen dráma, boje vo život, setkání s E.T. A to Bruno neměl. Srkal si klidně svoje kafičko někde mezi hvězdama, škrábal za ušima Dolfiho, štupeval ponožky, hleděl na televizi, co já vím. Vo letu tam mi moc nevykládal.

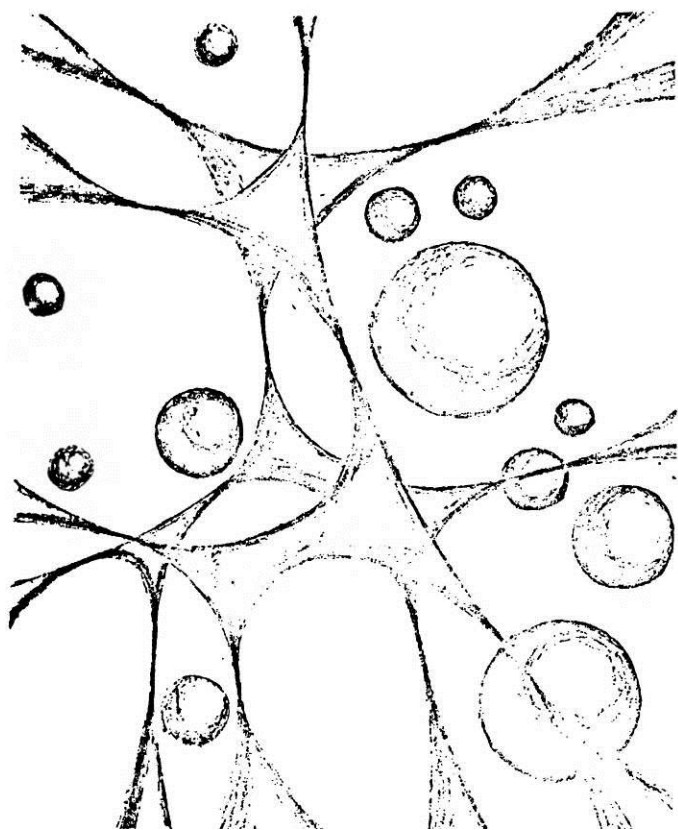
Na hlavní džob došlo až u Velké Berty. Vybrali mu letný průzkum druhé, třetí a páté planety, zaparkovat měl u čtvrté, u Helgy. /Víte, proč se tak menuje. Vobjevil ji z raketoplánového teleskopu v šestém roce Baumann a jeho stará měla to méno./ Jak mu řekli, tak Bruno udělal. Roboty vobsadil ostatní planety, na Helgu spustil super lunochod skoro vo lidský inteligenci a čekal na noviny. Víte sám, jak to dopadlo. Jakmile Bruno vodvysílal, jak se věci v globále mají, lidi začali pomalu balit kufry a Ameríkani byli rádi, že uzavřeli dohodu vo mezinárodním využívání kosmosu. Skoro Havaj, jen tlak trošku nad normál, ale Bruno jako nějaký kulantní vobchodník z devatenáctého věku prodal i to, prý dobrý pro hypertenviky. Jenže lunochod zas tak chytrý nebyl, jak si v Novosibirsku mysleli, zahučel do bažiny a bylo po průzkumu. Pak už jenom vysílal, že bahno je teplé čtyřicet stupňů, mírně radioaktivní, s výrazně protirevmativními účinky.

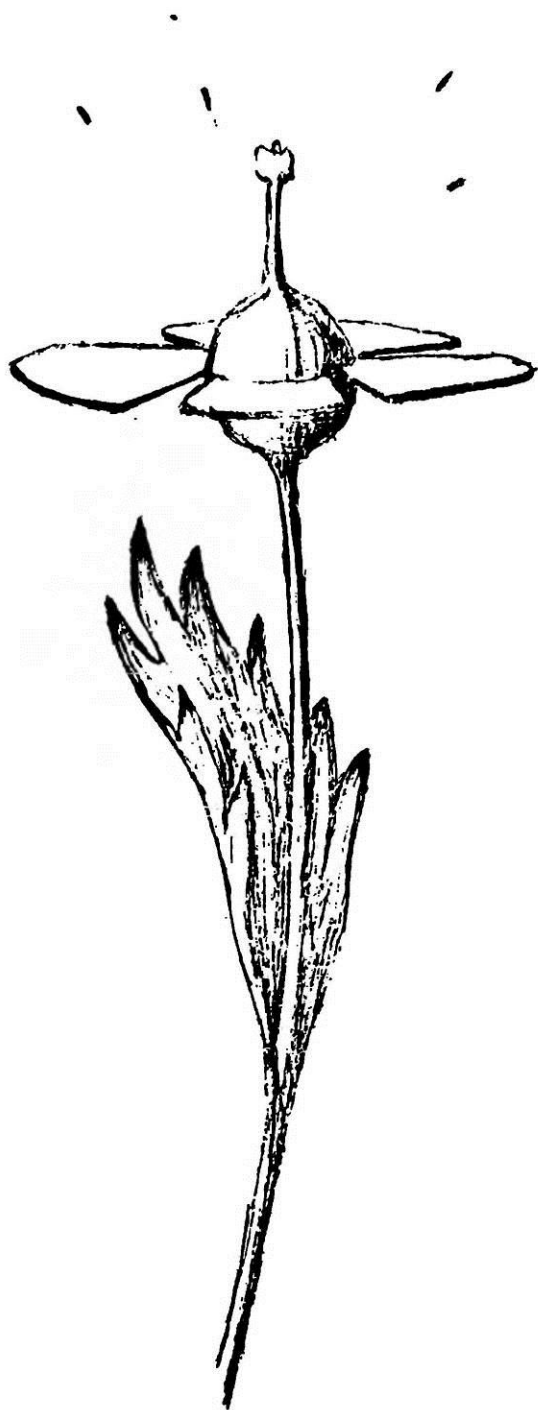
Na takové zprávy stačilo spustit na Helgu teploměr, a ne superstroj za sto miliónů, se dvěma kily zlata v obvodech a v ochranném plášti. Ve Vesmíru psali, že to bude velká ztráta, když se nepodaří podrobnější průzkum, že to zdrží osvojování Helgy vo deset let. Ale Bruno sebral vodvahu, oblík skafandr a vylezl ven ze své teplý komůrky. Měl tam někde jednoho primitivního zásobovacího robota, ale zablokovaného ve zkorodovaném krytu

lodi. Majzlikem roboval tři hodiny denně, zhubl vo dvě kila, no a nakonec za tři dny otevřel vrata násilím, jako konzervu. Když na Středisku kosmického výzkumu dostali jeho kardiogramy z té doby, mysleli si, že tam někde na podlaze škube nohou v posledním tažení. Manuálka v beztláči dá zabrat i trénovaným, natož Brunovi, kterej na trenažer moc nebyl.

Zásobovací robot měl na rozdíl vo lunochodu jen jednu krátkou hňácu, ale dost rozumu, aby si dal bacha na bláto. Bruno mu musel na dálku překopat program, než si dal říct a přilezl k zapadlému lunochodu na dosah. No, nakonec se to podařilo a superprůzkumný robot ještě prošmejdil deset tisíc čtverečních kiláků. Viděl sem první mapy Helgy – lesy, pouště, kamenitý planiny, ale už žádný bažiny. To až při dalším průzkumu se přišlo na to, že těch třicet procent slatin lunochod neobjevil, protože se už každému takovému místu vyhýbal na kilometry.

Proč to celý vykládám. Brunovi bylo po tom celým hrdinským zásahu jasný, že se stal slavným. Zachránil vlastně dobrou půlku průzkumu, celou helgologii, helgodynamiku, helgoskopii, chemický rozborů půdy, vrty. Když si postavil na kafe při startu zpět k Zemi, měl medaili Za vesmírný hrdinství v kapse, trochu dokonce šilhal po Saudově hvězdný ceně, co ji v Rijádu

dávají nejlepším z nejlepších. Ale kosmický let není něco jen tak. Bruno čekal zase lážo plážo, pohodu. Jenže sotva vopustil oběžnou dráhu poslední planety, vltl do meteorovýho roje, kterej lítal kolem Berty po tak eliptický dráze, že natáhnutý podvlíkačky sou proti tomu klasické kružnice. Přišel vo velkou tlamu, padesát metrů antén a když začal prach bušit na plášť jeho letadla, skřípal mu bejvák na svý ose jako chaloupka Baby Jagy na muří nožce. Vy nevíte, co je velká tlama?“

Stařík se na reportéra nedůvěřivě podíval, dorazil svoji sklenici.

Zelenský se pomalu dostával do role.

Když objednával pivo, tak chtěl dva válce jako ostatní. Děda s radostí pozoroval, jak výčepník nese hned dvě piva najednou, ale Zelenský uvedl věci na pravou míru, když jednu sklenici přitáhl k sobě a zhluboka se napil.

„To máte tak,“ vyprávěl dále upovídaný stařec, „celej trik je v tom, sehnat na velké let dost paliva. Sebou ho vzít nemůžete, to byste musel vodstartovat s Měsícem, zastavit a natankovat během cesty taky nejde.

Ale už starej Irvin si věděl rady – trychtýř. Když na iontový motor nasadíte dopředu velké trychtýř, kterej bude lapat hvězdný prach, posbíráte si šťávu za letu přímo z vesmíru. No a tak dnešní lodí mají vpředu několikasetmetrový kruhy, který elektromagneticky chytají každej atom, co se dostane do jejich blízkosti. Jenže někdy přiletí místo atomu obrovské šutr a pak je zle. Pro takový případy dělají lodě ze dvou částí. Velká tlama letí pár set tisíc kiláků vpředu, to podle rychlosti letu, malá tlama spojená s vlastní lodí za ní. Když velká nevyřídí meteor lejzrovými nebo částicovými děly, dojde k nejhoršímu, ale jenom pro ni, malá tlama má šanci uhnout stranou. Obě tlamy mají vlastní iontový motory, velká předává energii malé elektromagneticky. Manévrují tak, že se nejprve vychýlí z osy, aby se nepoškodily iontovými emisemi. Rusové říkají oběma tlamám Čuk a Gek, ale ani Fedorov mi neřekl, co ta slova znamenají.

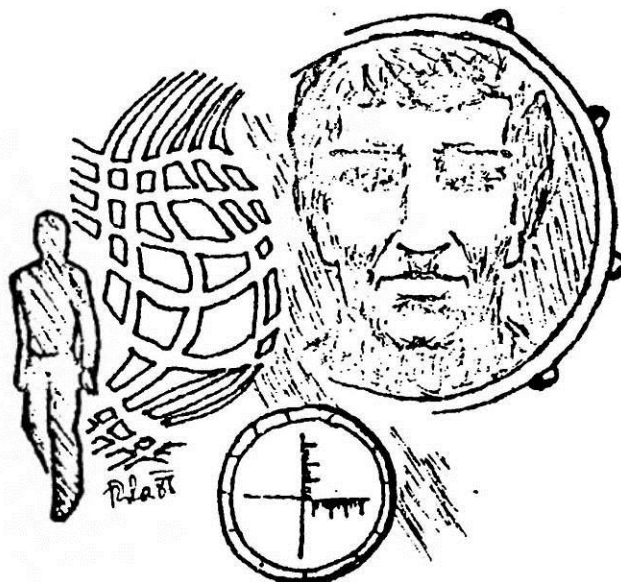
Samí kosmonauti se v tom svým žargonu nevyznají. Jo, a ještě vám musím říct, jak se dělá umělá přitažlivost. No jo, už tehdy měli umělou gravitaci. A proč neměli. Žádný pilot by nevzal džob, při kterým by dva roky poletoval jako nafukovací balóněk. Dělá se primitivně, protože pořád nikdo neví, jak vovládnout gravitony. Středem malé tlamy, co má válcovitý tvar, vede železná kláda a na ní se votáčí kus pláště. V něm bydlí Bruno Žemla se svým psem Dolfim, chodili nohama po obvodu a

hlavou dovnitř. Celej ten cirkus řídil komputer, kterej uměl mluvit lidským hlasem a byl tak chytřej, že vám mohl na obrazovce jenom podle řeči poskládat kompletní E-čip nebo také stvořit Selenu Munroovou jenom tak. A když ste chtěl, klidně vám ji rozpohyboval.

Ted' to máte komplet a já bysem kontinuoval. Každý kosmický profík vám řekne, že nejhorší sou šutry o velký rychlosti kolmý na směr letu. Co můžete vodstřelit dělem? Sotva takovejch pět gramů na dálku sto dvacet tisíc kiláků. Při větší váze máte šanci jen jako staří duelanti – ve zmenšeným vobrysu. A tak natočíte malou tlamu čelem k meteoru, pálíte z částicovýho děla jako u Verdunu, ale letíte pořád k místu M dva – vy a meteor, meteoru neubejvá a vám jde o kejhák. Bruno se už loučil s Dolfim, když komputer napadlo, že by měla střílet také velká tlama. A to Bruna zachránilo. Nějaký vzorek meteoru si vodnes, přišel o anténu, přišel o velkou tlamu, ale nepřišel o život. Docela by se mu ten kšeftík zamlouval, kdyby nebylo po televizi. Poletoval sice daleko, ale stále přijímal zprávy a programy ze Země. Ted' měl šlus.

Cože? Že třináct světelných roků daleko nemohl nic přijímat? Co by ne. Každý měsíc mu ze Země šoupli do jeho kvadrantu informační kapsli a z tý si Bruno všechno nahrával. Sám vodstřeloval na Zem taky takový piksle, těch pár deka urychlíte na časoprostorový skok jedna dvě; s celým korábem to je horší, to musíte pořádně zatopit pod kotlem, než můžete zmáčknot červený knoflík.

Co si měl Bruno počnout. Komputerák byl, co to neřít, plnej charakterových vad a nedalo se s ním rozumně rozprávět. Dolfi mluvit neuměl, celej den ležel s čumákem u díry, kdy už mu zase vypadne miska se žrádlem, na takový ty aktivní vodpočinky Bruno nebyl. Zkoušel hrát různý televizní hry, měl dokonce holografickýho Johna v tajemným lese, koukal se podruhé, potřetí na nahraný programy, ale stejně došlo na depresi. Každýho by to vzalo. Jen si to představte: žádný zprávy ze Země, nevěděl byste, jestli máte zalitý kytky v bejváku, kolik vám ukousla inflace z konta, co novýho v lize, jestli na vás stará ještě čeká. Na Brunu teda čekal jenom mladej Žemla, ale i to pro chlapa, co je úplně vopuštěnej, s životem vohroženým různým nebezpečím, hodně znamená. A tak se dal na režirování. Začal smolít pro svýho jedenáctiletýho syna příběhy ze života. Kam na to chodil, nikdo neví, ale fakt je, že když se propasíroval

časoprostorem na iontový dolet, měl už za sebou dvanáct story, jednu uhozenější, než druhou. Za Plutem režiroval třináctou vo kosmickém traperovi Luckym Tobiášovi, co lítal s nákladní raketou sem a tam. To si vždycky sed v pilotní kabině do křesla, nohy na pult a hned: Lád'o, nahod' mi tam začátek! Lád'a, to byl jeho komputer, co nesměl mluvit. Bruno mu to zakázal, když mu Lád'a začal sám vod sebe vysvětlovat jeho osobnost nechutnejma výrazama podle Freudovy školy. A Lád'a mu promítl na obrazovku starýho Luckyho, jak se štrachá do svý pilotní kabiny, protože mu komputer zase hlásí setkání s cizí vesmírnou lodí. To byl Luckyho úděl, furt ho na jeho špeditérskéjch letech někdo votravoval. Dojde tam a povídá: 'Zkontroluj mi lezry, protože zase usilujou vo moji existenci. Ale já svoji kůži neprodám lacino.' Ale komputer že ne, že jenom chtějí povykládat vo životě. 'Vo životě na Zemi, to znám. Špiclujou, aby potom zotročili moji rodnou planetu. Ale já je vosolím, že to bude vidět ještě u nich doma.' No a vleze do křesla, usadí si je na mušce a pustí jim pár megawattů do kožichu.

Ale to nebyli jen tak nějací E.T. Šlo vo kosmický batmany, co jim všichni v celým vesmíru říkali Zhasínači hvězd. Když se Lucky probral, ležel v průhledný energetický bublině, u nich na lodi a ty humanoidní vobludy chodí kolem něho, cvakají zubama a přes komputerovýho tlumočnicka vykládají, že to už má spočítaný a Země taky. Lucky zkoušel různý figle. Chvilí se před nima nakrucoval a s rukama nad hlavou zpíval 'Tady jsem bejby, čekám už dva dny', aby je zabavil, vykládal vo tom, že každá pořádná civilizace pěstuje humanismus, poučoval vo dobrým chování, vyhrožoval zničující odplatou, až se z toho unavil a prej, ať si s ním dělají, co chtějí.

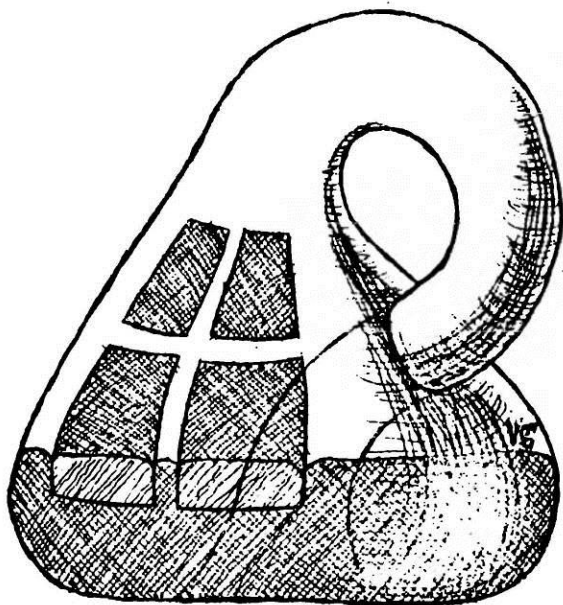
A jak tam tak sklesle seděl a litoval sám sebe, že ten nový karetní trik cvičil zbytečně a nikoho v hospodě s ním už neobloudí, vytáh z kapsy tři kuličky a začal si s nima hrát. Jen tak, v jedný ruce, znáte to, dva tři pohyby, prázdná dlaň. A najednou vidí, deset batmanů stojí kolem bubliny, vrtí hlavami, stříhá ušima. Bruno byl rád, že je zabavil, třeba si nakonec řeknou, že je dobrý kluk, kterej by se měl pustit i s těma kuličkama zpátky domů. Vytáh ještě jednu a předvedl svoje parádní číslo. Mám čtyři bílé, trik, mám místo nich černé, trik, kuličky jsou v háji. Batmany úplně sebralo, co viděli, začali všichni najednou brebentit, vohlíželi se po Luckym, rozhazovali končetinama. Zaslechl něco o supercivilizaci, kde i kabotážní piloti vovládají transformaci hmoty a pak už jenom, ať jim neublíží, že všichni mají rodiny a spoustu dětí. Lucky byl velkorysej – když ho přeložili do jeho kraksny, nechal je velkoryse vodletět.

Pak naslinil tužku a do deníku zapsal, že zase vochránil Zem před nebezpečím.

Co říkáte, že byste něco takového nechtěl vidět v televizi? Říkám to samý, ale starej Žemla poslat na Zem třináct podobných povídaček a poslat by i čtrnáctou, kdyby Dolfi nezačal kňučet, vzpínat se na zadní a radostně poštekávat. Žemla vodtrhne voči od hlavní obrazovky a vidí, že pes na pravým iluminátoru poznal Zem, palubní kamery ji braly už pěkně zblízka. A za pár minut se ozvalo řídicí středisko, že už je zesynchronizované s palubním komputerem a za deset minut vypíná gravitaci. Žemla měl co dělat, aby si voblík skafandr a strčil Dolfiho do rakvičky, pes sebou zmítal v extázi, cítil, že feny jsou blízko.

Byla to velká sláva. Už z raketoplánu Žemla vidět, že účast je pěkná. Lidi se mačkali na vyhlídkové rampě a zdálo se mu, že někde u pojízdných schůdků zahlíd krojovaný kočky s chlebem a solí. A pak otevřeli dveře a on chlemtal ten teplý luft, plnej smradu z přihřátý gummy a ze špatně zavezený skládky odpadků, jako kdyby dejchal poprvé. Ani mu nevadilo, že to bylo přes filtry biologického skafandru. Lidičky se dostali přes zábradlí a přiběhli až k Letadlu. Slezl dolů k nim a podat ruku svému šéfovi v parádní uniformě, z jeho řeči pochopil, že v Rijádu už kartáčujou podušku, na který mu podají Saudovu cenu, a chtěl pokračovat ve zdravení ostatních ze střediska, když chlapi zmizeli v davu, kterej se začal sápat po Žemlovi, mával bločkama a pisátky, tínejdři žadonili vo autogramy.

Tak vidíš, řek si Žemla, když mákneš, lidi to vocení. Vobrátíl se na velkýho kluka v bejsbólové čepičce a povídá:

„Nebylo to lehký otevřít tam nahoře vrata, abych uvolnil robota.“

„He?“ nechápavě mládenec.

„Povídám, že tam u Helgy jsem musel zabrat,“ promluvil při podepisování na dívku v tričku a džínách.

Ale ani tady se nedočkal lepší reakce.

Část mládeže mu podávala k podpisu sešity s nějakými vobrázky.

Mrkl se do jednoho a uviděl Luckyho, jak mlátí suchou větví do zlejh Romadúrú.

To byla jeho historka pro syna číslo tři.

Doběhli první reportéři s kamerami, ale než stačili nastavit své mikrofony, přitočila se k Žemlovi obstarožní Koubová z třetího programu a hned, že ho vobdivuje jako velkého dětského autora, kterej rozumí duši desetiletých líp, než velký televizní štáby.

A tak se Žemla ještě zatepla na letištním betonu dozvěděl od Koubový, že jeho bývalá nechala veškerý televizní story, který posílal, překreslit na komiksy.

Koubová věděla i kde bydlí – na Riviére a prej chodí na pláž jen v plavkách od Ansermeta za osm set dolarů. “

Stařík potřásl hlavou:

„A co chcete. Dnešní mládež nemá žádnou úctu k práci druhejch. Můžeš vobjevit deset planet, vobdivujou raději uřvaný zpěváky nebo komiksový historky. Tak je to. Nemáme nikoho, kdo by dobejval vesmír.“

Zelenský už měl za sebou třetí pivo a jenom mžoural. Když si k nim přisedl padesátiletý chlapík se šedivými vlasy a hubenou ptačí tváří, rychle k sobě přitáhl sklenici se čtvrtým pivem a magnetofon.

„Deš pozdě,“ řekl příchozímu upovídaný stařík. „Už sem ledacos vypil.“

Chlápek mávl rukou.

„Starosti, Kadle. Zapomněl sem na sporáku pánvičku s olejem, potom sem hasil a natíral hlinkou strop.“

Hospodský dosupěl s pivem pro hosta a s despektem si změřil nového. Kdyby všichni cucali pivo jako on, musel by lokál zavřít.

„Byl to dobrej příběh, ale chtělo by to nějakou pointu na závěr, nějaký ponaučení,“ řekl zamyšleně Zelenský.

„Co?“

„Ponaučení!“

„Co po mě chcete,“ ohradil se nedůtklivě stařík. „Já si tady dělám po česku svých deset válců denně, trochu povykládám s lidma; nejsem žádněj Voltaire.“

„A co bylo s Dolfim?“

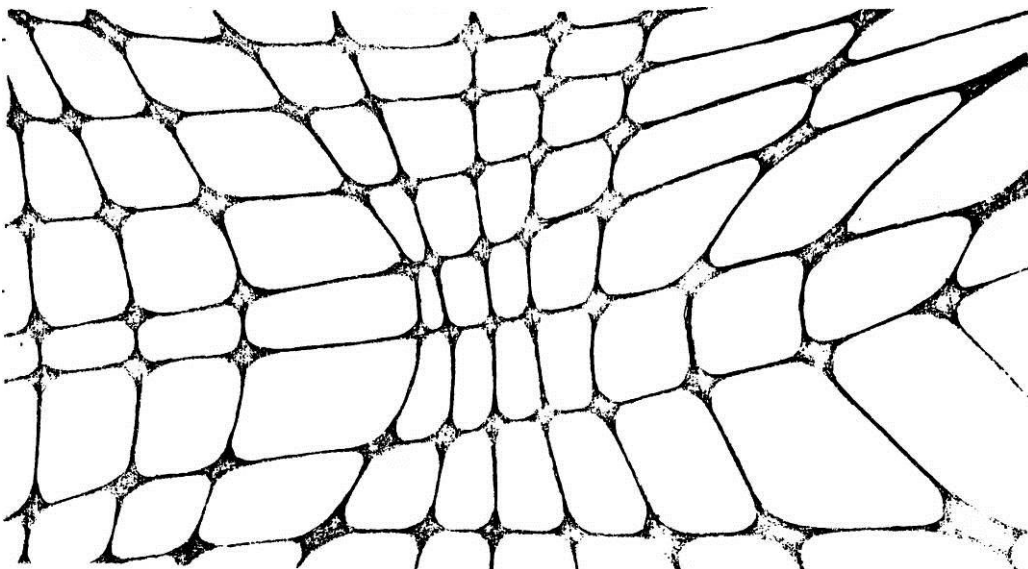
Děda se ošil a nervózně se podíval na svého šedivého kámoše.

„Tys něco vykládal o mým vejletu na Helgu?“ zavrčel šedivec podrážděně.

„Ale, no..., tak jenom...“

„Řek mi to celý, ale nevím co bylo s Dolfim,“ vmísil se Zelenský.

Žemla zvedl prst, aby dodal své řeči důraz:

„Vod teďka seš u mě jen Valenta, rozumíš?“

Obrátil se k Zelenskému.

„Nemá na pivo, tak vykládá. Co bylo s Dolfim? Když sme přistáli na letišti a vylezli ven, chtěli ho zatáhnout zpátky do raketoplánu a vyfotit ve dveřích. Pokoušel dva lidi; asi si myslel, že ho chtějí dovzít zpátky do vesmíru.“

Žemla se na chvíli odmlčel.

„Beru ho všude sebou, jen sem ne, krčmář měl už jednu vopletačky s hygienikem.“

Zelenský se zavrtěl vzrušeně na židli. Takové štěstí, kápnout na českého Kolumba! To bude report jak víno! Ještě sehnat údernej závěr.

„Povězte, kapitáne, co vám tam nahoře nejvíce chybělo?“

Žemlův pohled nezadržitelně sklouzl k pivu, pak nejistě utkvěl na Zelenském. Ten pochopil a pomalu zklamaně zavrtěl hlavou. To už nejsou časy Jacka Londona a Marka Twaina, dnes je těžké končit story moralistickou pointou.

Zaplatil, rozloučil se. Ve dveřích se otočil. Žemla do sebe právě převrhl druhé pivo. Opilouš.

Počasi se ještě zhoršilo. Začalo mrholit, ochladilo se, pouliční světla bylo vidět tak na deset metrů. Malý chlupatý psík, uvázaný k odpadkovému koši nervózně chodil sem a tam, štitivě zvedal nohy na mokřém chodníku.

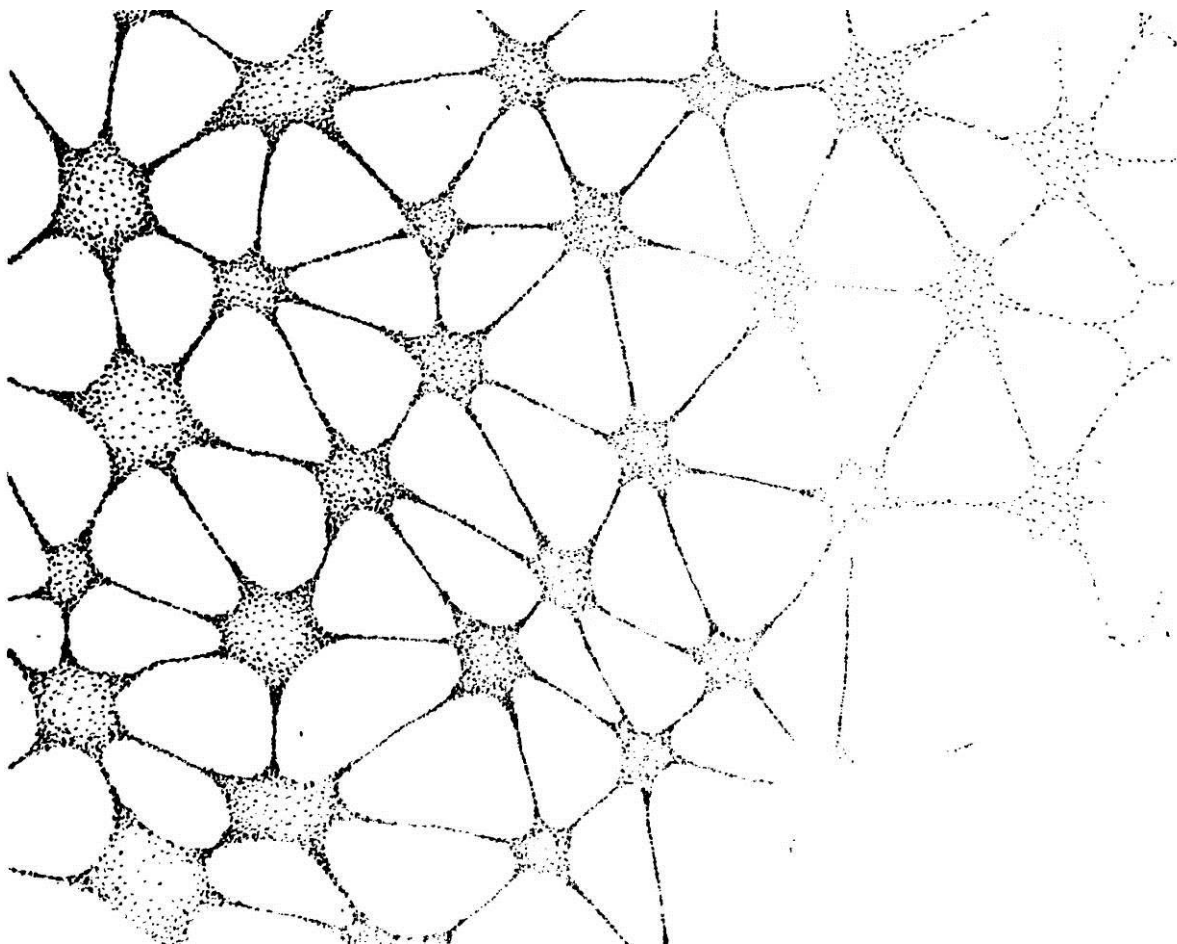
„Dolfi!“ zvolal Zelenský v náhlém nápadu.

Psík zavrtěl ocasem a zakňučel. Pak si sedl, zvedl hlavu vzhůru a smutně zavyl.

V jeho černých lesklých očích, upřených ke hvězdám byla vidět touha po starých časech, kdy byl stále v teple a suchu a kdy ho pravidelně krmil komputer.

Ano, s takovými psy lze dobývat vesmír. Jenom lidi je málo.

Buďte rádi, že jste tady!
Venku zuří vědeckotechnická
revoluce!

B. ježková

Řeka v 11. poschodí

Mám v pokoji hranol s kousíčkem řeky. Náramně to uklidňuje. Plastikové rostliny něžně vlají v umělém vlnobití a rybky proplovají nad šedivě lesklým pískem. Rybky jsou pravé. *Puntius tetrazonae*, *corydoras paleatus*, *carassus aureus*. Rybky jsou pravé na rozdíl od mnoha lidí, které znám.

Včera přišel jako obvykle. Jakoby nic. Usedl do křesla a začal mluvit. Povídal a povídal a povídal, ale za celý širý večer jsem se nedozvěděla o čem. To on takhle vždycky přijde, posedí, popije syntečaj, vypláchne si duši mluvením a zase odejde. On tomu říká láska.

„Aspoň jednou se mnou pojd' někam ven, někam, kde kvete aspoň jedna kytky. Víš co, pojd' tam se mnou k mým narozeninám...“

„A kdy je máš?“

„Včera to bylo týden.“

Ráno mi vypnuli proud. Přečerpala jsem energetický limit na tento měsíc. Nebýt akvária bylo by to děsné. Tma pohlažená rybím světlem je docela vlídná. Rybičky mají úředně zajištěné světlo a teplo. Jsou pod zvláštní ochranou, kdežto lidé nikoli.

Parazituji na rybím světle a žvýkám zpola rozmražené karbanátky. Dá se to jíst, i když...

Člověk je jako ta ryba – k životu nepotřebuje víc než trochu tepla, trochu světla a občas nakrmit. Narozdíl od ryb může z akvária ven, nebo si to aspoň celý život zdařile namlouvá.

Vyplula jsem ze svého akvária v jedenáctém poschodí. Klenutý bílý tunel mě podal dalšímu a ten zase dalšímu. Oranžový nápis vykřikl Koridor A. Eskalátor mě vzpíná vzhůru.

Koridor C, koridor M, Nezaměstnaným vstup zakázán. Přidržujte se pohyblivých madel. Dodržujte bezpečnostní rozestupy na eskalátorech, Nevstupujte na bezpečnostní pás.

Deru se stále vzhůru jak heliotropní úponek. Potkávám jen opuštěné bílé světlo. Všichni jsou na povrchu, blíží se Vánoce.

Na křižovatce koridoru B a C se o zeď opírá opilý výrostek. Zvrací. Na ozáblé běli zůstává slizká krajka barvy kardinálské červeně.

Na běčku okolo mne projde hlasitý rozhovor dvou dívek. „... ani náhodou, říkám, že ani náhodou. Kdybych na něj plivla, určitě by si to vykládal jako projev zájmu.“

„Nevím. Mě kdyby někdo takhle...“

Někomu ulétla andulka a umlátla se o klenutý bílý strop. Zelený vykřičník na šedých dlaždicích. Ptáčkům zdejší prostředí zřejmě nesvědčí. Člověk si prostě zvykne.

Poslední eskalátor mě vysunul na povrch, do města.

Pěší zóna. Pojízdňým prostředkům vstup zakázán. Strážce pokutuje člověka, který si opomněl sundat kolečkové brusle.

Po cukrově růžovém asfaltu tlapou vánoční dárky na nožičkách. Automatické nosiče nákupů mají sanitární den. Všechno své si nosím sebou.

Před Esem fronta. Zvláštní přímá dodávka pro váš sváteční stůl. Pravá přírodní minerální voda – originální balení – 0,25 l, cena 18,60 K.

Vaše dítě ještě nemá kroumadlo? Tatínku, maminko, nová zásilka barevných širokoúhlých kroumadel je tu pro radost vašich dětí!!!

Darujte překvapení, darujte radost! Naše dárkové balíčky jsou překvapením pro dárce i pro obdarovaného. Dárkové balíčky DARBA úředně zapečetěné výrobcem!

Moderní muž cvičí silový aerobic – darujte mu elegantní trikot. Jitex – značka světové módy!
Praktický dárek pro celou rodinu – učebnice žbrukání!!! Návod, vzorníky, názorné ilustrace!!!
Lokty od těla, v očích neutuchající chtivost, berou ztečí obchod za obchodem...

Zaslechla jsem někde kus rozhlasových zpráv. Prý někde na Balkáně zaznamenali spontánní výron pramenité vody. V nějakém městě. Mým rybičkám by se jistě líbilo mít v pokoji z něčehož nic pramen. Ostatně mě taky...

Mám hlad. Ať vejdu, do které chci výživovny, nikde nedostanu nic než základní porci syntalimy. Úvěrovou kartu jsem přečerpala před týdnem. To jak jsem si koupila k narozeninám akvárium. Žádná legrace není jen tak. Syntalima je hnusná, ale najíst se tím dá.

Bud' rybičky nebo odběry v Esu, jinak to nejde.

Nějaký člověk si chroupá právě jablko.

Dva měsíce bych musela žužlat syntalimu, než bych našetřila na jablko a ten chlap má na talíři rovnou dvě. Křivé zuby prorazily slupku, která zavzdychala, a bylo to jako vraždění nevinňátek.

Samy od sebe mi začaly skřípat zuby. Závist se někdy podezřele podobá touze vraždit.

A přes nejdelší stranu výživovny postříbřený nápis: Pokoj lidem dobré vůle...

Darujte radost – darujte domácí přenosný lehárovač!!!

Přírodní květina není luxus, přírodní květina je životní potřeba kultivovaného člověka. Darujte květinu!

Darujte, darujte, darujte!!!

Půjdu domů. Zlatí karasi mávají průsvitnými ploutvemi bez ohledu na přečerpaný úvěr a k radosti nepotřebují žádné: Novinka – pouze pro náročné. A naprosto postrádají lačně chtivé obličej...

Potmě se nedá dělat nic než snít a hovořit s rybami. Je mi zima. Topení mi taky vypnuli.

Najednou tlumený bublavý rachot odněkud zezdola. V rohu pokoje se objevil malý čirý pramínek a zvědavě se roztočil po podlaze. Hukot sílí a z pramínku je už docela dospělý potok.

Tak vida, spontánní vývěr vody je možný nejen na Balkáně. Voda je asi nesmrtelná. Lidský křik je podstatně smrtelnější.

Řeka pramení v jedenáctém poschodí. Puntius tetrazonae, carassus aureus a ostatní proplouvají mými vlasy a myslí si, že dostaly k vánocům báječně veliké akvárium.

Je dobře, že řeky stále ještě dovedou pramenit.

Poslední, co mě napadlo, než jsem se utopila, bylo, že živá i mrtvá voda chutná v podstatě stejně...

Tak To Chodí.
(haj hou)

